

Primăria Țibana
JUDEȚUL IAȘI, ROMÂNIA

COMUNA ȚIBANA

Județul Iași, România

Cod poștal: 707530

Telefon: 0232-325 900

0232 - 326 900

0232 - 325 777

Fax: 0232-325900

E-mail: comunatibana2016@gmail.com

S.C. SIMPA CONSULT S.R.L.

Iași, str. Bacinschi nr. 5,

J22/1257/2005, RO17561261,

tel / fax: 0232.277.581

E-mail: simpaconsult@gmail.ro

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ 2021 – 2030

COMUNA ȚIBANA – JUDEȚUL IAȘI

Strategia de Dezvoltare Locală 2021-2030 , Comuna Țibana – Județul Iași

Cuvântul Primarului - Dl. Gheorghe Rotaru:

„Un primar bun și competent trebuie să fie vizionar, să îndrăznească mai mult în comparație chiar cu cei dragi. Iar când gândurile de viitor se leagă de oamenii și locurile de unde provine, totul capătă un sens major: îmi folosesc clipa creativă și de libertate umană pentru a trăi mai intens viața satului unde sper să viețuiesc din ce în ce mai bine. Apă, loc de muncă, cele mai bune condiții de învățatură, ba, chiar și gaz metan. De ce nar fi toate astea și pentru harnicii locuitori din Țibana?”

Strategia de dezvoltare economico - socială a comunei Țibana, își propune să valorifice potențialul, oportunitățile și disponibilitățile reale pentru dezvoltare, inclusiv crearea unui mediu de afaceri stimulat și competitiv, menit a atrage investiții private importante atât din țară cât și din străinătate.

Strategia de dezvoltare locală, este în egală măsură instrumentul de bază în ceea ce privește dezvoltarea infrastructurii, dezvoltarea economică și umană în perioada 2021 -2030.

Strategia de dezvoltare locală este un document care structurează liniile directe strategice pe o perioadă de 10 ani, ale comunei Țibana, potrivit problemelor identificate, a potențialului local activ și pasiv, cât și a oportunităților de dezvoltare în viitorul apropiat, fiind totodată rodul colaborării cu actorii locali.

CUPRINS

1. INTRODUCERE.....	6
2. CADRUL ELABORĂRII STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ.....	9
3. METODOLOGIA DE ELABORARE.....	13
4. SITUAȚIE CURENTĂ.....	13
5. CONSIDERAȚII ISTORICO - GEOGRAFICE	21
6. CARACTERE FIZICO-GEOGRAFICE	29
7. RELIEF, FLORĂ, FAUNĂ, SOLURI.....	37
8. RESURSE PRIMARE ȘI SECUNDARE	40
9. DEMOGRAFIE.....	51
10. MĂRIMEA DEMOGRAFICĂ.....	56
11. ATRACTIVITATEA ECONOMICĂ	57
12. EDUCAȚIE	62
13. SĂNĂTATEA.....	67
14. MEDIU.....	69
15. ANALIZA SWOT COMUNA ȚIBANA	75
16. VIZIUNE.....	87
17. MISIUNE	88
18. OBIECTIVUL GENERAL	89
19. PORTOFOLIUL DE PROIECTE	98
20. IMPLEMENTARE ȘI MONITORIZARE.....	126

PRIMĂRIA COMUNEI ȚIBANA, JUDEȚUL IAȘI

- × **Coordonate de contact :** Comuna Țibana, județ Iași,
Cod poștal: 707530
- × **Tel** 0232 - 325 900; 0232 - 326 900; 0232 - 325 777
- × **Fax** 0232 - 325 900
- × **E-mail:** comunatibana2016@gmail.com
primar@primariatibana.ro
- × **Website:** www.primariatibana.ro

1. INTRODUCERE

Context

Elaborarea Strategiei de dezvoltare a comunei Țibana are loc în contextul pregătirii unei noi perioade de programare a fondurilor europene alocate României pentru perioada 2021 – 2030. Această alocare financiară generează elaborarea sau actualizarea strategiilor de dezvoltare atât la nivel local, județean, regional cât și național, cu scopul principal al atragerii finanțărilor europene.

Necesitatea armonizării planurilor de dezvoltare în cadrul comunei Țibana cu cele ale comunelor limitrofe și ale județului Iași, a dezvoltării integrate și a cooperării în scopul realizării de investiții este esențială, iar strategia de dezvoltare locală reprezintă un pas important în acest sens.

Din punct de vedere conceptual, strategia este bazată pe situația socio-economică, nevoile și potențialul de dezvoltare al comunei Țibana cu luarea în considerare a priorităților europene, naționale, regionale pentru perioada de dezvoltare post 2020.

La nivel european, documentul programatic **Europa 2020**, definește poziția UE stabilită a fi atinsă la nivelul anului 2027, bazată pe trei priorități de dezvoltare interdependente, respectiv creștere inteligentă, creștere durabilă și creștere favorabilă incluziunii. În concordanță cu prioritățile europene, dezvoltarea unei economii durabile, eficientă din punct de vedere al resurselor și cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, reprezintă puncte centrale ale Strategiei de Dezvoltare a comunei Țibana, pentru perioada 2021-2030.

La nivel național, ca orientare generală, Strategia pentru dezvoltarea durabilă a României, orizonturi 2013-2020-2030 vizează drept obiectiv strategic pentru orizontul de timp 2027 – „Atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile.” La nivelul programării strategice a comunei Țibana pentru perioada 2021-2030, promovarea unor practici de consum și producție sustenabile, a unei dezvoltări în acord cu resursele existente constituie repere în abordarea planurilor de măsuri și a portofoliului de proiecte propus pentru perioada următoare de timp.

În vederea eficientizării procesului de absorbție a fondurilor post aderare, România a transmis Uniunii Europene, **Acordul de parteneriat** pentru intervalul de timp 2013-2020, respectiv 2021-2027, document aflat în dezbateră Comisiei Europene. Conținutul Acordului de parteneriat

abordează în mod detaliat principalele provocări pe care țara noastră urmează să le transpună în proiecte viabile, cu stabilirea principalelor obiective și priorități, modalitatea de utilizare a fondurilor nerambursabile acordate precum rolul diverselor instituții publice în gestionarea resurselor atrase.

În vederea asigurării unui flux ridicat de fonduri europene în comuna Țibana, strategia de dezvoltare cuprinde propuneri de proiecte în acord cu nevoile identificate la nivelul administrației locale cu implicarea directă a opiniei publice și a stakeholderilor interesați de procesul de definire strategică a comunei Țibana, în următorii 10 ani.

La nivel regional, **Programul Operational Regional Nord-Est 2021 – 2030**, reprezintă **instrumentul prin care regiunea își promovează prioritățile și interesele în domeniul economic și social și propune trei noi domenii prioritare respectiv dezvoltarea urbană durabilă, protecția mediului și eficiența energetică cât și susținerea sănătății și a incluziunii sociale**. Strategia de dezvoltare a comunei Țibana, contribuie la atingerea acestui obiectiv prin definirea unor obiective strategice care pot fi în mod real îndeplinite în orizontul de timp 2021 – 2030.

Strategia Uniunii Europene a stabilit – de asemenea – proceduri precise de **implementare, monitorizare și urmărire**, cu obligații de raportare la fiecare doi ani din partea Comisiei Europene și din partea statelor membre.

România – aderată la 01.01.2007 – a realizat STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ A ROMÂNIEI – ORIZONTURI - 2020 – 2030 în anul 2008 și a raportat asupra implementării în luna iunie 2011. Agenția de dezvoltare regională Nord-Est, din care face parte județul Iași și implicit comuna Țibana, a elaborat STRATEGIA DE DEZVOLTARE A JUDEȚULUI IAȘI 2013 -2020.

Consiliul Județean Iași a realizat în anul 2021, Planul pentru Dezvoltare Regională Durabilă a Județului Iași 2021 – 2030, practic Strategia Economico-Socială a Județului.

Potrivit prevederilor Legii nr. 350 din 06.07.2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare, teritoriul României este parte a avuției naționale de care beneficiază toți cetățenii țării, inclusiv prin gestionarea proceselor de dezvoltare prin activitățile de amenajare a teritoriului, urbanism și de dezvoltare durabilă ale autorităților publice centrale și locale.

Autoritățile administrației publice – gestionarul și garantul acestei avuții – trebuie să asigure dezvoltarea echilibrată, coerentă și durabilă a teritoriului național.

Autoritățile administrației publice locale au obligația de a-și armoniza deciziile de utilizare a teritoriului în temeiul principiului descentralizării, autonomiei locale și deconcentrării serviciilor publice.

Această Lege statutează prin art. 1 alin (5) că gestionarea spațială a teritoriului urmărește să asigure indivizilor și colectivităților dreptul de folosire echitabilă și responsabilitatea pentru o utilizare eficientă a teritoriului, condiții de locuire adecvate, condiții de muncă, de servicii și de transport ce răspund diversității nevoilor și resurselor populației, reducerea consumurilor de energie, asigurarea protecției peisajelor naturale și construite, conservarea biodiversității și crearea de continuități ecologice, securitatea și salubritatea publică, raționalizarea cererii de deplasări, calitatea estetică și arhitecturală, protejarea identității arhitecturale și culturale a localităților urbane și rurale.

Gestionarea spațială a teritoriului țării – deci și a fiecărei localități urbane și rurale în parte, indiferent de rang, importanță și mărime – constituie o activitate **obligatorie, continuă și de perspectivă**, desfășurată în interesul colectivităților care le folosesc în concordanță cu valorile și aspirațiile societății și cu cerințele integrării în spațiul european.

Această gestionare spațială trebuie să se realizeze prin intermediul amenajării teritoriului și al urbanismului – ansamblul de activități complexe, de interes general, care contribuie la dezvoltarea spațială echilibrată, la protecția patrimoniului natural și construit, la îmbunătățirea condițiilor de viață în localitățile urbane și rurale, precum și la asigurarea coeziunii teritoriale la nivel regional, național și european.

Activitatea de amenajare a teritoriului trebuie să fie:

- × **globală** – urmărește coordonarea diferitelor politici sectoriale într-un ansamblu încheiat;
- × **funcțională** – trebuie să țină seama de cadrul natural și construit, bazat pe valori de cultură și interese comune;
- × **prospectivă** – trebuie să analizeze tendințele de dezvoltare pe termen lung a fenomenelor și intervențiilor economice, ecologice, sociale și culturale și să țină seama de acestea în aplicare;
- × **democratică** – trebuie să asigure participarea populației și a reprezentanților ei politici la adoptarea deciziilor.

Activitatea de urbanism cuprinde toate localitățile țării, organizate în rețea, pe baza ierarhizării și distribuției echilibrate a acestora în teritoriu.

2. CADRUL ELABORĂRII STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ

Până în prezent, în România s-au elaborat Planuri de Dezvoltare Regională, pentru perioadele 2000-2004, 2004-2006, 2007-2013 și 2014-2020. Experiența procesului de planificare s-a îmbogățit la nivelul regiunilor din România, fiind puse în practică o varietate de mecanisme de parteneriat. În comparație cu generația anterioară de planuri de dezvoltare regională, abordarea de formulare a noilor planuri presupune o adaptare către o nouă generație de politici integrate de dezvoltare. Acestea vor fundamenta atât structurarea programelor operaționale cu fonduri europene cât și programele cu finanțare națională de la nivel central și local. Această nouă abordare presupune nu doar o reformulare a obiectivelor și instrumentelor, ci și a structurii și cadrului de implementare a planurilor de dezvoltare regionale prin coordonarea acțiunilor politicilor sectoriale de dezvoltare.

Pentru viitoarea perioadă de programare, 2021-2030, Strategia de dezvoltare locală a Comunei Țibana, s-a realizat pornind de la următoarele documente programatice:

- × Strategia Europa 2020, ca punct de pornire
- × Programul Operațional Regional Nord-Est 2021-2027
- × Al 5-lea Raport privind coeziunea economică, socială și teritorială
- × Programul național de reformă PNR 2019
- × Strategia Pentru Cercetare și Inovare Regională prin Specializare Inteligentă RIS3 Nord-Est 2021 – 2027.

Noua perioadă de programare reprezintă o oportunitate pentru consolidarea experienței acumulate de țara noastră în perioada de post aderare la Uniunea Europeană în domeniul utilizării resurselor financiare nerambursabile. Alocarea fondurilor europene pentru România în intervalul de timp 2021-2027 impun pregătirea de documente strategice adecvate fiecărei administrații publice pentru a putea exista o imagine de ansamblu asupra priorităților investiționale și a direcțiilor de absorbție a fondurilor nerambursabile.

Strategia de dezvoltare a comunei Țibana reprezintă un instrument de lucru, coordonare și susținere a măsurilor și acțiunilor noi sau revizuite care vor avea un impact asupra comunității locale și vor contribui la dezvoltarea economico-socială locală.

Dinamica dezvoltării impune o actualizare periodică a direcțiilor de dezvoltare, a documentelor de planificare existente și alinierea acestora la abordările strategice la nivele superioare de conducere și organizare.

Planul de dezvoltare regională 2021 - 2027, subiect intens dezbătut în Regiunea de Dezvoltare Nord-Est.

În cadrul dezbaterilor ce au vizat regiunea de dezvoltare Nord-Est, s-au dezbătut subiectele legate de cele 5 obiective de dezvoltare strategică, pe baza cărora localitățile României pot pregăti documentele programatice.

În cadrul acestei întruniri, a fost prezentat reprezentanților autorităților publice locale din județele regiunii modificările noului cadru pentru politica de coeziune a Uniunii Europene: mai puține obiective de politică și, implicit, mai puține axe de finanțare pe domenii de acțiune.

Conform informațiilor făcute publice, obiectivele de politică strategică vor scădea de la 11 la numai 5:

OP 1 – O Europă mai inteligentă (care cuprinde domeniile * cercetare și inovare, * servicii publice digitale, * digitalizare și bandă mai largă și * întreprinderi mici și mijlocii), suma alocată României fiind de circa 6 miliarde de euro;

OP 2 – O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon (* energie, * schimbări climatice, * apă și ape uzate, * gestionarea deșeurilor, * biodiversitate și * mobilitate multimodală în mediul urban), suma alocată României fiind de circa 5,1 miliarde de euro;

OP 3 – O Europă mai conectată (*transport și * digitalizare și bandă largă);

OP 4 – O Europă mai socială (* politicile pieței muncii, * educație, * incluziune, sărăcie și * sănătate), ultimele având o alocare financiară pentru România de circa 5 miliarde de euro;

OP 5 – O Europă mai aproape de cetățeni (dezvoltarea teritorială/urbană), cu o valoare a alocării pentru România de circa un miliard de euro.

Una dintre noutățile importante din viitoarea perioadă de programare este posibilitatea ca fiecare regiune a țării, inclusiv Regiunea Nord-Est, din care face parte și județul Iași, să propună propriile direcții generale pentru care să se solicite finanțare europeană. Astfel, de la finalul anului 2019, au avut loc întâlniri ale autorităților responsabile pentru stabilirea obiectivelor de investiții și de servicii destinate comunităților regionale și județene.

Cele 5 obiective strategice majore identificate la nivel european în ceea ce privește următoarea perioadă programatică, 2021- 2027, va implica un buget de peste 27 de miliarde de euro, cu 8% mai mare față de actuala perioadă programatică, 2014 – 2020.

În 20 februarie 2020, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale a făcut precizări cu privire atât la bugetul alocat agriculturii românești în perioada 2021 – 2030, cât și în ce direcții vor fi proiectate aceste sume. Astfel, nu mai puțin de 13 miliarde de euro vor putea fi accesate pe diferite programe destinate agro-zootehniei României.

Rolul și importanța prezentei strategii

Rolul unei strategii de asemenea importanță care, considerăm că trebuie să fie CLARĂ, CONCISĂ și pe ÎNȚELESUL TUTUROR, dar mai ales, trebuie să fie verificată periodic (semestrial sau anual) pentru a se putea interveni operativ pentru îndeplinirea parțială sau integrală a obiectivelor propuse.

Întreaga comunitate a comunei Țibana, trebuie să cunoască prevederile strategiei, să le înțeleagă și să lupte pentru aplicarea documentelor tehnice care vor rezulta în urma aplicării acestei strategii.

Strategia trebuie să pornească de la situația existentă, cuprinzând și realizările comunei Țibana, pentru identificarea direcțiilor și resurselor necesare dezvoltării sociale și economice a localității.

Aleșii locali, funcționarii din aparatul administrativ al comunei Țibana și mai ales cetățenii, vor înțelege care este locul și rolul lor în cadrul strategiei, care este locul pe care comuna Țibana îl are și care ar putea să-l aibă în contextul dezvoltării generale, naționale cu menținerea și valorificarea specificului local.

În strategie se va sintetiza foarte bine faptul că aleșii locali (primarul și consilierii), în timpul mandatului lor pun accentul în principal pe două paliere:

✚ Asigurarea managementului administrativ – respectiv funcționarea serviciilor publice și aplicarea măsurilor adoptate la nivel național sau județean în domeniile care vizează administrația publică locală, și

✚ Inițierea unor proiecte de dezvoltare, astfel încât să se îndeplinească programul politic electoral pe baza căruia au fost aleși la nivel local.

✚ Adoptarea de către comunitatea Țibana a prezentei strategii, 2021 - 2030, va contribui la realizarea unor documentații tehnice, la un standard superior față de cel aprobat anterior, mai exact în 2014.

Scopul strategiei de dezvoltare

Strategia de dezvoltare a comunei Țibana, are drept scop atingerea unei dezvoltări locale durabile care să angreneze creșterea nivelului de trai al populației.

În vederea îndeplinirii acestei ținte strategice este necesar a fi încadrate direcțiile de acțiune stabilite în concordanță cu nevoile comunității într-un document programatic, bază pentru planificarea resurselor în atingerea obiectivelor propuse.

Ca urmare a implementării strategiei de dezvoltare locală, se dorește transformarea comunei Țibana într-o zonă atractivă din punct de vedere social și cultural, stabilă și viabilă pentru mediul privat și cel investițional, capabilă să ofere locuitorilor săi condiții decente de viață și acces la servicii de bază precum și la o infrastructură adecvată.

De asemenea prin intermediul documentului programatic pentru perioada 2021-2030, este vizat și mediul înconjurător, protejarea acestuia și orientarea activității factorilor interesați de progresul economic și social al comunității pentru a putea suține o dezvoltare durabilă a comunei Țibana.

Necesitatea Strategiei de dezvoltare a comunei Țibana, derivă din faptul că în cadrul acesteia sunt trasate și stabilite prioritățile investiționale în acord cu viziunea populației și administrației publice locale.

Mai mult, acest document programatic furnizează șablonul necesar coordonării pe termen lung al planificării și gândirii strategice între sectorul public și cel privat.

3. METODOLOGIA DE ELABORARE

Elaborarea Strategiei de dezvoltare a comunei Țibana, pentru perioada 2021-2030 a urmărit în mod constant respectarea criteriilor de calitate utilizate la nivel european pentru evaluarea documentelor strategice, respectiv: relevanță, eficacitate, eficiență, consecvență și coerență, pragmatism, sustenabilitate, aranjamente de management și monitorizare.

Prin viziunea și obiectivele propuse, strategia de dezvoltare a comunei Țibana, a fost elaborată în acord cu politicile comunitare, strategiile de la nivel național, programele și documentele programatice de la nivel județean și regional, asigurând beneficiul integrator al planului de investiții propus.

Momentul întocmirii strategiei este unul esențial având în vedere rolul important al acesteia în pregătirea comunității locale și a administrației publice a comunei Țibana, pentru noua etapă de programare a fondurilor europene pentru perioada 2021 – 2027.

Din punct de vedere structural, strategia de dezvoltare a comunei Țibana este compusă din patru părți, respectiv:

- **analiza diagnostic** – în această parte au fost analizați principalii indicatori reprezentativi din domenii precum mediul economic, demografic, infrastructură, sănătate, resurse umane etc. prin utilizarea celor mai recente date statistice obținute;

- **planificarea strategică** – această parte reflectă planurile de acțiuni viitoare ale comunei Țibana, propuse a fi realizate, cu accent pe cele prioritare în funcție de nevoile identificate și opinia factorilor decizionali implicați;

- **analiza SWOT** – în această parte au fost identificate punctele tari și slabe ale comunei Țibana, precum și oportunitățile de dezvoltare și amenințările identificate ca urmare a analizei diagnosticului actual al comunității;

- **implementarea și monitorizarea** – această parte cuprinde metodele și instrumentele de verificare a implementării strategiei de dezvoltare de către administrația publică locală.

4. SITUAȚIE CURENTĂ

- *Localizare și accesibilitate*
- *Poziția geografică*

PREZENTARE GENERALĂ A COMUNEI

Țibana este o comună în județul Iași, Regiunea Istorică Moldova, România.

Comuna Țibana este poziționată în nord - estul țării, la 36 km de municipiul Iași care este reședința de județ. Cel mai apropiat oraș este Negrești -jud. Vaslui, la o distanță de 22 km.

Administrativ, comuna aparține județului Iași ocupând o poziție sud - vestică în cuprinsul județului. Comuna Țibana, se învecinează cu comunele Madarjac în partea de nord, Tibănești la sud, Mironeasa la est, Dagața și Stanița- jud. Neamț la vest.

Din punct de vedere al regiunilor de dezvoltare comuna Țibana face parte din Regiunea de dezvoltare Nord - Est.

Din punct de vedere al configurației administrativ-teritoriale, comuna Țibana aparține județului Iași și cuprinde 10 localități: Țibana, Domnița, Poiana Mănăstirii, Poiana de Sus, Moara Ciornei, Oproaia, Alexeni, Girbești, Runcu, Vadu Vejei.

În componența comunei întâlnim următoarele localități:

1. Localitatea **Țibana**, ca sat, este așezată la intersecția dintre orasele Iași- Roman - Vaslui.
2. Localitatea **Alexeni**, este situată la est de centrul comunei și datează din anul 1640 fiind locuită la acea vreme preponderent de către țărani - fobagi.

3. Localitatea **Domnița**, este o așezare-e așezată la nord de centrul comunei, atestată documentar din anul 1927, unde după ce o parte din locuitorii din satele învecinate cumpără-teren de la mosierii începând cu prima parte a secolului al XX-lea.

4. Localitatea **Oproaia**, este plasată la sud - est de centrul comunei. Satul este atestat istoric din 1850 de când moșierii loculul au adus țărani - iohagi. care mai târziu au fost împrumăriți prin legea din 1864. Satul dispune de piatra- gresie.

5. Localitatea **Poiana de Sus**, se află în partea de Nord - Est a comunei și primele informații datează din jurul anului 1469. Dar ca așezare primim informații începând cu anul 1890 când o parte a locuitorilor defrișează pădurea pentru a fabrica cărbune din lemn, mai târziu accștia fiind împrumăriți.

6. Localitatea **Poiana Mănăstirii**, este situată în partea de est a comunei pe malul apei cu același nume. Unul din cele mai vechi sate ale comunei pe teritoriul căreia pe la 1460 se află o mănăstire, - localitatea datează ca așezare din anul 1864.

7. Localitatea **Moara Ciornei**, este situată la aproximativ 3 km nord de centrul comunei. Numele satului vine de la un locuitor pe nume Ciornei ce stăpânea o moara și este menționată documentar ca așezare din anul 1469.

8. Localitate **Runcu**, este o zonă deluroasă situată la 7 km în partea de Nord- Vest a comunei fiind atestată din anul 1710.

9. Localitatea **Vadu - Vejei** situată la 9 km de centrul comunei este cel mai îndepărtat sat. Deși, se spune că pe aceste locuri. Ștefan cel Mare a avut una din cele mai frumoase herghelii, satul datează de oproximativ 200 de ani.

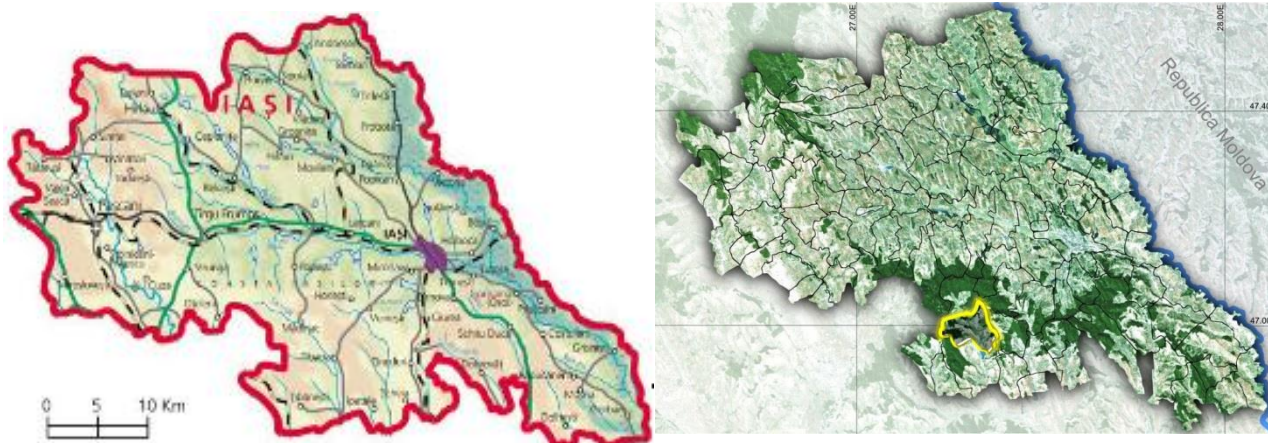
10. Localitatea **Gârbești**, se află la o distanță de aprox. 3 km de centrul comunei. Ca suprafața și număr de locuitori este cel mai mare localitate din comună. Satul, a apărut pe moșia postelnicului Voicu și datează de aprox. 200 de ani.

Comuna Țibana a obținut statut de comună în anul 1968, în urma împărțirii teritoriale a țării, prin unificarea comunelor Țibana și Garbești. Din acel moment are în componență satele:

Țibana, Garbești, Alexeni, Oproaia, Moara Ciornei, Poiana Mănăstirii, Poiana de Sus, Domnița, Vadu Vejei și Runcu. Tot în componența comunei intră și catunele: Panoasa-Alexeni, Secături (Domnița II) - Domnița și Palanca - Runcu.

HARTA AȘEZĂRII COMUNEI ȚIBANA ÎN CADRUL JUDEȚULUI IAȘI

Fig 1 – Poziția localității Țibana, în cadrul județului Iași;

Harta de mai sus pune în evidență poziția sud-estul localității Țibana, în cadrul județului Iași.

REGIUNEA DE DEZVOLTARE NORD-EST

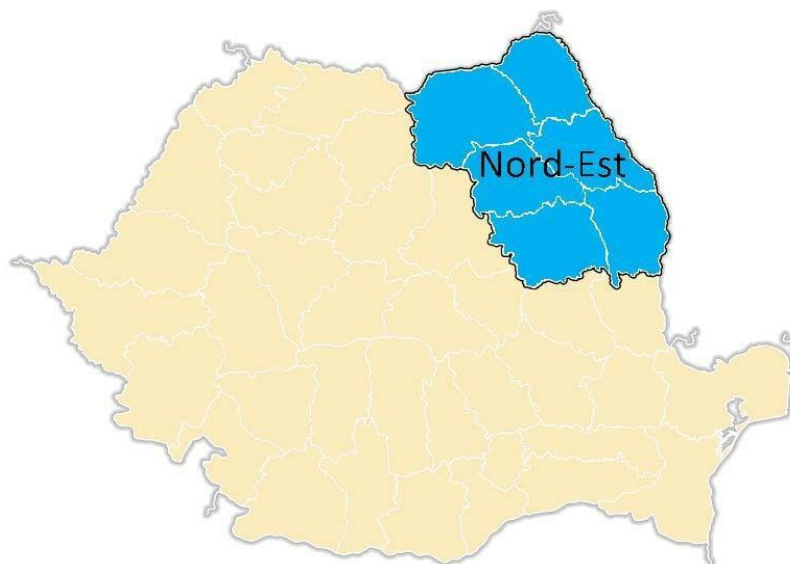
Regiunea Nord-Est este formată din județele Suceava, Botoșani, Neamț, Iași, Bacău și Vaslui, fiind cea mai întinsă regiune a României, cu o suprafață de 36.850 km² ceea ce reprezintă 15,46% din suprafața totală a țării. Regiunea Nord-Est se învecinează cu Regiunea Nord-Vest, Regiunea Centru, Regiunea Sud-Est și are granițe externe cu Ucraina și Republica Moldova.

Foto: Regiune Nord-Est (cu nr. 1 în imagine)

Regiunea Nord-Est

Formată din județele Suceava, Botoșani, Neamț, Iași, Bacău și Vaslui, Regiunea de Nord – Est este parte a provinciei istorice Moldova, încărcată de istorie, cultură și tradiție și completată de un mediu natural de excepție, astăzi graniță a Uniunii Europene.

Populația Regiunii Nord – Est este de 3.883.093 locuitori la nivelul anului 2011 conform bazei de date TEMPO a INS, respectiv 3.879.911 locuitori la nivelul anului 2012 și 3.987.727 locuitori la nivelul anului 2021 conform rezultatelor preliminare ale bazei de date TEMPO a INS 2021. Din acest punct de vedere Regiunea Nord – Est se află pe primul loc din cele 8 regiuni ale țării, reprezentând 18,05 % din populația totală a României.

Regiunea Nord-Est cuprinde o suprafață de 36.850 km² reprezentând 15,46 % din suprafața totală a țării, cele mai întinse județe fiind Suceava cu 8.553 km² și Bacău cu 6.621 km².

Unitate teritorială	Suprafața totală km ²	Densitatea populației	Număr municipii	Număr orașe	Număr comune	Număr sate
Regiunea Nord Est	36850	100,3	17	29	506	2414
Bacău	6621	107,6	3	5	85	491
Botoșani	4986	89,2	2	5	71	333
Iași	5476	150	2	3	93	418
Neamț	5896	95,1	2	3	78	344
Suceava	8553	82,9	5	11	98	379
Vaslui	5318	84,2	3	2	81	449

Din punct de vedere geografic regiunea se mândrește cu lanțurile muntoase din partea vestică, podișurile line din centru și câmpiile cu lacuri, vii și zone agricole extinse din partea estică.

Regiunea Nord – Est se învecinează astfel:

- În partea de nord cu Ucraina
- În partea de sud cu Regiunea Sud – Est, respectiv județele Galați și Vrancea
- În partea de est cu Republica Moldova
- În partea de vest cu Regiunea Nord – Vest, respectiv județele Maramureș și Bistrița Năsăud și Regiunea Centru, respectiv județele Mureș, Harghita și Covasna.

Distanțe rutiere între principalele municipii ale regiunii și capitala țării:

	Bacău	Botoșani	Iași	Piatra Neamț	Suceava	Vaslui	București
Bacău	-	193 km	130 km	58 km	151 km	83 km	294 km
Botoșani	193 km	-	125 km	145 km	42 km	258 km	499 km
Iași	130 km	187 km	-	139 km	145 km	71 km	430 km
Piatra Neamț	58 km	145 km	139 km	-	103 km	129 km	354 km
Suceava	151 km	42 km	145 km	103 km	-	216 km	457 km
Vaslui	83 km	258 km	71 km	129 km	216 km	-	359 km

Legătura cu Republica Moldova se face prin punctele de frontieră:

- Rădăuți – Prut și Stanca în județul Botoșani pe DN29 E
- Sculeni, județul Iași pe drumul european E 583
- Albița, județul Vaslui pe drumul european E 581, Legătura cu Ucraina se face prin punctele de frontieră:
- Siret (Suceava) – Tereblecea (Porubne, Ucraina) – rutier
- Vicșani (Suceava) – Vadul Siret (Ucraina) – feroviar și se continuă cu magistrala 500 spre Kiev și Moscova.

Transportul feroviar în Regiunea Nord – Est se desfășoară pe căi feroviare simple sau duble, electrificate sau neelectrificate, asigurând transportul de pasageri și mărfuri pe magistralele principale: București – Bacău – Roman – Suceava - Ucraina – magistrala principală 500 și București – Bârlad – Vaslui – Iași – Ungheni - Republica Moldova – magistrala principală 600.

Accesul aerian în Regiunea Nord – Est este asigurat de aeroporturile internaționale Bacău, Iași și aeroportul Suceava numai pentru cursele interne.

Din punct de vedere al reliefului, regiunea se împarte în trei zone:

× **zona montană** – ocupă 28% din teritoriu și este caracterizată de aliniamentul vestic reprezentat de Munții Călimani, aliniamentul central format din roci dure, cristaline, caracterizat de un relief șters, monoton cu excepția Munților Rarău și Hășmaș unde se disting elemente

spectaculoase precum Pietrele Doamnei, Piatra Șoimului și Piatra Singuratică și ultimul aliniament situat în partea estică a Carpaților Orientali, un peisaj cu culmi domoale, unde se remarcă Obcinele Bucovinei și Ceahlău.

Din punct de vedere climatic zona montană este influențată în nord de masele de aer scandinav – baltice, iar pe direcția est-vest de masele de aer oceanice transportate de vânturile de vest care aduc o creștere a precipitațiilor medii anuale până la 1200 mm în Ceahlău. Temperaturile medii anuale au fost înregistrate în jurul valorii de 7°C la 1000 m, iar la peste 1800 m este prezent climatul alpin cu temperaturii medii anuale de 0°C.

× **zona subcarpatică** – ocupă 12 % din teritoriu, altitudinea medie este de 400 – 500 m, înconjurând munții ca un brâu.

În zona subcarpatică predomină circulația aerului pe direcția nord-est – sud-est, pe văile principalelor râuri, pătrunzând uneori și crivățul dinspre nord – est. În depresiunile subcarpatice se produc iarna inversiuni termice, iar primăvara fenomene de tip foehn. Temperaturile medii anuale cresc de la nord spre sud, situându-se în jurul valorii de 8 – 9 °C, iar precipitațiile nu depășesc 700 mm/ an.

× **zona de podiș** – ocupă 60 % din teritoriu și gazduiește integral județele Botoșani, Iași și Vaslui. Zona de podiș este subdivizată în Podișul Sucevei în partea central nordică, Podișul Bârladului în partea sud - estică și Câmpia Moldovei în partea nord – estică.

Clima zonei de podiș este caracterizată în est prin influențe continentale estice, aride, cu temperaturi medii anuale de 9 – 10°C și precipitații de 400 – 500 mm / an. Iernile sunt reci fiind prezent și crivățul, iar verile sunt foarte călduroase și secetoase. În nord temperaturile medii anuale scad până la 6°C, iar precipitațiile cresc până la 800 mm.

Din punct de vedere hidrografic, Regiunea Nord – Est este străbătută de opt cursuri importante de apă, care drenează teritoriul pe direcția nord – sud, întreaga regiune aparținând bazinului hidrografic al râurilor Siret și Prut.

Apele subterane prezente în Regiunea Nord – Est sunt în număr de zece cursuri, cinci aparținând bazinului Siret și cinci bazinului Prut, două sunt de adâncime și două clasificate ca având o stare proastă. Apa provenită din subteran este folosită la alimentarea cu apă a populației, în industrie și zootehnie, principalii poluatori fiind cei industriali și agricoli.

Apele freatice din zona montană sunt considerate a fi ape dulci, potabile, cu grad de mineralizare diferit în funcție de substratul geologic. Ape cu mineralizare foarte mică întâlnim la Dorna Candrenilor, Fundu Moldovei, Vatra Dornei, Păltiniș, Toșorog, Bicazul Ardelean. Ape divers mineralizate și mofete găsim la Slănic Moldova, ape sulfuroase la Drânceni, Nicolina, Strunga.

Regiunea Nord – Est are diferite specii de plante și animale în funcție de habitatele specifice prezente care aparțin Natura 2000 – SCI și Natura 2000 – SPA.

În zona carpatică sunt prezente următoarele tipuri de sol: andosoluri, soluri brun – acide, spodosoluri și soluri brune, iar în zona subcarpatică predominante sunt solurile argiloiluviale, solurile cenușii și cernoziomice.

Resursele subsolului sunt compuse din: minereu uranifer, minereu polimetalic, minereu cuprifera, barită, mangan, sare gemă, sulf, tuf ardezic, turbă, nisipuri cuarțoase, gips, săruri de potasiu, nămoluri, roci utile (andezite, calcare, serpentinite, nisipuri și pietrișuri, argile, luturi loessoide), petrol și gaze naturale, cărbune brun, șisturi bituminoase, ape minerale terapeutice, ape minerale carbogazoase și necarbogazoase.

Regiunea Nord Est din punct de vedere turistic este cunoscută prin:

- patrimoniul cultural – religios din nordul regiunii inclus în UNESCO;
- centrele vechi și patrimoniul cultural din Iași;
- patrimoniul religios din zona Neamț;
- podgoriile Cotnari și Huși;
- stațiunile Vatra Dornei, Gura Humorului, Slănic Moldova, Târgu Ocna, Câmpulung Moldovenesc, Piatra Neamț, Târgu Neamț;
- zonele montane Ceahlău, Rarău, Călimani;
- gastronomia și ospitalitatea zonei;
- tradițiile și meșteșugurile.

Rezervații și monumente ale naturii:

- Parcul Național Munții Călimani;
- Parcul Național Cheile Bicazului - Hășmaș Parcul Național Ceahlău;
- Parcul Natural Vânători – Neamț;
- Rețeaua Ecologică Natura 2000 – arii protejate;

Județ	Număr rezervații	Suprafața (ha)
Botoșani	9	3.223,8
Suceava	28	4.959,2
Neamț	28	25.800,2
Iași	26	5.036,4
Bacău	26	9.884,7
Vaslui	9	276,3

Potențialul balnear – balneo – terapeutic și bogăția de izvoare minerale:

Stațiuni: Vatra Dornei, Slănic Moldova, Târgu Ocna, Bălțătești, Oglinzi, Negulești, Cacica, Câmpulung Moldovenesc, Gura Humorului, Sărata Băi.

Regiunea Nord Est are un potențial balnear bun, putând constitui o destinație turistică important în orice anotimp. Resursele disponibile și climatul sunt adecvate pentru diferite tratamente terapeutice.

Regiunea Nord Est deține 3996 monumente de interes internațional, național și local conform listei de patrimoniu a Ministerului Culturii și Cultelor din 2010, care cuprinde: situri arheologice, clădiri de interes istoric și arheologic, case memoriale, monumente funerare sau for public, monumente religioase.

Zonele etnografice se remarcă prin frumusețe, valoare și autenticitate, artă populară – olărit, țesături, încondeiat, împletituri.

Infrastructura de agrement este vitală în contextul dezvoltării turismului, calitatea acesteia influențând durata de ședere a turiștilor. O infrastructură de agrement diversificată mărește atractivitatea zonei, se extind grupurile țintă de turiști și implicit, crește numărul turiștilor. Pe lângă diversitatea zonele de agrement, un punct important în atragerea unui număr cât mai mare de turiști este dat de calitatea serviciilor de cazare și masă.

Forme de turism practicate în regiunea Nord – Est:

- Montan (drumeții montane);
- Sporturi extreme (rafting și canioning pe Bistrița, delta-plan și parapantă, schi nautic, surfing, hidroscuter, snowboard);
- Balnear;
- Cultural;
- Religios;
- Rural și agroturism;

5. CONSIDERAȚII ISTORICO - GEOGRAFICE

Aspecte din istoricul comunei

Scurt istoric

Comuna ȚIBANA este poziționată în nord - estul țării, la 36 km de municipiul Iași care este reședința de județ. Cel mai apropiat oraș este Negrești –județul Vaslui, la o distanță de 22 km.

Comuna Țibana se află în sud-vestul județului Iași, la limita cu județul Neamț, pe malurile râului Sacovăț și se învecinează la:

- Nord - comuna Mădârjac, județul Iași;
- Est - comuna Mironeasa, județul Iași;
- Sud - comuna Țibănești, județul Iași;
- Vest – comuna Dagâța, județul Iași și comuna Stănița, județul Neamț.

Din punct de vedere al configurației administrativ-teritoriale, comuna Țibana aparține județului Iași și cuprinde 10 localități: Țibana, Domnița, Poiana Mănăstirii, Poiana de Sus, Moara Ciornei, Oproaia, Alexeni, Gârbești, Runcu, Vadu Vejei.

Tot în componența comunei intră și cătunele: Pănoasa - Alexeni, Secături (Domnița II) - Domnița și Palanca - Runcu.

Localitatea **Țibana**, ca sat, este așezată la intersecția dintre orașele Iași - Roman - Vaslui.

Localitatea **Alexeni**, este situată la est de centrul comunei și datează din anul 1640 fiind locuită la acea vreme preponderent de către țărani - iobagi.

Localitatea **Domnița**, este poziționată la nord de centrul comunei, atestată documentar din anul 1927, unde după ce o parte din locuitorii din satele învecinate cumpără teren de la moșieri începând cu prima parte a secolului al XX -lea.

Localitatea **Oproaia**, este plasată la sud - est de centrul comunei. Satul este atestat istoric din 1850 de când moșierii locului au adus țărani -iobagi, care mai târziu au fost improprietăriți prin legea din 1864.

Localitatea **Poiana de Sus**, se află în partea de Nord - Est a comunei și primele informații datează din jurul anului 1469. Dar ca așezare primim informații începând cu anul 1890 când o parte a locuitorilor defrișează pădurea pentru a fabrica cărbune din lemn, mai târziu aceștia fiind improprietăriți.

Localitatea **Poiana Mănăstirii**, este situată în partea de est a comunei pe malul apei cu același nume. Unul din cele mai vechi sate ale comunei pe teritoriul căreia pe la 1460 se află o mănăstire - localitatea datează ca așezare din anul 1864.

Localitatea **Moara Ciornei**, este situată la aproximativ 3 km nord de centrul comunei. Numele satului vine de la un locuitor pe nume Ciornei ce stăpânea o moară și este menționată documentar ca așezare din anul 1469.

Localitate **Runcu**, este o zonă deluroasă situată la 7 km în partea de Nord - Vest a comunei fiind atestată din anul 1710.

Localitatea **Vadu - Vejei** situată la 9 km de centrul comunei este cel mai îndepărtat sat. Deși, se spune că pe aceste locuri, Ștefan cel Mare a avut una din cele mai frumoase herghelii, satul datează de aproximativ 100 de ani.

Localitatea **Gârbești**, se află la o distanță de aproximativ 3 km de centrul comunei. Ca suprafață și număr de locuitori este cel mai mare localitate din comună. Satul, a apărut pe moșia postelnicului Voicu și datează de aproximativ 200 de ani.

Comuna Țibana este străbătută de șoseaua județeană DJ 248A, care o leagă spre nord-est de Voinești și Miroslava, și spre sud de Țibănești, și mai departe în județul Vaslui de Todirești (unde se termină în DN15D). Lângă Poiana de Sus, din acest drum se ramifică șoseaua județeană DJ 282E, care duce spre nord la Mădârjac, Sinești, Lungani și Bălțați (unde se termină în DN 28).

La sfârșitul secolului al XIX-lea, pe teritoriul actual al comunei trecea limita între județele Iași și Vaslui, satele ce existau la acea vreme făcând parte din comuna Tânguiei din plasa Fundurile, județul Vaslui, în vreme ce târgușorul Țibana făcea parte din comuna Mironeasa. Comuna s-a format în 1931, în cadrul județului Vaslui, cu satele Domnița, Moara lui Ciornei, Pănoasă, Poiana Mănăstirii, Poiana de Sus, Secături și Țibana.

În 1950, comuna a fost transferată raionului Negrești din regiunea Iași. Satul Secături a primit în 1968 denumirea de Livada Nouă, pentru ca în 1968 să fie desființat și inclus în satul Domnița. Tot în 1968, comuna a fost trecută la județul Iași, în alcătuirea actuală.

Comuna Țibana este poziționată în nord-estul țării, la 36 km de Municipiul Iași care este reședința de județ. Cel mai apropiat oraș este Negrești - județul Vaslui, la o distanță de 22 km.

Administrativ, comuna aparține județului Iași ocupând o poziție sud-vestică în cuprinsul județului.

Comuna Țibana, se învecinează

cu comunele:

- × La nord Mădârjac;
- × La sud Țibănești;
- × La est Mironeasa;
- × La vest Dagâța și Stănița - județul Neamț.

Țibana este o comună în județul Iași, Moldova, România, formată din satele Alexeni, Domnița, Gârbești, Moara Ciornei, Oproaia, Poiana de Sus, Poiana Mănăstirii, Runcu, Țibana (reședința) și Vadu Vejei.

Comuna se află în sud-vestul județului, la limita cu județul Neamț, pe malurile râului Sacovăț. Este străbătută de șoseaua județeană DJ248A, care o leagă spre nord-est de Voinești și Miroslava, și spre sud de Țibănești, și mai departe în județul Vaslui de Todirești (unde se termină în DN15D). Lângă Poiana de Sus, din acest drum se ramifică șoseaua județeană DJ282E, care duce spre nord la Mădârjac, Sinești, Lungani și Bălțați (unde se termină în DN28).

Comuna Tibana se întinde pe o suprafață de 7318 ha, respectiv 71,65 km².

Partea de sud a județului Iași se caracterizează printr-un relief înalt și masiv, cu multe suprafețe structurale, care se aseamănă destul de mult cu cel al Dealului Mare al Hârlăului. Această subunitate de relief este cunoscută sub numele de Podișul Central Moldovenesc și reprezintă partea cea mai nordică a Podișului Bârladului.

Limitele sale sunt bine puse în evidență: spre nord Coasta Iașului, care domină Câmpia Moldovei cu 200-300 m, spre vest un sector redus al văii Siretului, iar la est valea Prutului. Către sud și sud-vest podișul amintit se continuă pe teritoriul județelor Vaslui și Neamț.

Relieful are un aspect deluros, fiind protejat la partea superioară de plăci calcaroase și grezoase. Altitudinile celor mai multe interfluvii oscilează între 300 și 350 m, deși există și numeroase suprafețe care depășesc 400 m – dealul Tansa 466 m, dealul Șanțurilor (est de Țibana) 450 m, dealul Șuhuleț 449 m, dealul Cheia Domniței 438 m, dealul Crasnei (vest de Moșna) 417 m.

Ocupând partea de nord a Podișului Bârladului, Podișul Central Moldovenesc, numit și Podișul sarmatic sau Podișul Bârladului superior, este cuprins între Coasta Iașului la nord și aliniamentul format de Valea Morii (afluent al Siretului), Coasta Racovei, valea Bârladului (între confluența Racova – Bârlad și localitatea Crasna), coasta Lohanului, continuată prin nordul dealului Dobrina (370 m) și versantul nordic al văii subsecvente a Draslovățului la sud. Între valea Siretului și localitatea Crasna intră în contact cu Colinele Tutovei, iar între Crasna și valea Prutului cu Dealurile Fălciului. Structural corespunde cu partea sudică a Platformei Moldovenești cu constituție omogenă și mobilitate tectonică redusă ceea ce a condiționat dispunerea monoclinală a sedimentelor de cuvertură. Ca și în cuprinsul subunităților analizate anterior, în Podișul Central Moldovenesc se disting forme structurale, sculpturale și de acumulare, ale căror particularități de amănunt diferă de la un sector la altul.

Formațiunile în care este sculptat relieful aparțin, aproape în totalitate, sarmațianului cu extensiune mare a depozitelor basarabiene (argile, marne și nisipuri în care se intercalează orizonturi de calcare oolitice cu grosimi de 3-5 m), peste care urmează un pachet de 130-150 m de argile, argile nisipoase și nisipuri cu intercalații și concrețiuni grezoase care aparțin faciesului deltaic al sarmațianului superior.

Din punct de vedere geomorfologic, geologico-tectonic și climato-morfologic, zona se încadrează în marea unitate geomorfologică „Podișul Moldovenesc”, subunitatea „Podișul Central

Moldovenesc”, subdistrictul platourile structurale Tansa-Repedea, făcând parte componentă din Coasta Iașilor- Coasta Repedea – Mogoșești - Vulpășești.

Coasta Repedea – Mogoșești - Vulpășești reprezintă un puternic plan de racord, cu pante cât mai accentuate, ori abia înclinate, legând cele două mari regiuni naturale: a dealurilor teșite din Depresiunea Prutului mijlociu, al căror plafon nu se ridică în toată zona inferioară a Jijiei peste 250 m, și a Podișului Sarmatic moldovenesc, cu reprezentanță atât de sugestivă în platforma structurală a Repedei, și a cărei altitudine medie ne indică 400 m.

Atât coasta Mogoșeștilor cât și cea a Voineștilor se ridică cu pante foarte puternice deasupra așezărilor care le definesc, apărând ca cele mai tipice forme de coastă. Pe creasta cornișei de la Mogoșești – Budești – Voinești – Horlești s-a fixat linia de despărțire a apelor Bahluiului de cele ale Bârladului. Înălțimile cele mai mari nu se găsesc pe această linie de demarcare. Ele se găsesc spre interiorul Podișului Sarmatic redat prin înălțimea de peste 400m a frunții platformelor celor mai vechi (pontice și sarmatică) de la Dealul Comorei, Cheia Domniței, Măgura Gârbeștilor, de care stau alipite puternice depozite neoțiene.

Trăsăturile structurale ale reliefului sunt asemănătoare cu ale Podișului Sucevei prin punerea în evidență a orizonturilor mai dure grezo- calcaroase, ambele unități fiind reprezentate prin „podșuri - structurale”.

Atacat puternic dinspre sud de o rețea hidrografică activă, relieful este alcătuit dintr-un ansamblu de platouri larg bombate, dispuse în semicerc spre periferia nordică, cu înălțimi ce depășesc 400m (Dealul Cetatea 467m; Dealul Tansa 466m; Dealul Bourului 455 m) și care coboară spre valea Bârladului până la 100m. Energia maximă a reliefului depășește 350m iar cea medie oscilează între 150 – 200m.

Relieful dominant este cel de platouri structurale (Bunești - Averești, Tansa, Ipatele, Borosești, Slobozia, Budu Cantemir, Dobrovăț, Schitu Duca), mărginite de cueste. Cuestele și versanții culmilor secundare sunt dominate de procese geomorfologice active reprezentate de alunecări în diverse stadii de evoluție, de eroziune torențială și spălări areolare.

Având în vedere caracteristicile construcției precum și condițiile de teren, se estimează pentru ansamblul construcție – teren, o categorie geotehnică 2, iar riscul geotehnic moderat.

În consecință, s-a considerat necesar, pentru determinarea caracteristicilor terenului de fundare, executarea a 5 foraje geotehnice și 16 sondaje.

În conformitate cu prevederile PD177-2001: "Normativ pentru dimensionarea sistemelor rutiere suple și semirigide", tipurile de pământ care intră în componența terenului natural se încadrează în categoriile P3 și P5. În conformitate cu STAS 1709/2-90 "Prevenirea și remedierea degradărilor din îngheț - dezgheț", pe baza criteriului granulometric de stabilire a gradului de sensibilitate la îngheț, pământurile întâlnite în patul drumului, se încadrează în categoria pământurilor cu sensibilitate redusă la îngheț.

În conformitate cu STAS 2914-84, pământurile care alcatuiesc terenul natural se încadrează în categoriile 4b mediocre și 4f-rele. Grosimea stratului preexistent de balast este variată.

Apa subterană nu a fost interceptată în foraje. Forajele executate anterior, au evidențiat prezența apei, la cote variabile, ea fiind cantonată de regulă în orizonturile care prezintă intercalații de nisip sau deasupra pachetelor de argilă slab permeabile. Freaticul este dependent de ploii.

Dezvoltarea economică a comunei este în strânsă interdependență cu cea a zonei care ar trebui favorizată de poziționarea strategică dintre cele 3 orașe - Iași - Roman - Vaslui - și orientată spre diversificarea schimburilor și satisfacerea nevoilor locale și ale acestei concentrări urbane.

Evoluția înmatriculărilor agenților economici în perioada 2004-2008:

AN ÎNMATRICULARE	NR. SOCIETĂȚI COMERCIALE CU RĂSPUNDERE LIMITATĂ (SRL)	NR. PERSOANE FIZICE	NR. ASOCIAȚII FAMILIALE	NR. ÎNTRINDERI FAMILIALE	TOTAL FIRME
2004	1	4	-	-	5
2005	9	7	-	-	16
2006	5	5	1	-	11
2007	2	6	1	-	9
2008	1	8	3	1	13

Organizare administrativă

Numele satelor aflate în administrație:	Domnița, Țibana, Poiana de Sus, Runcu, Moara-Ciorne, Vadu-Vejei, Gârbești, Poiana-Mănăstirii, Oproaia, Alexeni
Suprafața:	7318 ha
Intravilan:	494 ha
Extravilan:	6671 ha
Populație:	8026
Gospodarii:	2832
Nr. locuințe:	2674
Nr. grădinite:	5
Nr. școli:	10

Asezarea geografica:	Comuna Țibana este poziționată în nord-estul țării, la 36 km de Municipiul Iași care este reședința de județ. Cel mai apropiat oraș este Negrești - județul Vaslui, la o distanță de 22 km. Administrativ, comuna aparține județului Iași ocupând o poziție sud-vestică în cuprinsul județului. Comuna Țibana, se învecinează cu comunele: La nord Madarjac; La sud Tibănești; La est Mironeasa; La vest Dagata și Stanița - județul Neamț.
Activitati specifice zonei:	Cultivarea plantelor de câmp și legume Creșterea animalelor și păsărilor
Activitati economice principale:	Agricultură Zootehnie
Obiective turistice:	Mănăstirea Hadâmbu Mănăstirea Cetate Lacul de acumulare Tungujei
Evenimente locale:	Ziua comunei Țibana - 15 august Obiceiuri de iarnă - păstrarea tradițiilor - 25 decembrie Târgul săptămânal agro-alimentar
Facilitati oferite investitorilor:	Contracte de arendare terenuri comunale Închirieri de spații micilor întreprinzători Desfacerea de produse agro-alimentare în târgul comunal
Investitii realizate:	- Asfalt sat Gârbești – 4 km, 5.800.000 lei M.D.R.A.P - Școală Oproaia 150.000 lei de la bugetul local; - Extindere rețea electrică satele Domnița (Secătura), Gârbești – valoare proiect 1.500.000 lei din care 500.000 lei de la bugetul local și 1.000.000 lei EON; - Asfalt sat Alexeni 6 km – valoare 5.000.000 lei de la bugetul local; - Stadion sintetic sat Țibana 140.000 lei, bani buget local; - Buldoexcavator 100.000 lei, fonduri europene;

- Achiziționarea prin fonduri europene a unui buldoexcavator.

Foto: Buldoexcavator –Imagine pusă la dispoziție de Primărie

Ambițiile comunei Țibana de a deveni o localitate modernă, demnă de cel de-al treilea mileniu nu se opresc însă aici.

Lista proiectelor în desfășurare, care înseamnă tot atâtea trepte urcate spre modernitate, este destul de amplă.

La fel de semnificative sau poate chiar mai importante decât schimbările pe plan material sunt modificările produse în mentalitățile locuitorilor comunei.

Participând la acțiunile de consultare, la adunările cetățenești, la ședințele de instruire sau la manifestările culturale organizate, locuitorii comunei Țibana se manifestă responsabil, dovedesc preocupare față de propășirea localității lor, își dovedesc lor înșiși, dar și celor din jur, că ei sunt cei care hotărăsc destinul comunei.

Un rol deosebit în crearea noilor mentalități, în răspândirea trăsăturilor noului, îl are din nou, ca întotdeauna, școala. Detalierea cât și lista generală a proiectelor viitoare, asupra cărora comunitatea locală Țibana s-a orientat pentru perioada 2021 – 2030, va fi expusă în partea finală a prezentei strategii de dezvoltare locală.

Din parcursul european al comunei Țibana de azi, fac parte și următoarele proiecte ce vor fi implementate prin C.N.I., Fonduri Europene.

Lista acestor proiecte, cuprinde:

- Asfaltare drumuri;
- înființare sistem de canalizare;
- Extindere rețea de apă;
- Modernizare cămin cultural pentru satele Gârbești și Țibana;
- Modernizare dispensar uman;
- Înființare piață agroalimentară;
- Construire sală de sport;
- Construire stadion sintetic;
- Construire parcări auto;
- Construire remiză pompieri;
- Reabilitare și modernizare școli + grupuri sanitare;
- Aducțiune rețea gaze naturale;
- Înființare centru de zi;
- Înființare azil pentru bătrâni;
- Înființare parc industrial;
- Înființare centru adăpost pentru mamele abuzate;
- Construire cantină specială;
- Înființare platformă pentru gunoi de animale;
- Amenajare bază sportivă.

Prin lista de proiecte enunțată mai sus, putem observa încă o dată ambiția comunei Țibana de a se dezvolta pe toate palierele, într-o încercare constantă de a veni în întâmpinarea dorințelor cetățenilor ei. Localitatea ocupă un loc fruntaș între comunele județului Iași, în ceea ce privește aplicabilitatea la diferite proiecte de investiții, cât și reușita acestora, prin obținerea finanțării pentru o bună parte dintre acestea.

Suntem convinși că și prin propunerile de proiecte incluse în prezentul document strategic, comuna Țibana va reuși obținerea surselor de finanțare necesare, pentru cât mai multe dintre obiectivele propuse, discutate și analizate, menite a dezvolta și ridica nivelul de trai al locuitorilor săi.

6. CARACTERE FIZICO-GEOGRAFICE

JUDEȚUL IAȘI

Localizare

Iași este un județ aflat în regiunea istorică numită Moldova, în partea de nord-est a României, la zona de contact a Podișului Central Moldovenesc cu Câmpia Jijiei Inferioare, în lunca și pe terasele râului Bahlui. Municipiul Iași este reședința județului Iași, precum și capitala istorică a Moldovei.

Județul se află situat pe o câmpie între râul Siret și râul Prut. De asemenea, râul Jijia traversează județul, iar orașul Iași se află pe malurile unui afluent al său, Bahluiul. Partea de sud este ocupată de dealurile Podișului Central Moldovenesc, cu altitudini de peste 400 de metri, iar partea de nord este ocupată de Câmpia Moldovei. În vest, județul este traversat de Culoarul Siretului și de ultimele fragmente ale Podișului Fălticeniilor și, de asemenea, de Dealul Mare, cu altitudini de peste 500 de metri.

Municipiul Iași este un punct de interes regional. Se află la:

- 228 kilometri față de Cernăuți;
- 410 kilometri față de București;
- 160 kilometri față de Chișinău;
- 418 kilometri față de Cluj-Napoca.

Județe vecine:

- Republica Moldova, la est - Raionul Ungheni, hotar pe Prut.
- Județul Neamț, la vest.
- Județul Botoșani, la nord
- Județul Suceava, în nord-vest
- Județul Vaslui, la sud.

Suprafața totală a județului este de 5.476 km².

Organizarea administrativă a județului Iași cuprinde la I.VII.2008 un număr de 2 municipii (Iași și Pașcani), 3 orașe (Hârlău, Podu Iloaiei și Târgu Frumos), 94 comune și 418 sate. Reședința județului este municipiul Iași, unul dintre cele mai importante orașe ale României (cu o populație la 1 iulie 2008 de 313994 locuitori, acesta ocupa locul II după municipiul București.

Foto: Județul Iași – sursa: pe-harta.ro

Clima județului Iași aparține zonei de climat temperat-continental cu puternice influențe ale maximului baric al Azorelor în timpul verii și a celui euro-asiatic în perioada friguroasă.

Din observațiile meteorologice plurianuale se constată că din punct de vedere termic zona analizată este caracterizată prin temperaturi medii anuale de 9-10°C.

Temperatura minimă a aerului coboară până la cca. -20°C în lunile de iarnă și atinge valori maxime de cca. +39°C în cele de vară. Cea mai caldă lună a anului este iulie (21,2°C), iar cea mai rece, ianuarie (-4,0°C).

Precipitațiile atmosferice influențează în mod evident rețeaua hidrografică de suprafață și adâncime. Distanța destul de mare de ocean și particularitățile condițiilor naturale regionale și locale impun zonei analizate un regim temperat-continental cu cantități medii de precipitații destul de reduse, 500-700 mm/an, cu un maxim în luna iunie și un minim în februarie-martie.

Aportul principal la volumul mediu anual îl au precipitațiile sub formă lichidă din perioada de vară (70%). În perioada rece a anului, datorită frecvenței mari a maselor de aer continental uscat și a slăbirii convecției termice, cantitatea de precipitații scade la 30% din totalul anual.

Frecvența mare și abundența precipitațiilor atmosferice din ultimii 2-3 ani, au constituit cauza principală a unor fenomene distructive cum ar fi: alunecări de teren, creșteri ale nivelului apelor subterane și de suprafață, inundații, eroziunea solurilor. Pe de altă parte au fost și lungi perioade de secetă cauzate de procesele atmosferice anticiclonice și advecția aerului cald de origine tropical-continentală sărac în vapori de apă.

La nivelul Comunei Țibana întâlnim următoarele caracteristici ale factorilor de mediu:

Clima și fenomenele naturale specifice zonei;

Clima

Așezarea în latitudine la nord de mijlocul distanței dintre Ecuator și Polul Nord precum și conformația geografică a zonei determină un climat temperat continental cu nuanțe excesive, climat specific regiunilor de dealuri joase cu altitudini cuprinse între 200 – 800m, climat manifestat prin ierni reci și veri călduroase, cu precipitații distribuite neregulat în tot timpul anului.

Regimul climato - meteorologic este caracterizat prin temperaturi medii anuale de 8-10 grade. Amplitudinea termică anuală este de 24°C demonstrând caracterul excesiv al climatului.

Precipitațiile atmosferice sunt moderate, cantitatea medie anuală fiind de circa 500 - 600 mm/an, regimul acestora având un caracter neuniform în cursul anului cele mai mari cantități înregistrându-se în lunile de mai iar cele mai mici în lunile de iarnă și începutul primăverii.

Vânturile sunt determinate atât de circulația generală a atmosferei, cât și de particularitățile reliefului local. Dinamica maselor de aer este mai activă pe văi și pe suprafețele descoperite ale înălțimilor cele mai mari și fără obstacole. Din analiza, datelor privind elementele de vânt, se constată că frecvența medie anuală cea mai mare o au masele de aer cu direcția nord, nord-vest și est, urmate de cele din sud-est.

Calitatea factorilor de mediu

Calitatea factorilor de mediu este în general bună. Influențele locale asupra mediului fiind reprezentate de: arderea combustibililor pentru prepararea hranei și încălzire, activitățile agro-zootehnice. Comuna Țibana situându-se la distanțe considerabile de zone industriale și aglomerări urbane, putem spune că factorii poluanți sunt în limita de jos, ceea ce duce la păstrarea arealului zonei.

Aer. Calitatea aerului

Calitatea aerului. Poluanții monitorizați sunt cei prevăzuți în legislația română, transpusă din cea europeană, valorile limită impuse prin OM 592/2002 având scopul de a evita, preveni și reduce efectele nocive asupra sănătății umane și a mediului în întregul său.

Pentru estimarea calității factorilor de mediu s-au utilizat informațiile cuprinse în RAPORT PRELIMINAR PRIVIND CALITATEA AERULUI ÎNCONJURĂTOR ÎN JUDEȚUL IAȘI PENTRU ANUL 2013 raport elaborat de Agenția pentru Protecția Mediului Iași, măsurătorile din Stația IAȘI 4 - Copou - Sadoveanu - stație de fond regional: Poluanți monitorizați: SO₂, NO, NO₂, NO_x, CO, O₃, Pb-Ni-Cd (din PM₁₀), PM₁₀ gravimetric, direcție și viteză vânt, temperatură, presiune, radiație solară, umiditate relativă.

Evoluția parametrilor meteo monitorizați în stația Copou - Sadoveanu (stație de măsurători regională) în anul 2013:

STAȚIA	Tip poluant	Număr măsurători		Concentrația		UM	Frecvența depășirii VL/VT (%)
		zilnice	orare	Maxima zilnică	Maxima anuală		
IAȘI 4 Copou - Sadoveanu - fond rural	SO ₂	354	8528	38,96	3,05	μg/m ²	0
	NO ₂	213	4951	124,69	8,31	μg/m ²	0
	NO _X	213	4951	157,88	10,41	μg/m ²	0
	PM ₁₀ gavimetric	359	-	114,58	20,94	μg/m ²	1,1
	CO	355	8530	2,15	0,078	μg/m ²	0
	O ₃	344	8009	129,08	50,80	μg/m ²	0,29
	Pb	148	-	0,074	0,013	μg/m ²	0
	Ni	148	-	2,987	1,226	μg/m ²	0
	Cd	148	-	1,618	0,446	μg/m ²	0

Sursa: Agenția pentru Protecția Mediului Iași - Raport preliminar privind calitatea aerului pentru anul 2013 în aglomerarea Iași

Poluarea sonoră

Sursa de poluare fonică identificată pe raza comunei Țibana este preponderentă în zona unde se desfășoară traficul rutier. Considerăm că poluarea sonoră este în limite normale, întrucât nu se înregistrează valori foarte mari ale traficului aerian și ale traficului rutier (teritoriul comunei fiind traversat de drumuri cu fluxuri medii de trafic - drumuri județene, comunale și sătești).

Pentru a cuantifica impactul asupra mediului și a pentru a se identifica măsurile optime pentru diminuarea poluării fonice și a impactului negativ al acesteia asupra mediului și calității vieții se impune în viitor realizarea hărții de zgomot a comunei care să cuprindă zonele de risc și principalii indicatori ai gradului de poluare fonică.

Riscuri naturale

Principalele riscuri naturale pe raza comunei Țibana sunt determinate în principal de configurația și structura geologică a formelor de relief ce determină alunecări de teren și inundații precum și de impactul activităților seismice asupra zonei. Totodată un factor ce trebuie luat în considerare îl reprezintă schimbările climatice semnalate în ultimii ani, schimbări ce pot provoca fenomene extreme care pot fi încadrate, prin violența și impactul lor, în categoria principalilor factori de risc natural. Acestea determină fenomene extreme: fie perioade cu precipitații abundente ce provoacă deseori inundații și alunecări de teren, fie secete prelungite ce afectează cadrul natural (flora și fauna) și activitățile antropice (în special agricultura).

Cei mai afectați de alunecări de teren și procese de eroziune torențială sunt versanții cu pante mari (15 - 20%).

Suprafața afectată de alunecări de teren este de 448 ha distribuită pe versanți puternic înclinați. Acești versanți necesită lucrări complexe antierozionale și de stabilizare, împăduriri. Versanți cu pantele mai accesibile (5-15%) sunt afectați de procese de degradare mai reduse ca intensitate și suprafață, oferind terenuri în general bune pentru orice folosință, cu unele măsuri locale antierozionale și de amenajare.

Terenurile cele mai afectate de inundații sunt cele din zonele joase ale comunei.

Reducerea efectelor distructive produse de factorii de risc naturali

Pentru minimizarea efectelor alunecărilor de teren sunt necesare lucrări de îmbunătățiri funciare structurate pe mai multe tipuri de intervenție: stabilizare a versanților, reconstrucția ecologică a solurilor, reducerea alunecărilor de teren prin împădurire și proiecte de ameliorare antierozionale și pedoameliorative, organizarea eficientă a activităților și teritoriului agricol.

De asemenea sunt necesare lucrări pentru eliminarea excesului de umiditate din zonele joase (desecare, drenaj), deosebit de importantă fiind realizarea rețelei de canalizare care ar asigura o preluare eficientă a apelor menajere dar și a apelor meteorice din precipitații reducând astfel cantitățile de apă scurse pe versanți, fenomen cu efecte distructive solului și calității pânzei freatice.

Pentru contracararea efectelor schimbărilor climatice ce determină perioade cu precipitații frecvente și abundente (ploi torențiale) și perioade caracterizate printr-un mare deficit pluviometric sunt necesare lucrări de apărare împotriva inundațiilor și amenajare a albiei râurilor și acumulărilor de apă (îndiguiri, crearea unor zone de inundabilitate controlată, etc.), intervenții asupra zonelor de risc din punct de vedere al stabilității solului (lucrări de consolidare, antierozionale, desecări, drenaje) precum și lucrări de modernizare și extindere a sistemelor de irigații pentru combaterea efectelor secetei.

O atenție deosebită trebuie acordată reducerii riscului în cazul producerii seismelor. Pentru aceasta este necesară demararea urgentă a lucrărilor de consolidare a construcțiilor vechi, a malurilor acumulărilor de apă, respectarea legislației în domeniu referitoare la realizarea construcțiilor noi, definirea clară a arealului construibil.

Resurse naturale

Pe teritoriul comunei Țibana nu au fost descoperite bogății ale subsolului cu potențial economic de valorificare. Totuși semnalăm prezența pe teritoriul comunei a unor izvoare care ar trebui analizate pentru a se evalua posibilitatea valorificării lor.

Principala resursă naturală o reprezintă pământul, în mare parte de bună calitate, pretabil pentru dezvoltarea activităților agricole, precum și potențialul turistic și al lacului din zonă.

Spații verzi

Pe raza comunei Țibana se întâlnesc suprafețe mari de zone verzi - aprox. 65% pădure - care necesită însă lucrări de amenajare și reamenajare. Zone reduse cu suprafață, cu funcțiuni de spații verzi sunt amenajate în apropierea clădirilor administrative, a unităților școlare și în cadrul gospodăriilor populației. Un potențial important din acest punct de vedere îl reprezintă zona lacului de acumulare.

Gestionarea deșeurilor

În zona Comunei Țibana s-au pus bazele unui sistem public de colectare a deșeurilor însă acesta trebuie extins la nivelul întregii zone. În ceea ce privește deșeurile rezultate în urma activităților agricole, acestea se depozitează necorespunzător în locuri neamenajate și total întâmplător. Inițial, depozitarea temporară se realizează în apropierea anexelor gospodărești proprii. Ulterior acestea sunt transportate, în mod individual, în zone neamenajate conform reglementărilor în vigoare.

Această depozitare necontrolată are impact negativ asupra factorilor de mediu aer, aer, apă, sol și de asemenea produce pierderi economice întrucât se pierde mari cantități de materiale refolosibile care ar putea fi valorificate.

Astfel, este necesar ca în comună să se implementeze un sistem de management integrat al deșeurilor care să asigure colectarea selectivă. Pe lângă impactul pozitiv asupra factorilor de mediu ar crește calitatea vieții locuitorilor comunei care ar trăi într-un mediu sănătos și gradul de utilitate funcțională și economică a terenurilor prin eliminarea depozitării necorespunzătoare și necontrolate a deșeurilor care ocupă nerațional și nejustificat suprafețele de teren, permițând redarea acestora în circuitul productiv.

De asemenea este necesară promovarea compostării individuale în gospodării și/sau pe platforme. Deșeurile biodegradabile din gospodăriile populației sunt compostate cu obiectivul returnării deșeurilor înapoi în cadrul ciclului de producție vegetală ca fertilizant sau ameliorator de sol. Varietatea tehnicilor de compostare este foarte mare, iar compostarea poate fi efectuată în grădini private sau în stații centralizate de înaltă tehnologie.

Având în vedere continua dezvoltare a comunei și creșterea nivelului de trai este necesar să se acorde o importanță deosebită gestionării deșeurilor provenite din construcții și demolări precum și a deșeurilor electrice și electronice DEE:

- colectarea separată de la locul de generare, pe tip de material;
- promovarea reciclării și reutilizării deșeurilor din construcții și demolări utilizarea acestora după pretratarea în reamenajări de drumuri sau alte activități;
- asigurarea de capacități de tratare/sortare a acestora;
- asigurarea depozitării controlate a deșeurilor ce nu pot fi valorificate, conform reglementărilor în vigoare.

De asemenea intensificare activităților economice și creșterea consumului populației comunei va determina creșterea volumului de ambalaje și deșeurile de ambalaje fapt ce va impune adoptarea unui sistem eficient de gestionare a acestui tip de deșeurile în toate etapele: colectare, transport, valorificare.

La nivel de comună sa început amenajarea platformelor de strângere a deșeurilor și resturilor menajere de la populație, care constau din containere metalice și cu grilaje ce se pot încărca și transporta. Se va colecta: sticlă, hârtie, plastic și resturi hrană umedă. Aceste deșeurile conform proiectului se vor transporta spre platforma din comuna Voinești.

În ceea ce privește sistemul de management a deșeurilor este necesară educarea și conștientizarea

populației în acest sens. Astfel sunt necesare acțiuni de promovare a selectării colective a deșeurilor, de prezentare a metodelor de realizare a compostului din deseurile agricole rezultate pentru redarea lor în circuitul natural ca și îngrășământ organic.

Protecția naturii. Biodiversitatea

Conservarea mediului natural reprezintă unul din principiile de bază al dezvoltării durabile fiind un indicator al gradului de preocupare pentru identificarea căilor pentru asigurarea echilibrului între progresul economic și conservarea habitatului natural.

Caracterul preponderent tradițional al activităților agricole, lipsa marilor unități economice poluatoare din economia comunei au contribuit la un grad ridicat de conservare a mediului natural.

Pădurea reprezintă o importanță resursă naturală a comunei, atât pentru produsele pe care le oferă (resurse forestiere, cinegetice) cât și pentru rolul complex pe care îl are în ameliorarea climatului și regimului hidrologic al apelor, protecția solului precum și pentru potențialul turistic și de agrement.

Lacul și râurile de pe teritoriul comunei constituie mediul natural pentru bogata floră și faună locală.

Sunt necesare măsuri de protejare prin stabilirea unor reguli clare pentru delimitarea și protecția acestor habitate naturale astfel încât să se minimizeze efectele negative al factorilor antropici asupra naturii.

Caracteristici hidrografice

Apele de suprafață

Rețeaua hidrografică de pe teritoriul comunei Țibana aparține bazinului hidrografic al râului Sacovat.

Sacovatul, un afluent al Bârladului, străbate comuna de la nord la sud, pe un teren prielnic agriculturii.

La partea de sud a comunei la baza acestui afluent se află o întinsă suprafață de apă ce formează un baraj.

	Râul Sacovăț	Râul Țibana
Codul Râului	XII.1.78.8	XII.1.78.8.4
	Date generale	
Emisar	Bârlad	Sacovăț
Punct de vărsare	Todirești	
	Date hidrologice	
Bazin de recepție	314 km ²	12 km ²
Lungime cursului de apă	54 km	6 km
Județe traversate	Iași, Vaslui	Iași
Localizare	Jud. Iași, Vaslui	Jud. Iași
Afluenți de stânga	Râul Pietros, Frumușica, Răchitoasa, Țibana	

	Râul Sacovăț	Râul Țibana
Afluenți de dreapta	Balta Neagră, Veja, Gârla Arămii, Călina, Ducăceasa, Zoi, Balta Albă	
Principalele localități traversate	Mădărjac, Țibana	

De asemenea zona Țibana se regăsește în categoria zonelor sensibile cu privire la producerea inundațiilor și a eroziunii solului.

Zone sensibile cu incidență medie și ridicată

1	R. Prut - am. sect. Darabani - Cernăuți	16	B.h. Ezăreni am. ac. Ezăreni
2	R. Prut - am. sect. Ungheni, confl. Baseu	17	Ac. Solești
3	R. Podriga - am Mileanca, av. Darabani	18	B.h. Dobrovăț am. ac. Solești - Dobrovăț
4	R. Sitna - am Cătămărăști - popular	19	B.h. Tutova am. ac. Cb. Vulturilor - Puiești
5	R. Sitna - am Drăcșani - sect Stăuceni	20	B.h. Tutova am. ac. Cb. Vulturilor - Puiești
6	R. Miletin - am. Halceni, sect Șipote	21	Ac. Râpa Albastră
7	R. Bahlui - am. Tansa, sect. av. Hârlău	22	B.h. Simila am. ac. R. Albastră - Vulpășeni
8	R. Bahlueț - sct. Războieni - am. Pd. Iloaiei	23	Ac. Căzănești
9	Ac. Ciric	24	B.h. Durdac am. ac. Căzănești - Drăgușeni
10	Ac. Drăcșani	25	Ac. Tungujei
11	Ac. Tansa Belcești	26	B.h. Sacovăț am. ac. Tungujei - Țibana
12	Ac. Halceni	27	Ac. Pușcași
13	Ac. Plopi + b.h.Gurguiata am. iaz. Strâmbu	28	B.h. Racova am. ac. Pușcași - Laza
14	Ac. Aroneanu + b.h. Ciric amonte	29	Ac. Mânjești
15	Ac. Ezăreni	30	B.h. Crasna am. ac. Mânjești - Giurgești

În ceea ce privește calitatea apelor de suprafață, aceasta este afectată de lipsa sistemelor de canalizare și epurare a apelor, a unui sistem de colectare și tratare a deșeurilor, respectiv deversări necontrolate a deșeurilor provenite din agricultura cu precădere din zootehnie. De asemenea în zona nu sunt constituite perimetre de protecție a surselor de apă.

Pe lângă aceasta, în special în cazul acumularilor de apă, în perioadele foarte călduroase, se manifestă și unele fenomene de natură biologică care scad calitatea acestor ape.

Apele subterane

Apele subterane au caracter lenticular și sunt cantonate în intercalațiile permeabile ale substratului sarmațian, precum și în baza depozitelor cuaternare ale teraselor (nisipuri și pietrișuri). Ele au debite mici și sunt influențate puternic de variațiile sezoniere ale climei. Nivelul hidrostatic variază de la 1-3 m la nivelul albiei pârâurilor la 18-30 m pe interfluvii și terase. Local unde eroziunea a interceptat stratul acvifer apar izvoare sau emergente umede. Acestea trebuie captate și drenate corespunzător, pentru prevenirea alunecărilor de teren.

Principalele cauze care afectează calitatea apelor frentice sunt următoarele:

1. infiltrațiile de substanțe organice sau chimice provenite din gestionarea defectoasă a deșeurilor și lipsei rețelelor de canalizare și unor stații de epurare;
2. condițiile de secetă hidrologică și hidrogeologică care accentuează concentrarea poluanților și determină valori ridicate ale indicatorilor fizico-chimici;
3. activități economice în special activitățile din sectorul agro-zootehnic și de prelucrare, prin evacuarea unor substanțe și deșeuri rezultate în urma acestor activități direct în mediul înconjurător;
4. condițiile și procesele hidrogeochimice naturale care favorizează trecerea în soluție a diferiților anioni și cationi;
5. utilizarea excesivă în trecut a îngrășămintelor chimice pe bază de azot și fosfor și a pesticidelor a condus la acumularea acestora sau a produșilor de degradare în sol;
6. particularitățile climatice, hidrogeologice care au contribuit la mineralizarea materiei organice din sol și migrația substanțelor.

7. RELIEF, FLORĂ, SOLUL, FAUNĂ

Relieful

Teritoriul comunei Țibana, din punct de vedere geomorfologic, se încadrează în Podișul Central Moldovenesc, cu altitudini între 150-450 m. Podișul Central Moldovenesc apare cu o cuvertură sedimentară de suprafață de vârstă sarmațian - mijlociu și superior.

Relieful predominant este de creste și platouri, strâns legate de componența geologică. Platourile sunt continuate de interfluvii ce sunt acoperite cu straturi de luturi - loessoide. Totodată întâlnim și un lanț de văi domoale dar și versanți abrupti modificați de alunecările de teren.

Dealurile cele mai cunoscute pe teritoriul comunei sunt: Cheia Domniței, Dealul Măgurii, Dealul Sanțurilor.

Versanții - mărginesc platourile și podurile interfluviilor și teraselor, au orientări și înclinări variate. Versanții cu înclinări mari (15-20%), prezintă areale afectate de alunecări de teren și procese de eroziune torențială care necesită intervenții urgente. Versanții cu pantele mai accesibile (5-15%) sunt afectați de procese de degradare mai reduse ca intensitate și suprafață dar necesită de asemenea lucrări antierozionale, de amenajare și stabilizare.

Șesurile - sunt utilizate în principal în agricultura și fânețe naturale.

Flora

Vegetația naturală aparține silvostepii, cu puternice influențe stepice. Pajiștile au o vegetație dominantă de prezența unor asociații de păiuș (diferite specii ale genului *Festuca*) colilie și negară (specii ale genului *Stipa*), pir, firuță și alte ierburi xeromezofite.

În zona comunei Țibana remarcăm prezența unui bogat areal forestier format din specii de stejar și gorun, în amestec cu alte foioase precum: carpen tei, frasin, jugastru, etc.

În văi se întâlnește o vegetație specifică higrofilă și higrohalofilă.

Fauna

Pe teritoriul comunei Țibana întâlnim biotopul de stepă și silvostepă reprezentată de o serie de mamifere specifice: popândăul, șoarecele de câmp, vulpea, iepurele de câmp. Dintre păsări se întâlnesc: ciocârlia de câmp, pitpalacul, graurul, fazanul, uliul, eretele, gâsca de vară, cocorul, sitarul, ciuful de pădure, cucuveaua, turturica, rândunica, lăstunul, etc.

Biotopul de pădure cuprinde:

- mamifere - veverița, căprioara, mistrețul, lupul, bursucul.
- păsări - sturzul, mierla, cucul, turturica, cinteza, reptile - broasca țestoasă, șopârle, șerpi.
- insecte - urechelnițele, cosașul, greierul negru, coropișnițe, cariul stejarului, gândaci, etc.

Suprafața agricolă și efectivele de animale din comuna Țibana, conform datelor puse la dispoziție de către Primăria comunei, se prezintă astfel:

Suprafața totală a exploatațiilor (hectare), comuna Țibana:

Tabelul nr. 1 – Suprafața exploatațiilor

Localitatea	TOTAL
Țibana	7318 ha

Suprafața agricolă utilizată și alte suprafețe (hectare), pe categorii de folosință, comuna Țibana:

Tabelul nr. 2- Culturi și suprafețe cultivate, 2020

Comuna Țibana	<i>Suprafața agricolă utilizată</i>										
	Teren arabil	Suprafață pășuni	Suprafață fânețe	Suprafață livezi cu pomi fructiferi	Triticale de toamnă	Grâu	Porumb (în ogor propriu)	Orzoaică de primăară	Floarea Soarelui	Secară	Legume de câmp și în solarii
	3383 ha	657 ha	709 ha	45 ha	-	344 ha	1400 ha	70 ha	-	-	110 ha
	Orz	Ovăz	Cartofi (în ogor propriu)	Sfeclă de zahăr	Plante de nutreț (în ogor propriu)	Fasole (în ogor propriu)	Tomate (în ogor propriu)	Ceapă uscată (în ogor propriu)	Usturoi (în ogor propriu)	Varză (în ogor propriu)	Ardei
	85 ha	-	150 ha	-	550 ha	40 ha	30 ha	6 ha	5 ha	30 ha	8 ha

Efective de animale (capete) pe specii, comuna Țibana, la sfârșitul anului 2020

Tabelul nr. 3- efective de animale, 2020

Comuna		Specii de animale				
Țibana	Bovine	Ovine	Caprine	Porcine	Cabaline	Familii de albine
	346	858	166	700	260	1522

Ca și concluzii a primei părți de analiză a comunei Țibana, a încadrării în spațiu și timp a acesteia cât și a realizărilor de până la acest moment, putem spune că localitatea are o infrastructură tehnico-edilitară bună, cu numeroase investiții atrase și puse în aplicare. Totodată, prin suprafața agricolă însemnată, putem afirma că localitatea are un important caracter agricol, suprafețe însemnate fiind destinate culturilor mari. Localitatea Țibana este astfel, reprezentativă în cadrul județului Iași, reușind prin resurse proprii dar și cu sprijin de la nivelul județului, să ridice nivelul de trai al cetățenilor săi.

Solul. Calitatea solului, subsolului

Tipurile de sol predominante sunt cernoziomurile cambice și de pantă, soluri aluviale și lăcoviști, respectiv, sol cenușiu de pădure.

Solurile au o reacție chimică slabă și moderat alcalină, sunt aprovizionate satisfăcător cu fosfor asimilabil și foarte bine aprovizionate cu potasiu. Aceste soluri sunt foarte favorabile pentru culturile: grâu, porumb, sfeclă de zahăr, floarea soarelui, legume și vița de vie.

Starea solului rezultă din interacțiunea tuturor elementelor mediului și rolul de suport al întregii activități umane și este puternic influențată de acestea, atât prin acțiuni antropice, cât și ca urmare a unor fenomene fizice naturale. Aceste influențe negative pe care le suportă solul intră în categoriile de poluare și degradare.

În funcție de natura problemelor care afecteze solul, se disting zone cu:

- soluri degradate de alunecări de teren și eroziuni torențiale, localizate pe versanții cu pante mari și medii;
- soluri degradate prin eroziune de suprafață, localizate pe versanții cu înclinări mici și medii;
- soluri degradate prin exces de umiditate și inundații, localizate în șesuri.

Având în vedere legătura dintre calitatea apei și calitatea solului în general, cauzele care determină scăderea calității solului din cauza activităților antropice sunt cele care determină și scăderea calității apelor la acestea adăugându-se, în cazul solului și nerespectarea tehnologiei de exploatare și pregătire a terenurilor agricole, extinderea mediului construit și schimbarea destinației unor terenuri fără o analiză aprofundată a efectelor asupra mediului, fapte ce conduc la accelerarea fenomenelor de eroziune și degradare a solului, a factorilor de mediu în general.

8. RESURSE PRIMARE ȘI SECUNDARE

Resursele naturale

Pe teritoriul comunei Țibana nu au fost identificate resurse ale subsolului cu potențial economic de valorificare care să fie de interes economic, însă suprafața agricolă și pădurea, reprezintă resurse esențiale în dezvoltarea și funcționarea comunității. Din totalul de 4844 ha de teren agricol deținute de comuna Țibana, rezultă cantități importante de cereale și plante tehnice.

Principala resursă naturală o reprezintă pământul, în mare parte de buna calitate, pretabil pentru dezvoltarea activităților agricole, precum și potențialul turistic și a lacului din zonă.

Fondul funciar

După întindere comuna se află în grupa comunelor medii ale județului Iași.

Prezentăm în continuare situația fondului funciar din vechea comună Țibana.

Tabel nr. 4.

NR. CRT.	FOLOSINȚĂ	SUPRAFAȚA (HA)	STRUCTURA (%)
1	Suprafața totală – din care:	7318,00	100,0
2	Terenuri agricole – din care:	4844,00	66,2
3	Arabile	3383,00	46,2
4	Pășuni	657,00	8,9
5	Fânețe	709,00	9,7
7	Livezi cu pomi fructiferi	45,00	0,6
8	Terenuri neagricole – din care:	2474,00	33,8
9	Păduri	1510,00	20,6
10	Ape	123,00	1,7
11	Drumuri și căi ferate	37,00	0,5
12	Construcții	121,00	1,6
13	Ravene	683,00	9,3

Resurse antropice

Luând în considerare numărul de locuitori și suprafața deținută, Regiunea Nord-Est reprezintă cea mai mare regiune de dezvoltare a României, însă ea se situează pe ultimul loc în raport cu nivelul de dezvoltare.

Infrastructura comunei Țibana este reprezentată de drumul județean DJ 248A, care face legătura spre nord-est de Voinești și Miroslava, și spre sud de Țibănești, și mai departe în județul Vaslui de Todirești (unde se termină în DN15D).

Comuna Țibana este situată pe traseul Iași-Miroslava-Țibana-Țibănești-Tansa-Dagața, axa propusă pentru reabilitare și modernizarea infrastructurii rutiere conform Strategiei de Dezvoltare a județului Iași. Astfel dezvoltarea economică a comunei este strâns legată de dezvoltarea infrastructurii rutiere din zona.

În prezent, pe raza comunei, predomină ca și domeniu de activitate, domeniul comerțului cu amanuntul, în special comerțul cu amanuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun.

Reabilitarea infrastructurii rutiere din zonă reprezintă o oportunitate pentru dezvoltarea economică a comunei Țibana. Existența unei infrastructuri rutiere în zona înseamnă posibilitatea de transport materii prime respectiv produse finite în zona înseamnă posibilitatea de transport materii prime respectiv produse finite în cazul produselor agricole, a celor industriale, respectiv a domeniului prestărilor de servicii. De asemenea, în categoria avantajelor acestei comune am putea menționa oferta de terenuri existente în comună, poziționarea bună în cadrul zonei, acces la transportul aerian prin aeroportul Iași.

Agricultura

Agricultura reprezintă una din oportunitățile de dezvoltare ale zonei, oportunitate care în prezent este insuficient folosită.

Distribuția terenurilor agricole după modul de folosință este următoarea:

1. Arabil = 3383 ha;
2. Pășuni = 657 ha;
3. Fânețe = 709 ha;
4. Livezi cu pomi fructiferi = 45 ha.

Suprafața agricolă a comunei este de 4844 ha din aceasta o parte fiind utilizată în cadrul unor exploatații mici, marea lor majoritate încadrându-se în segmentul fermelor de 0-5 ha, orientate în principal spre acoperirea nevoilor proprii, iar o altă parte grupată în cadrul asociațiilor și societăților agricole. Proprietatea reprezintă principalul mod de deținere al unui teren agricol.

Fragmentarea excesivă a proprietății și lipsa asocierii între agricultori diminuează competitivitatea sectorului agricol.

Fragmentarea excesivă a proprietății și lipsa asocierii între agricultori diminuează competitivitatea sectorului agricol.

În prezent producția agricolă se concentrează doar pe câteva tipuri de culturi:

1. grâu comun de toamnă pe suprafață - 344 ha;
2. porumb pentru boabe - 1400 ha;
3. plante de nutreț - 550 ha;
4. cartofi - 150 ha;
5. legume de câmp și în solarii - 110 ha;

În ceea ce privește podgoriile, suprafețele cultivate cu viță nobilă au scăzut, totodată și randamentul soiurilor de viță nobilă. De asemenea a scăzut și suprafața cultivată cu soiuri hibride în gospodăriile individuale.

Suprafața acoperită de livezi a urmat și ea o tendință descendentă din cauza lipsei mijloacelor financiare pentru reîntinerirea plantațiilor de pomi fructiferi, achiziționarea îngrășămintelor, pesticidelor și utilajelor, dezvoltării unor capacități de depozitare adecvate.

Diversificarea culturilor, orientarea spre producție ecologică și creșterea gradului de prelucrare al produselor la nivel local ar contribui la dezvoltarea economică având în vedere creșterea continuă a cererii de produse alimentare și perspectivele viitoare în care România ar putea deveni unul din principalii furnizori de produse alimentare pe piața Uniunii Europene. Piața biocombustibililor, aflată în plină dezvoltare, are potențialul de a modifica structura actuală a culturilor agricole, investițiile în acest domeniu înregistrând la nivel național un trend ascendent.

Creșterea animalelor

Deși a înregistrat după anul 1990 o scădere puternică, în acest moment se constată semne de revigorare în acest sector deși se înregistrează încă anumite fluctuații anuale. Deși, în continuare, ca număr ponderea o au unitățile de mici dimensiuni a căror producție este utilizată în special pentru acoperirea necesităților și care limitează dezvoltarea acestui sector prin resursele limitate pe care acestea le pot alocă, tendința în acest moment este de a dezvolta această activitate la nivelul fermelor de mărime medie și mare (în comună există o fermă mare de creșterea păsărilor) pentru a putea face competitivității tot mai mare în acest domeniu.

Efectivele de animale și structura sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Bovine	346 capete
Porcine	700 capete
Ovine	858 capete
Cabaline	260 capete
Capre	166 capete
Albine familii	1522 capete

Producția nu este constantă și se situează cu mult sub potențial. O oportunitate de valorificare a produselor agricole o reprezintă investiție în capacități de procesare din sectorul agro-alimentar și dezvoltarea infrastructurii de promovare și distribuție a produselor în municipiul Iași și zonele adiacente, piața aflată într-o continuă creștere. De asemenea implementarea metodelor ecologice pe tot lanțul de producție și obținerea certificării produselor ecologice ar contribui la creșterea valorii produselor.

Nu este de neglijat și producția materiilor prime pentru piața biocombustibililor, aflată în plină dezvoltare, piață care are potențialul de a modifica structura actuală a culturilor agricole.

Referitor la structura activităților economice este necesară revitalizarea următoarelor sectoare:

- turismul rural și agroturismul;
- pescuitul și piscicultură;
- agricultură.

Potențialul zonei în acest domeniu este foarte mare. Existența cadrului natural propice acestor activități, cererea în continuă creștere asigură condiții favorabile de desfășurare a acestor activități care vor conduce la o diversificare a economiei locale, la creșterea veniturilor populației și a gradului de utilizare a forței de muncă.

Organizarea spațială. Infrastructura

Comuna Țibana este poziționată în nord - estul țării, la 36 km de municipiul Iași care este reședință de județ. Cel mai apropiat oraș este Negrești - jud. Vaslui, la o distanță de 22 km.

Administrativ, comuna aparține județului Iași ocupând o poziție sud-vestică în cuprinsul județului. Comuna Țibana, se învecinează cu comunele Mădârjac în partea de nord, Țibănești la sud, Mironeasa la est, Dagâța și Stanița - jud. Neamț la vest.

Din punct de vedere al configurației administrativ - teritoriale, comuna Țibana cuprinde 10 localități: Țibana, Domnița, Poiana Mănăstirii, Poiana de Sus, Moara Ciornei, Oproaia, Alexeni, Gârbești, Runcu, Vadu Vejei.

Suprafața totală a comunei măsoară 7318 ha conform datelor deținute de Primăria Comunei Țibana.

Situația terenurilor după modelul de utilizare:

Terenuri	Suprafața
Arabil	3383 ha
Pășuni	657 ha
Fânețe	709 ha
Livezi cu pomi fructiferi	45 ha
Păduri	1510 ha
Ape	123 ha
Drumuri și căi ferate	37 ha
Construcții	121 ha
Suprafață ravene	683 ha

(Sursa: PLAN URBANISTIC GENERAL, COMUNA Țibana, Județul Iași)

Analizând datele se observă că ponderea cea mai ridicată o au terenurile agricole. În cadrul terenurilor agricole ponderea cea mai ridicată o are terenul arabil. De asemenea facem precizarea ca deși suprafața totală de teren a rămas aproximativ aceeași funcție de necesitățile locale s-a observat o variație a ponderii suprafețelor diferitelor categorii de folosință. Referitor la modul de utilizare a terenul agricol în ultima perioadă se observă o creștere a suprafeței arabile concomitant cu o scăderea suprafețelor ocupate cu livezi, pășuni, fânețe.

Zona funcțională

Zonificarea comunei pe părți din teritoriu în raport cu funcția dominantă, arată astfel:

- Zona pentru locuințe regim mic de înălțime;
- Zona instituții publice și servicii;
- Zone de interes turistic;
- Zona unități economice și depozitare;
- Zone unități agricole;
- Terenuri agricole în intravilan;

- Zona construcții aferente lucrărilor tehnico-edilitare;
- Zona căi de comunicație rutieră și amenajări aferente;
- Zone cu lucrări de combaterea eroziunii solului;
- Terenuri neproductive.

Funcțiunea de locuire este dominantă principală de utilizare a suprafeței intravilanului.

Infrastructura de transport

a) Căi de comunicații rutiere

Distanțele rutiere între comuna Țibana și principalele localități sunt:

Distanța rutieră	
Țibana - Iași	36 km
Țibana - București	407 km
Țibana - Constanța	475 km
Țibana - Chișinău	205 km

Situația drumurilor județene și comunale la nivelul comunei Țibana:

1. DJ 248 A Domnița - Țibana - Gârbești - drum asfaltat aflat în stare de degradare;
2. DC 58 Țibana - Vadu Vejei - drum pietruit din bugetul local în anul 2013;
3. DC 59 Țibana - Poiana Mănăstirii - drum de pământ;
4. DC 57 Țibana - Moara Ciornei - Alexei - Oproaia - drum de pământ;
5. DJ 282 E Țibana - Poiana de Sus - Runcu - drum pietruit.

Lungimile infrastructurii rutiere în cadrul fiecărei localități:

A.O. (com. loc.)	Drumuri județene (m)	Drumuri comunale (m)	Drumuri satești (m)	Total căi de acces (m)
CL Țibana	13.000	23.000	34.300	70.300
Țibana	5.000	5.000	4.500	14.500
Alexeni	0	3.000	5.350	8.350
Domnița	5.000	0	1.950	6.950
Gârbești	3.000	0	6.590	9.590
Moara Ciornei	0	1.000	2.140	3.140
Oproaia	0	1.000	1.260	2.260
Poiana de Sus	0	3.000	4.210	7.210
Poiana Mănăstirii	0	2.000	3.700	5.700
Runcu	0	3.000	2.220	5.220
Vadu Vejei	0	5.000	2.380	7.380

Asfaltate	8,3 km
Cu piatră	9,1 km
Pământ	22 km

*sursa Primăria Comunei Țibana

În prezent infrastructura rutieră este critică, pe raza comunei întâlnim drumuri de pământ respectiv pietruite iar drumurile asfaltate necesită lucrări de reabilitare/modernizare.

În general starea infrastructurii rutiere din comună este precară pe toată lungimea sa, atât în ceea ce privește calitatea stratului de rulare cât și ca organizare și necesită intervenții rapide, atât la nivelul căii de rulare cât și pentru refacerea șanțurilor, podețelor, trotuarelor, creșterea siguranței rutiere prin amplasarea de indicatoare și marcaje rutiere.

Pentru îmbunătățirea infrastructurii rutiere sunt necesare următoarele măsuri:

- Asfaltarea drumurilor DC 58, DC 59, DC 57, ca principale artere de acces între satele comunei;
- Asfaltarea arterelor de drum principale în cadrul fiecărei localități componente a comunei;
- Pietuirea arterelor secundare în cadrul fiecărei localități componente a comunei;
- Îmbunătățirea drumurilor de exploatare agricole;
- Lucrări de creare a locurilor de parcare, realizarea amenajărilor pentru circulația pietonilor și a persoanelor cu handicap: trotuare, pasaje pietonale – acolo se impune respective treceri pentru pietoni;
- Creșterea siguranței rutiere și fluidizarea circulației prin introducerea mijloacelor moderne de gestiune a traficului: semafoare, piste special pentru bicicliști, sisteme de monitorizare a traficului.

b) Căi de comunicație feroviare:

Comuna Țibana este deservită de stația de cale ferată a municipiului Iași și Roman.

c) Căi de comunicație aeriene:

Comuna Țibana este deservită de Aeroportul Iași amplasat la 43 km.

Sistemul de alimentare cu apă

Gradul de accesibilitate al serviciilor de utilități publice reprezintă unul din indicatorii ce exprimă calitatea și contribuind totodată la dezvoltarea activităților socio-economice în spațiul rural.

Sistemul public de alimentare cu apă

Rețeaua publică de alimentare cu apă este funcțională în satele Alexeni, Moara Ciornei, Poiana Mănăstirii, Țibana și Gârbești.

Populația care nu beneficiază de acest serviciu își asigură necesarul de apă din sisteme proprii de alimentare cu apă (fântâni, puțuri forate).

Fântâni publice

Din analizele efectuate privind calitatea apei la fântânile la care este posibil accesul public rezultă

că un procent semnificativ nu respectă normele și normativele în vigoare privind calitatea apei potabile fiind necesare investiții în infrastructura de alimentare cu apă potabilă astfel încât să fie asigurat accesul tuturor locuitorilor la serviciile de alimentare cu apă

Pe raza comunei Țibana exista un număr de 923 fântâni, dar la majoritatea nu s-au mai luat probe pentru calitatea apei în ultima perioadă.

Pentru ridicarea standardului de viață la nivelul comunei sunt necesare următoarele măsuri :

- Realizarea sistemului de alimentare cu apă public și pe raza satelor Domnita, Poiana de sus, Oproaia , Runcu, Vadu Vejei ;
- Realizarea sistemului de colectare și epurare ape uzate la nivelul comunei întrucât lipsa acestuia pune în pericol mediul înconjurător ;
- Contorizarea tuturor consumatorilor , introducerea echipamentelor de detectare a pierderilor și introducerea metodelor moderne de analiză de laborator a calitatii apelor

Rețele de canalizare

În prezent comuna Țibana nu beneficiază de servicii publice de canalizare. Echiparea comunei cu infrastructură publică de canalizare reprezintă una din prioritățile locale întrucât ea ar contribui în egală măsură la protejarea factorilor de mediu și la creșterea calității vieții contribuind la dezvoltarea durabilă a localității.

Pentru evacuarea apelor uzate menajere locuitorii zonei utilizează latrine sau bazine vidanjabile care în multe situații sunt incorect amplasate și neetanșate corespunzător. De asemenea apa provenită din precipitații nu este colectată corespunzător, fapt ce determină contaminarea mediului cu substanțele pe care acestea le transportă ca urmare a traversării depozitelor de deșeuri, a perimetrelor în care se desfășoară activități economice, pentru că apoi, scurgându-se prin intermediul șanturilor existente de la marginea drumurilor să provoace infiltrații, alunecări de teren și eroziunea acestora.

Creșterea densității populației, continua extindere a mediului locuit va conduce la generarea unui volum mare de ape uzate care, nefiind colectate și epurate corespunzător vor accentua efectele negative ale lipsei serviciilor de canalizare, fiind necesare investiții urgente pentru rezolvarea situației.

Creșterea gradului de echipare a comunei cu infrastructura tehnico-edilitară va contribui la:

- îmbunătățirea calității factorilor de mediu prin eliminarea deversărilor necontrolate de ape uzate în mediul înconjurător;
- creșterea calității vieții urmare a îmbunătățirii gradului de accesibilitate a populației la serviciile de utilități publice;
- protejarea surselor de apă;
- creșterea atractivității comunei pentru investitori și crearea condițiilor pentru dezvoltarea economică a arealului vizat prin prisma lipsei rețelei de canalizare și a unei stații de epurare;
- îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin reducerea frecvenței îmbolnăvirilor populației generate de consumul apei netratate și lipsa unei rețele de canalizare.

Energie termică

Comuna Țibana nu dispune de un serviciu centralizat de alimentare cu energie termică, furnizarea agentului termic realizându-se cu ajutorul sistemelor individuale pe baza de combustibili solizi în principal.

Printre problemele existente putem enumera gradul de izolare termică necorespunzător, fapt ce conduce la pierderi mari de energie termică, inexistența unui mediu cald continuu pe toată încăperea locuibilă, ceea ce determină un consum mai ridicat de combustibil datorită creșterii sensibilității frig-cald.

Conceptul dezvoltării durabile în domeniul alimentării cu energie termică a localităților presupune aplicarea unor soluții tehnice performante capabile să asigure, pe de o parte, condiții normale de viață și de muncă comunităților locale și satisfacerea nevoilor sociale ale acestora în condiții de rentabilitate economică și eficiență energetică și, pe de altă parte, conservarea resurselor primare, protecția și conservarea mediului, fără a afecta echilibrul ecosferei și accesul generațiilor viitoare la resursele energetice primare.

Politica în domeniul producerii și furnizării energiei termice va trebui să țină cont de următoarele principii:

- accesibilitatea populației la resurse energetice pentru încălzire (accesul întregii populații la încălzire și apă caldă menajeră);
- siguranța în alimentarea cu energie termică (diversificarea surselor și furnizorilor de resurse, resurselor neconvenționale și regenerabile de energie);
- reducerea pericolului de foc și explozii în locuințe prin promovarea unor sisteme de încălzire fără foc deschis;
- utilizarea resurselor locale de energie cum ar fi: biomasa, deșeurile biodegradabile;
- utilizarea surselor alternative de energie: solară, eoliană.

Serviciul de transport public

Transportul public de călători are un rol foarte important în viața unei comunități prin faptul că are mai multe funcțiuni:

1. contribuie la creșterea gradului de accesibilitate a comunei asigurând atât legătura comunei cu exteriorul cât și relațiile între localitățile componente;
2. contribuie la dezvoltarea socio-economică a comunei și a zonei prin contribuția sa la creșterea mobilității populației și a forței de muncă, asigurarea accesului la piețele de desfacere. Creșterea mobilității populației și în special la mobilitatea forței de muncă facilitând de asemenea accesul la serviciile

• Serviciul de transport public este un serviciu regulat de transport public local de persoane, cu mijloace rutiere de transport în comuna care are la bază următoarele principii:

1. respectarea drepturilor și intereselor legitime ale călătorilor;
2. asigurarea deplasării în condiții de siguranță și de confort;
3. protecția mediului;
4. tratament egal și nediscriminatoriu pentru toți utilizatorii;

5. servicii de calitate în condițiile unor tarife accesibile pentru călători;
6. administrare eficientă a bunurilor proprietate publică și a fondurilor bănești;
7. dezvoltare durabilă.

Serviciul de transport public este asigurat de mai multe firme din Iași, Țibănești și Tansa, dar cu care comuna nu are contract.

Traseul este: Iași - Tansa, cu trecere prin satele: Domnița, Țibana, Gârbești.

Frecvențele fiind: 5 trasee tur-retur.

Serviciu public de transport local are o dimensiune economică și una socială și urmărește satisfacerea cu prioritate a nevoilor populației precum și ale instituțiilor publice și agenților economici de pe raza comunei.

Obiectivul principal îl constituie asigurarea dreptului de mobilitate al oricărui cetățean cu impact direct asupra calității vieții având în vedere numărul mare de beneficiari care își desfășoară activitatea în municipiul Iași și utilizează pentru deplasările zilnice la și de la locul de muncă transportul public și numărul mare de elevi care frecventează instituțiile de învățământ din municipiile Iași și Roman.

Alimentarea cu energie electrică

Alimentarea cu energie electrică este realizată prin Sistemul Energetic Național de către DelGaz Grid S.A.

Rețeaua de alimentare cu energie electrică are un grad de acoperire de 90% din teritoriul comunei.

Alimentarea se face din posturi de transformare 20/0,4 kv distribuția energiei electrice făcându-se prin linii electrice aeriene și subterane.

Extinderea continuă a arealului locuit și perspectiva dezvoltării economice conduc la necesitatea extinderii rețelelor electrice și redimensionării echipamentelor pentru a susține creșterea consumului de energie electrică.

Acoperirea completă a teritoriului comunei cu servicii de furnizare a energiei electrice prin extinderea capacității și a lungimii rețelor de alimentare;

Reorientarea spre sisteme nepoluante și regenerabile de producere și utilizare a energiei electrice - parteneriate sau investiții private;

Punerea în valoare a potențialului turistic și cultural al comunei prin introducerea iluminatului ornamental și arhitectural;

Creșterea calității și eficienței serviciilor furnizate

Iluminatul public

Iluminatul public reprezintă unul dintre criteriile după care poate fi apreciat gradul de civilizație și de calitate a vieții.

Iluminatul public trebuie introdus în toate satele comunei pe toată lungimea drumurilor principale și eventual zonal în anumite locuri de interes public.

Necesarul de extindere este de minim 15 km.

Rețele de alimentare cu gaze naturale

Comuna Țibana nu beneficiază de rețele de transport și distribuție a gazelor naturale.

Având în vedere avantajele obținute: ridicarea standardului de viață al locuitorilor, diversificarea ramurilor economiei locale, posibilitatea modernizării anumitor procese tehnologice se impune racordarea și extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale și pe teritoriul comunei.

Infrastructura de comunicații

Facilitarea accesului pe piață și la informație este esențială pentru dezvoltarea unei comunități. Din acest motiv dezvoltarea infrastructurii de comunicații este la fel de necesară ca și dezvoltarea infrastructurii de bază.

Accesibilitatea populației și agenților economici din comuna Țibana la serviciile de comunicații este foarte bună, fiind disponibile serviciile tuturor operatorilor naționali de telefonie fixă și mobilă.

De asemenea comuna are acces și la serviciile de transfer de date și internet, gradul de acoperire al comunei fiind în continuă creștere prin dezvoltarea infrastructurii specifice și a portofoliului de servicii furnizate.

Fondul de locuințe și calitatea locuirii

Apropierea comunei cele 3 orașe importante și tendințele actuale ale migrației urban-rural în care un număr tot mai mare de oameni își contruiesc locuințe în zonele periurbane determină o continuă extindere a arealului ocupat de construcții și în special al construcțiilor cu destinație de locuință fapt ce rezultă din statisticile cu privire la evoluția populației care arată creșterea continuă a populației care se muta cu domiciliul în localitate precum și din creșterea numărului autorizațiilor de construire.

Clădirile din localitate sunt construite în majoritate din chirpici sau paianta, iar cele mai recente din BCA sau caramida;

În privința regimului de înălțime, marea majoritate a construcțiilor sunt cu regim P și P+1.

Deși numărul locuințelor a crescut în toate localitățile comunei, majoritatea lor au confort redus în special datorită slabei accesibilități la infrastructura tehnico-edilitară: apă, canalizare, energie termică, gaze naturale.

Concomitent cu extinderea mediului construit are loc o creștere a calității materialelor de construcții utilizate și o diversificare a tehnologiilor utilizate și a tipurilor construcțiilor fapt ce influențează pozitiv calitatea, confortul și funcționalitatea clădirilor. Având în vedere situația precară a unei părți din mediul construit se recomandă măsuri urgente care să vizeze consolidarea construcțiilor și creșterea siguranței clădirilor. O atenție deosebită trebuie acordată locurilor de amplasare a construcțiilor noi și infrastructurii precum și calității materialelor și tehnologiilor folosite având în vedere factorii de risc naturali: inundații, secetă, alunecări de teren și cutremure, în vederea limitării și înlăturării efectelor produse de acestea asupra populației și bunurilor de orice fel, astfel încât în urma acțiunii acestora să se asigure revenirea la normal a vieții social-economice.

Un punct negativ îl constituie insuficiența spațiilor special amenajate destinate locurilor de joacă pentru copii.

Pentru dezvoltarea echilibrată și unitară a localității și respectarea prevederilor legale în domeniul urbanismului și amenajării teritoriului este necesar să se actualizeze periodic Planul urbanistic general al comunei.

Pentru viitor se preconizează o creștere a arealului ocupat de construcții având în vedere continua dezvoltare a zonei, necesitatea creșterii spațiilor cu destinație de locuit și a celor cu funcțiuni economice și nu în ultimul rând îmbunătățirea calității vieții prin furnizarea de noi servicii publice și extinderea celor existente.

Telefonie

Comuna Țibana, este racordată la rețeaua de telefonie fixă și mobilă și la rețeaua de internet.

Rețeaua telefonică este de tip aerian, iar în unele zone, la traversări de drumuri, obstacole este de tip subteran.

Sunt utilizați în rețeaua telefonică stâlpi de beton ai rețelei electrice de joasă tensiune, iar în anumite zone sunt utilizați stâlpi de lemn.

Disfuncționalități, aspecte critice

- Lipsa circuitelor libere pentru noii abonați;
- Lipsa rețelei de telefonie în anumite zone.

Alimentarea cu căldură

În prezent alimentarea cu căldură a locuințelor individuale din satele comunei Țibana este asigurată de: sobe cu combustibil solid-lemn, combustibil lichid-motorină; cu aparatură de încălzit pe bază de energie electrică, și parțial cu centrale termice individuale, pe bază de combustibil solid – lemn și combustibil lichid-motorină.

Prepararea hranei este asigurată cu sobe cu lemne, cu butelii cu gaze naturale și parțial cu energie electrică.

Disfuncționalități

- Lipsa în general a instalațiilor de încălzire individuală cu centrale termice proprii în spațiile social-culturale duce la reducerea substanțială a confortului.

Aprovizionarea neritmică; cantități insuficiente și dificultăți în transport a combustibililor solizi (lemn) și a buteliilor de aragaz;

Numărul și amplasarea cimitirelor în comună – sunt nouă cimitire, situate astfel:

- în localitatea Țibana;
- în localitatea Alexeni;
- în localitatea Domnița;
- localitatea Oproaia nu are cimitir, dar aparține de satul Alexeni;
- în localitatea Poiana de Sus;
- în localitatea Poiana Mănăstirii;
- în localitatea Moara Ciornei;

- în localitatea Runcu;
- în localitatea Vadu - Vejei;
- în localitatea Gârbești;

În prezent, comuna Țibana dispune de:

- Buldoexcavator - 2 buc.;
- Autospecială pentru stingere cu apă - 1 buc.;
- Camion 7,5 t - 1 buc.;
- Autoutilitară 3,5 t - 1 buc.;
- Autoturism 4x4 - 1 buc.

Asistența medicală este asigurată de patru cabinete medicale, două farmacii și două dispensare uman unde își desfășoară activitatea 10 angajați.

Există și un dispensar veterinar (sat Țibana), unde își desfășoară activitatea 2 angajați.

Resurse energetice

Având în vedere că sectorul economic principal în comuna Țibana, este cel agricol, biomasa reprezentată de partea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor din agricultură este o sursă regenerabilă ce prezintă potențial de dezvoltare.

9. DEMOGRAFIE

Situația demografică și indicatori reprezentativi

Evoluția și tendințele demografice reprezintă repere de o importanță majoră ce angrenează influențe directe asupra întregii comunități locale. De aceea, colectarea și prelucrarea informațiilor veridice, cuantificate și actualizate, reprezintă un barometru important d.p.d.v. demografic. Conform recensământului efectuat în 2011, populația comunei Țibana se ridică la 7.887 de locuitori, în creștere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 7.343 de locuitori.

Majoritatea locuitorilor sunt români (98,00%). Pentru 2,00% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută, fiind repartizată după cum urmează: 7500 ortodocși, 50 peticostali, 50 adventiști și 100 alte confesiuni.

Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (91%), cu o minoritate de adventiști de ziua a șaptea.

Pentru 9,00% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

Evoluția numărului de locuitori ai comunei Țibana:

Tabelul nr. 5 - Populația, la ultimele două recensăminte;

Nr.Crt.	Denumire	2002	2011	2020
1.	Populația totală	7.343	7.887	8.209

Sursa: Direcția Regională de Statistică/.insse.ro

La recensământul din primavara anului 2011, datele statistice ale comunei Țibana, din punct de vedere etnic se prezintă conform datelor de mai jos:

Tabelul nr. 6- Populația, după etnie 2011;

Localitatea	Sexul	Populația stabilă TOTAL	Etnia		
			Romani	Alte naționalități	Romi
ȚIBANA	Total	7.887	98%	2%	0
	Masculin	4.158			0
	Feminin	3.729			0
Populația comunei după domiciliu 2020					
ȚIBANA	Total	8.209			
	Masculin	4.358			
	Feminin	3.851			

Sursa: Direcția Regională de Statistică /.insse.ro

Populația și densitatea populației – Regiunea Nord-Est / Județul Iași:

Populația județului Iași este în prezent de 971.989 locuitori; raportată la suprafața județului de 5476 km², se obține o densitate de 177 loc/km².

Tabel 7 - Populația, d.p.d.v. pentru județul Iași

	Număr total persoane în anul 2021	Suprafață (km ²)	Densitate (loc/km ²)
Total	971.989	5476,00 km ²	177
Masculin	487.014		
Feminin	484.975		

Sursa: Direcția Regională de Statistică/.insse.ro

DENSITATEA

Densitatea populației reprezintă numărul de persoane pe unitate de suprafață, măsurându-se în general în persoane pe kilometru pătrat, obținându-se prin împărțirea numărului de locuitori la suprafață în kilometri pătrați.

Densitatea generală

Densitatea generală pe teritoriul comunei Țibana este de 112 locuitori / km². Prin comparație, densitatea la nivel de județ este de 177 loc locuitori / km² iar a României este de 84,4 locuitori / km².

De-a lungul anilor, datorită schimbărilor în suprafața totală, dar și schimbării numărului de populație, densitatea s-a modificat și ea.

Conform celor mai recente date statistice de la INSSE, având în vedere timpul trecut de la ultimul recensământ, populația totală a comunei Țibana pe sexe, se prezintă astfel:

Tabelul nr. 8 – Structura populației, estimare INSSE;

Nr. Crt.	Țibana–Total	Masculin	Feminin
1.	8.209	4.358	3.851

Raportat la cele mai recente date demografice, densitatea calculată a comunei Țibana, este de: 112 loc / km².

Alte informații relevante pentru comuna Țibana:

- La nivelul comunei Țibana sunt înregistrate 100 de persoane asistate social.
- Instituțiile publice din comună înglobează mai mult de 292 de angajați, distribuiți astfel:
 - Cadre didactice - 250 de angajați
 - Salariați ai instituțiilor publice - 30 de angajați
 - Dispensar uman, localitatea Țibana și Gârbești - 10 angajați
 - Dispensar veterinar Țibana - 2 angajați
 - Cămin Cultural sat Țibana.

Localitatea înregistrează pe teritoriul său 16 unități de învățământ, câte una în fiecare sat, după cum urmează:

1. Școala gimnazială sat Runcu, comuna Țibana;
2. Școala gimnazială nr. 1, sat Domnița, comuna Țibana;

3. Două școli gimnaziale, în sat Gârbești;
4. Școala gimnazială, sat Alexeni;
5. Școala primară, sat Poiana de Sus;
6. Școala primară, sat Poiana Mănăstirii;
7. Școala profesională de industrie alimentară, Țibana;
8. Școala sat Oproaia;
9. Școala sat Vadu Vejei;
10. Grădinița cu program normal, Oproaia;
11. Grădinița sat Țibana;
12. Grădinița sat Domnița;
13. Grădinița sat Runcu;
14. Două grădinițe în sat Gârbești.

La nivelul comunei nu există parteneriate încheiate de Primăria comunei Țibana cu diverse instituții sau ONG-uri pentru servicii specializate dedicate asistării persoanelor aflate în dificultate.

Mișcări ale forței de muncă

Forța de muncă din comuna Țibana exercită în general mișcări pendulatorii zilnice. Sunt multe persoane ce fac naveta în localitățile și orașele învecinate. Mulți dintre locuitorii comunei se ocupă cu activități ce țin de domeniul agro-zootehnic iar o altă parte sunt înglobați în activități ce țin de administrația publică, învățământ și diverse societăți comerciale locale.

Forța de muncă în județul Iași

Forța de muncă și numărul mediu de salariați din județul Iași, la sfârșitul anului 2018, totaliza 287.300 persoane. Numărul salariaților din efectivul populației cu vârsta cuprinsă între 15 și 59 ani (aflate în vârstă de muncă)

În intervalul 2013-2018, numărul mediu al salariaților din județul Iași a înregistrat o evoluție numerică pozitivă de 28.253 salariați.

17,7% dintre salariați se regăsesc în domeniul industrie, 23,2% în domeniul agricultura, silvicultura, pescuit si piscicultura iar 50,2% în servicii.

Activitatea economică reunită în domeniul denumit generic „construcții” cumulează 9,0% dintre salariații ieșeni, iar administrația publică și apărarea 3,56%.

Alte activități reprezentate la nivel județean sunt: tranzacțiile imobiliare (0,38%), transport, depozitare și comunicații (4,4%). Intermedierile financiare 1,34% și sectorul hotelurilor și restaurantelor 3,7% dintre salariații județului Iasi, iar celelalte activități economice naționale (1,5%).

În anul 2018, un salariat ieșean câștiga un salariu mediu net lunar de 2.691 lei, fiind cu 15% mai mare ca cel înregistrat în aceeași perioadă a anului precedent (2.338 lei în anul 2017).

În domeniul informatii si comunicatii s-a câștigat în anul 2018 cel mai mare salariu mediu lunar

(4.912 lei) cu 2.221 lei mai mare față de media județeană, în timp ce câștigul mediu din industrie era de 2286 lei și în construcții era de 1787 lei.

În ceea ce privește condițiile de muncă ale salariaților, în anul 2018 numărul accidentaților în muncă a totalizat un efectiv de 93 salariați, din care 2 accidentați mortal.

În perioada 2013-2018 numărul accidentaților în muncă a înregistrat o evoluție negativă de 10,7%. În același interval temporal numărul persoanelor aflate în incapacitate temporară de muncă a crescut cu 18,1% până a ajuns la un efectiv de 91 persoane aflate în incapacitate de muncă la sfârșitul anului 2018.

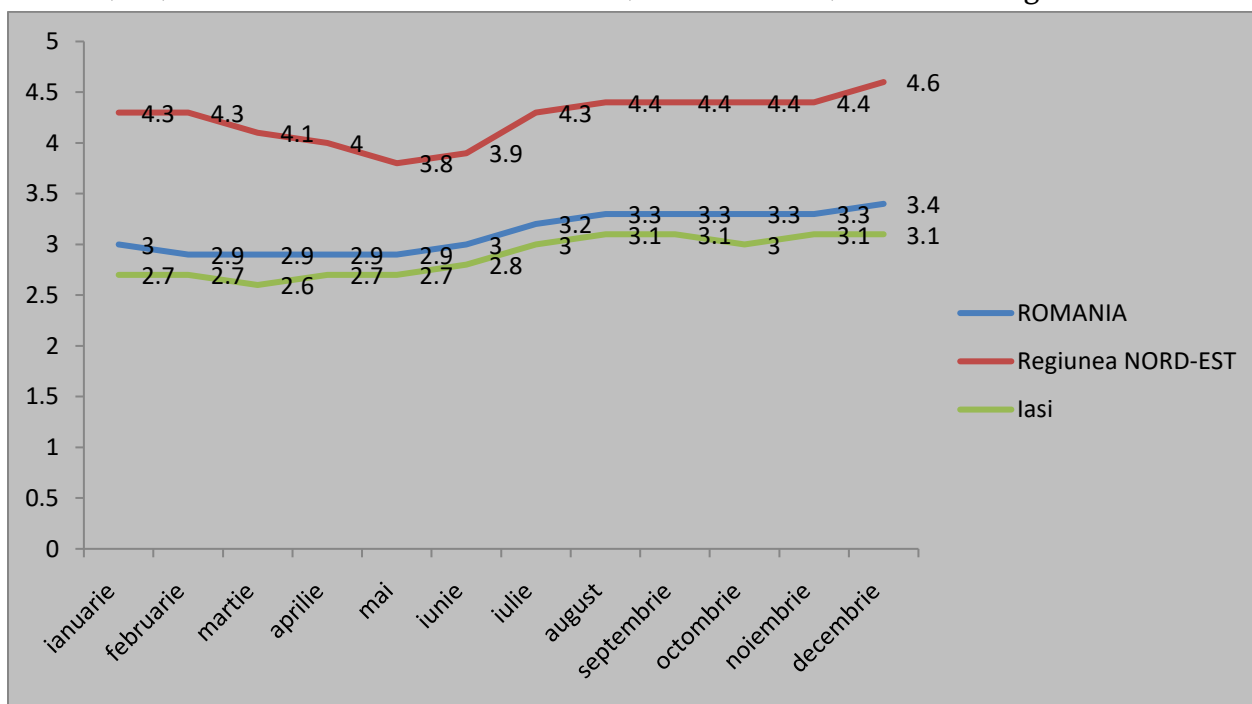
Rata accidentelor de muncă, calculată ca accidente de muncă la 1.000 salariați a scăzut cu 8 % pe parcursul perioadei 2013-2018 de la 0,56‰ la 0,52‰.

Șomajul este fenomenul contemporan abordat și analizat ca un dezechilibru al pieței muncii la nivelul ei național: ca loc de întâlnire și de confruntare între cererea globală și oferta globală de muncă. În județul Iași la sfârșitul anului 2018 rata șomajului a fost de 3%, fiind în continuă scădere comparativ cu anii precedenți.

În anul 2018, rata șomajului a fost mai mică cu 25% comparativ cu rata șomajului înregistrată în anul 2017.

Până în luna decembrie a anului 2018, rata șomajului a urmat un trend descendent, valoarea înregistrată pentru anul 2018 fiind cu 43,3% mai redusă decât cea înregistrată la finalul anului 2013. În intervalul 2013-2018, rata șomajului masculin ieșean a fost superioară celei înregistrate în rândul populației feminine.

Comparativ cu rata șomajului regional sau național, rata șomajului a județului Iași a fost în anul 2019 de 2,7%, mai mică decât cea națională cu 0,2% și mai de 1,6 ori ca cea regională.

Tabel: rata evoluției șomajului, la nivelul județului Iași în anul 2020.

10. MĂRIMEA DEMOGRAFICĂ

Dinamica relațiilor demografice dintre oraș și zona rurală adiacentă evidențiază în final un avantaj categoric pentru primul. Astfel, raportul dintre populația născută în oraș și cea provenită din alte localități remarcă aportul sporului migratoriu în creșterea populației urbane.

Eliberarea unui mare volum de forță de muncă din ramurile agricole, a determinat intense mișcări de populație din zonele rurale spre oraș, pe de o parte, cât și pe baza excedentului, migrări spre zonele deficitare ale țării, pe de altă parte. În prezent asistăm la schimbarea sensului de flux migrator prin revenirile în zonele de origine.

Mirajul civilizației urbane, existența de locuri de muncă și de posibilități de calificare, cât și facilitățile oferite de dotările și echipările orașenești, au determinat ca o mare parte din tineretul din mediul rural, după obținerea calificării, să se stabilească în oraș.

Al doilea flux important al mișcării migratorii, dar diferit ca sens, îl reprezintă cel ce constituie populația imigrată (venită) în zona studiată, ca urmare a restructurărilor din majoritatea sectoarelor economiei naționale.

Fenomenul cu cele mai multe implicații asupra relațiilor demografice, economice și culturale dintre oraș și zona rurală este deplasarea zilnică pentru muncă.

Din punct de vedere al mărimii demografice, după numărul de locuitori (8209 populație totală), comuna Țibana se încadrează în categoria localităților mijlocii din țara noastră. Localitatea este o comună cu 10 sate componente, satul central Țibana, cel care dă și numele localității și satele aparținătoare, Alexeni, Domnița, Gârbești, Moara Ciornei, Oproaia, Poiana de Sus, Poiana Mănăstirii, Runcu, Țibana și Vadu Vejei.

Intravilanul existent are o suprafață de 494,00 ha.

În raport cu relieful

În ansamblu relieful are un aspect deluros, fiind protejat la partea superioară de plăci calcaroase și grezoase. Altitudinile celor mai multe interfluvii oscilează între 300 și 350 m, deși există și numeroase suprafețe care depășesc 400 m – dealul Tansa 466 m, dealul Șanțurilor (est de Țibana) 450 m, dealul Șuhuleț 449 m, dealul Cheia Domniței 438 m, dealul Crasnei (vest de Moșna) 417 m.

11. ATRACTIVITATEA ECONOMICĂ

O viziune revitalizantă asupra dezvoltării locale prin crearea unui cadru favorabil antreprenoriatului, incluziune socială și un grad sporit de ocupare a forței de muncă, vor constitui fundamentul pentru reconstrucția economiei locale, care poate oferi cea mai bună combinație între mediul rural și cel urban.

Relațiile economice ale comunei Țibana cu zona înconjurătoare în special cu Municipiul Iași, constituie suportul material al dezvoltării mediului rural. Astfel, prin asigurarea cu produse agroalimentare a pieței urbane, se obțin cea mai mare parte a veniturilor necesare dezvoltării comunei și traiului zilnic al populației și în același timp, municipiul Iași acoperă cu produse industriale necesarul spațiului rural.

În conturarea zonei de influență, relațiile economice au devenit fundamentale, realizând legătura materială dintre spațiul rural și cel urban. Ele se caracterizează printr-o complexitate tot mai accentuată și printr-o stabilitate ce depășește cu mult relațiile demografice, social culturale, politico-administrative. Această stabilitate rezultă din relațiile de complementaritate care există între potențialul economic al orașului și cel al zonei înconjurătoare.

Principalele tipuri de relații economice care se realizează între oraș și teritoriu sunt cele existente între industria orașului și resursele naturale ale ariei adiacente, între consumul agroalimentar urban și agricultura spațiului rural.

Dacă ar trebui să facem o scurtă analiză a infrastructurii curente din comuna Țibana, putem spune că localitatea dispune în mare parte de o infrastructură rutieră generală bună, dar și cu sectoare neacoperite ca și utilitate publică.

Din totalul drumurilor comulane de 17,4 km, sunt asfaltate doar 8,3 km, diferența fiind drumuri pietruite.

Transportul în comună este asigurat de linii particulare de microbuze care fac legătura cu principalele localități și orașe din apropiere.

După cum se poate observa în analiza infrastructurii curente a localității Țibana, aceasta nu dispune de rețea de gaz.

Există în prezent în derulare un proiect de investiții (faza SF) ce vizează infrastructura tehnico-edilitară-gaze naturale.

Rețeaua de apă a localităților: Țibana, Gârbești, Poiana Mănăstirii, Alexeni și Moara Ciernei - stradiu de execuție.

- Înființarea sistemului de aducțiune cu apă;

Foto: Lucrări la sistemul de apă al comunei Țibana –
Imagini puse la dispoziție de Primărie

Foto puse la dispoziție de Primărie. Drumuri interioare, comuna Țibana

 Agenti economici locali

Pentru a întregi imaginea comunei Țibana din punct de vedere economic, vom menționa câțiva dintre întreprinzătorii locali. O comunitate are nevoie de investiții și investitori, are nevoie de inovație și ambiție, de deschidere spre nou, de încercare și reușită, în lungul drum al dezvoltării economice. De ce sunt importanți investitorii și oamenii de afaceri locali? Ei bine, fără ei, fără aportul lor financiar, înglobarea forței de muncă de la nivel local, cât și taxele și impozitele care se duc atât către bugetul local cât și cel de stat, s-ar contabiliza într-un mare minus iar mult dorita autofinanțare bugetară și dezvoltare socio-economică, nu s-ar mai putea întâmpla.

În comuna Țibana există următoarele unități comerciale, după domeniul de activitate:

SECTOR DE ACTIVITATE	NUMĂR DE FIRME
Activități profesionale, științifice și tehnice	1
Agricultură, silvicultură și pescuit	6
Comerț cu ridicata și amănuntul; repararea autovehiculelor și a bunurilor personale și de uz gospodăresc	57
Construcții	3
Hoteluri și restaurante	5
Industria prelucrătoare	5
Produse ale industriei prelucrătoare	5
Transport și depozitare	1

Situația juridică a societăților comerciale cu sediul în comuna Țibana:

STARE FIRMĂ	NUMĂR FIRME
Funcțiune	83
Întrerupere temporară de activitate	3
Schimbare sediu în alt județ	-
Reorganizare judiciară	-
Lichidare	3
Insolvență (sub incidența Legii 85/2006)	-
Dizolvare de drept nemajorare capital	-
Dizolvare judiciară cf. Art. 237 din Legea 31/1990 (nedeplinare situații financiare)	2
Faliment	-

O oportunitate de dezvoltare a comunei o reprezintă satisfacerea necesităților în continuă creștere ale economiei județului Iași și a Zonei Metropolitane fapt ce va conduce la apariția de noi sectoare în economia comunei: servicii, depozitare, logistică, industria ușoară, prefabricare, asamblare componente, etc. Elementele decisive pentru valorificarea acestei oportunități sunt: ofertă de terenuri existente în comună, poziționarea bună în cadrul zonei, acces la transportul aerian prin aeroportul Iași. Dar trebuie avut în vedere refacerea infrastructurii rutiere la nivel european

Comuna Țibana beneficiază de prezența pe teritoriul ei, a câtorva agenți economici de dimensiuni medii, care acoperă mai multe domenii de activitate precum: agricultură sau zootehnie.

Societățile comerciale care își desfășoară activitatea pe raza localității, înglobează forța de muncă locală specializată, formată la locul de muncă sau necalificată.

Tot sub aspect economic, localitatea prin reprezentanții de la nivel local, își dorește atragerea de noi investiții și investitori care să înglobeze cât mai mulți localnici dintre cei considerați a fi o forță de muncă aptă și disponibilă.

Tot aici este de menționat deschiderea și sprijinul autorităților locale în dezvoltarea de noi afaceri în localitatea Țibana, care să conducă la o bună dezvoltare a acesteia sub aspect socio-economic a cetățenilor comunei.

Agricultura

Agricultura reprezintă una din oportunitățile de dezvoltare ale zonei, oportunitate care în prezent este insuficient folosită.

Distribuția terenurilor agricole după modul de folosință este următoarea:

TERENURI AGRICOLE	SUPRAFAȚA (HA)
Arabil	3383
Pășuni	657
Fânețe	709
Livezi cu pomi fructiferi	45
Suprafața totală	4844

Suprafața agricolă a comunei este de 4844 ha din aceasta o parte fiind utilizată în cadrul unor exploatații mici, marea lor majoritate încadrându-se în segmentul fermelor de 0-5 ha, orientate în principal spre acoperirea nevoilor proprii, iar o altă parte grupată în cadrul asociațiilor și societăților agricole. Proprietatea reprezintă principalul mod de deținere al unui teren agricol.

Fragmentarea excesivă a proprietății și lipsa asocierii între agricultori diminuează

competitivitatea sectorului agricol.

În prezent producția agricolă se concentrează doar pe câteva tipuri de culturi:

- grâu comun de toamnă pe o suprafață de 344 ha;
- porumb pentru boabe 1400 ha;
- plante de nutreț în ogor 550 ha;

Pe lângă aceste culturi în comună terenurile agricole sunt cultivate cu viță de vie care ocupă o suprafață de 30 ha și livezi 45 ha. În ceea ce privește podgoriile, suprafețele cultivate cu viță nobilă au scăzut, totodată scăzând și randamentul soiurilor de viță nobilă aflat. De asemenea a scăzut și suprafața cultivată cu soiuri hibride în gospodăriile individuale. Suprafața acoperită de livezi a urmat și ea o tendință descendentă din cauza lipsei mijloacelor financiare pentru reîntinerirea plantațiilor de pomi fructiferi, achiziționarea îngrășămintelor, pesticidelor și utilajelor, dezvoltării unor capacități de depozitare adecvate.

Diversificarea culturilor, orientarea spre producția ecologică și creșterea gradului de prelucrare al produselor la nivel local ar contribui la dezvoltarea economică având în vedere creșterea continuă a cererii de produse alimentare și perspectivele viitoare în care România ar putea deveni unul din principalii furnizori de produse alimentare pe piața Uniunii Europene. Piața biocombustibililor, aflată în plină dezvoltare, are potențialul de a modifica structura actuală a culturilor agricole, investițiile în acest domeniu înregistrând la nivel național un trend ascendent.

Creșterea animalelor

Deși a înregistrat după anul 1990 o scădere puternică, în acest moment se constată semne de revigorare în acest sector deși se înregistrează încă anumite fluctuații anuale. Deși, în continuare, ca număr ponderea o au unitățile de mici dimensiuni a căror producție este utilizată în special pentru acoperirea necesităților și care limitează dezvoltarea acestui sector prin resursele limitate pe care acestea le pot aloca, tendința în acest moment este de a dezvolta această activitate la nivelul fermelor de mărime medie și mare (în comună există o fermă mare de creșterea păsărilor) pentru a putea face competitivității tot mai mare în acest domeniu.

Efectivele de animale și structura sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Bovine	346 capete
Porcine	700 capete
Ovine + caprine	1024 capete
Albine familii	1522

Producția nu este constantă și se situează cu mult sub potențial. O oportunitate de valorificare a produselor agricole o reprezintă investițiile în capacitati de procesare din sectorul agro-alimentar și dezvoltarea infrastructurii de promovare și distribuție a produselor în municipiul

Iași și zonele adiacente, piață aflată într-o continuă creștere. De asemenea implementarea metodelor ecologice pe tot lanțul de producție și obținerea certificării produselor ecologice ar contribui la creșterea valorii produselor.

Nu este de neglijat și producția materiilor prime pentru piața biocombustibililor, aflată în plină dezvoltare, piață care are potențialul de a modifica structura actuală a culturilor agricole.

Referitor la structura activităților economice este necesară revitalizarea următoarelor sectoare:

- turismul rural și agroturismul;
- pescuitul și piscicultura;
- agricultura.

Potențialul zonei în acest domeniu este foarte mare. Existența cadrului natural propice acestor activități, cererea în continuă creștere asigură condiții favorabile de desfășurare a acestor activități care vor conduce la o diversificare a economiei locale, la creșterea veniturilor populației și a gradului de utilizare a forței de muncă.

12. EDUCAȚIE

În perioada 2021-2030, comuna Țibana își propune și o îmbunătățire continuă și permanentă a domeniilor de referință din spațiul local precum: învățământ, sănătate, asistență socială cât și toate celelalte servicii publice de care depinde calitatea și standardul de viață al populației din mediul rural.

Cadrul strategic pentru educație și formare le-a permis țărilor UE să identifice patru obiective comune pentru a aborda aceste provocări până în 2020 dar și în perioada programatică 2021 - 2027: realizarea obiectivelor programului de învățare pe tot parcursul vieții și ale programului privind mobilitatea, îmbunătățirea calității și eficienței educației și formării, promovarea echității, coeziunii sociale și cetățeniei active, stimularea creativității și inovării, inclusiv a spiritului antreprenorial, la toate nivelurile de educație și de formare. Măsura continuă și pe actuala sesiune de dezvoltare strategică a educației la nivel european.

Fiecare țară din UE răspunde de sistemele sale de educație și formare, politica UE având rolul de a veni în sprijinul măsurilor luate la nivel național și de a ajuta la soluționarea provocărilor comune, cum ar fi îmbătrânirea populației, lipsa lucrătorilor calificați sau concurența mondială.

UE oferă o platformă de schimb de bune practici, colectând și difuzând informații și statistici și furnizând consultanță și sprijin în favoarea reformelor educaționale.

Context actual general

Formele sistemului de învățământ din comuna Țibana, cuprind următoarele categorii: preșcolar, primar și gimnazial.

- Școala gimnazială sat Runcu, comuna Țibana;
 - Școala gimnazială nr. 1, sat Domnița, comuna Țibana;
 - Două școli gimnaziale, în sat Gârbești;
 - Școala gimnazială, sat Alexeni;
 - Școala primară, sat Poiana de Sus;
 - Școala primară, sat Poiana Mănăstirii;
 - Școala profesională de industrie alimentară, Țibana;
 - Școala sat Oproaia;
 - Școala sat Vadu Vejei;
 - Grădinița cu program normal, Oproaia;
 - Grădinița sat Țibana;
 - Grădinița sat Domnița;
 - Grădinița sat Runcu;
 - Două grădinițe în sat Gârbești.
-
- Extinderea, reabilitarea și modernizarea școlii gimnaziale nr. 1 Domnița, comuna Țibana
 - Proiect ambițios, care corespunde în prezent tuturor standardelor educaționale curente

Foto puse la dispoziție de Primărie: Școala Gimnazială Nr. 1, Domnița, comuna Țibana

Foto puse la dispoziție de Primărie: Școala gimnazială Runcu din comuna Țibana

Foto puse la dispoziție de Primărie: Școala Gârbești din comuna Țibana

Foto puse la dispoziție de Primărie: Școala Oproaia din comuna Țibana

La nivelul instituțiilor educaționale și de învățământ își desfășoară activitatea 250 de cadre didactice ce oferă o pregătire la cele mai bune standarde educaționale ținând cont și de contextul actual în care se desfășoară activitatea didactică.

Învățământul primar, gimnazial (inclusiv deficienți) și liceal (învățământ de zi, seral și fără frecvență) din comuna Țibana, în anul școlar 2018/2019

Localitate	Unități		Elevi înscriși		Personal didactic	
	Învățământ primar și gimnazial	Învățământ liceal	Învățământ primar și gimnazial	Învățământ liceal	Învățământ primar și gimnazial	Învățământ liceal
Țibana	16	-	2000	-	250	-

Sursa: Informații puse la dispoziție de către primăria Țibana

Cultură, sport, sănătate

Localnicii din comuna Țibana se bucură de o bibliotecă, cu sute de volume de cărți și materiale didactice noi, grație unor oameni de bine, care s-au mobilizat pe internet și au reușit să o doteze cu ceea ce este necesar în satul Țibana.

Teritoriul comunei Țibana nu dispune de dotări culturale care să poată satisface pe deplin gustul populației aflate în zonă. De aceea populația comunei apelează la serviciile oferite de dotările culturale ce sunt concentrate în orașul Negrești, respectiv municipiul Iași.

Importanța patrimoniului cultural și istoric în dezvoltarea socio-economică a unei colectivități a determinat protejarea acestuia și includerea acestuia ca parte componentă a strategiilor de dezvoltare durabilă economico-socială, turistică, urbanistică și de amenajare a teritoriului, la nivel național și local așa cum este precizat și în conținutul Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare

Pe actualul teritoriu administrativ al comunei Tibana au fost identificate numeroase urme ce se constituie în mărturii ale bogatei vieți socio-economice desfășurate aici de-a lungul îndelungatei sale existențe.

Comuna deține un patrimoniu cultural și istoric de o mare valoare, multe din monumentele arhitecturale și arheologice, ansamblurile și siturile istorice identificate pe teritoriul comunei ar trebui cuprinse în Patrimoniul cultural național.

De asemenea patrimoniul immaterial este foarte bine reprezentat fiind moștenirea unei îndelungate și bogate existențe culturale și o expresie a modului de viață și a aspirațiilor comunității. Cultura, tradițiile și obiceiurile reprezintă componentă importantă a vieții comunei, acest domeniu contribuind în mod specific la creșterea gradului de atractivitate a satului.

Viața culturală a comunei este bogată în evenimente, unele având o tradiție îndelungată, Ca forme de manifestare întâlnim:

- practici sociale, ritualuri și evenimente festive;
- cunoștințe și practici legate de natură și univers;
- artizanatul tradițional ș.a.

Locuitorii comunei Tibana păstrându-și identitatea culturală reprezentată prin valori, obiceiuri și îndeletniciri, credințe și simboluri: sărbătoarea paștelui, strângerea recoltei, crăciunul, Anul Nou, Ziua comunei, etc.

Toate aceste valori trebuie protejate și incluse în circuitul cultural . Pentru aceasta trebuie valorificat rolul parteneriatelor între administrația locală și societatea civilă, ONG-uri, care pot contribui semnificativ la conservarea și creșterea vizibilității patrimoniului cultural.

De asemenea trebuie reconsiderat rolul tradițional al sectorului privat în domeniul patrimoniului cultural, acela de sponsor al proiectelor de conservare a patrimoniului.

Foto puse la dispoziție de Primărie: Biblioteca Țibana

Comuna Țibana dispune de un stadion sintetic, amplasat în sat Țibana, reabilitat de către primărie din bugetul local.

Sub aspectul indicatorilor statistici, județul Iași deține locul 2 în ierarhia județelor țării, ceea ce scoate în evidență, în special, rolul municipiului Iași de principal centru cultural, rol pe care-l deține de astfel de foarte multă vreme.

Având în vedere că zona rurală pentru care se efectuează acest P.U.G. are o dotare sanitară medie (care nu prezintă puncte sanitare dotate cu diverse aparaturi moderne - spital, în general) populația comunei apelează frecvent la serviciile oferite de către unitățile sanitare care sunt concentrate în municipiul Iași.

Județul Iași deține după București cele mai multe spitale și policlinici din țară. Același lucru

este valabil și în privința numărului de paturi în spitale, iar în ceea ce privește numărul de medici se situează pe locul trei după municipiul București și județul Cluj.

Furnizarea serviciilor medicale reprezintă una din preocupările esențiale în cadrul unei comunități, starea de sănătate a populației fiind unul din indicatorii calității vieții și o premiză esențială pentru dezvoltarea economică și socială.

13.SĂNĂTATEA

„Atingerea unor parametri apropiați de nivelul decent al stării de sănătate a populației și al calității serviciilor medicale rurale” reprezintă obiectivul principal al strategiei naționale Orizont. În acest context, creșterea accesibilității la serviciile medicale presupune implementarea unor investiții majore în spațiul rural, care să răspundă problemelor de sănătate publică prioritare și nevoilor grupurilor vulnerabile. Prin urmare, creșterea finanțării serviciilor sanitare și un management mai eficient al resurselor existente reprezintă priorități ce trebuie implementate, având în vedere că dezvoltarea socială este influențată direct de investirea în capitalul uman.”

Din punct de vedere medical, comuna Țibana este deservită de 3 medici la o populație de 8209 locuitori, ceea ce este insuficient. Prin comparație, media națională este de 23.4 medici/10.000 locuitori.

Serviciile medicale în marea majoritate a cazurilor în zonele rurale, pot fi catalogate drept precare și insuficiente, neadaptate populației, situându-se cu mult sub nivelul serviciilor medicale oferite în zonele urbane. În acest cadru general, comuna Țibana nu reprezintă o excepție, gradul de asigurare cu servicii medicale cu personal calificat fiind scăzut, numărul medicilor fiind insuficient în raport cu numărul de locuitori.

Situația curentă în ceea ce privește sănătatea, la nivelul comunei Țibana, anul 2020, se prezintă astfel:

Medici	3
Cabinete medicale	4
Asistenți medicali	3
Dispensar	2
Farmacie	2
Farmacисти	2

Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Țibana, este elaborată într-o perioadă tulbură din

punct de vedere medical, atât la nivel național cât și internațional.

Pandemia noului Coronavirus, a pus la grea încercare sistemele medicale ale celor mai dezvoltate țări de pe glob și implicit sistemul medical românesc.

Cu atât mai importantă devine sănătatea și serviciile medicale oferite locuitorilor unei țări, dovedindu-se iată, încă o dată, ca fără prevenție, promovarea corectă și generală a tuturor informațiilor medicale, orice sistem medical, poate colapsa datorită supraaglomerării într-un timp foarte scurt.

Foto puse la dispoziție de Primărie: Dispensar medical - sat Țibana

În acest context medical general și în concordanță cu strategia de țară, țintele 2030 sunt:

Asigurarea accesului universal la servicii de informare, educare și consiliere pentru promovarea prevenției și adoptarea unui stil de viață fără riscuri;

Digitalizarea completă a sistemului de sănătate și, implicit eliminarea documentelor și registrelor tipărite pe suport de hârtie, pentru a eficientiza și a facilita intervențiile medicale, pentru a asigura populației accesul rapid la servicii medicale de calitate, la tratamente și medicamente și pentru monitorizarea eficientă a nevoilor;

Reducerea prevalenței mortalității materne și infantile, a incidenței cancerului la sân sau de col uterin și a sarcinilor la adolescente, având ca obiectiv prioritar grupurile vulnerabile și defavorizate;

Reducerea mortalității materne și mortalității neonatale, astfel încât să se situeze sub media UE;

Creșterea acoperirii vaccinale până la nivelul minim recomandat de OMS pentru fiecare vaccin, prin dezvoltarea unei platforme comune de colaborare între autorități, medici, pacienți, organizații internaționale cu experiență în acest domeniu, reprezentanți ai companiilor în domeniu, precum și alți factori interesați;

Promovarea constientizării bolilor psihice, reducerea stigmatului și crearea unui mediu în care cetățenii afectați se simt acceptați și unde pot cere ajutor;

Stoparea îmbolnăvirii de tuberculoză și combaterea hepatitei și a altor boli transmisibile;

Reducerea cu o treime a mortalității premature cauzate de bolile netransmisibile prin prevenire și tratament și prin promovarea sănătății și bunăstării mintale;

Reducerea mortalității cauzate de boli cronice;

Reducerea consumului de substanțe nocive.

14. MEDIU

Provocarea actuală în domeniul protejării mediului înconjurător constă în găsirea unei relații de sustenabilitate între mediu și creșterea economică continuă. Calitatea vieții generațiilor prezente și viitoare depinde de factorii de mediu și de măsurile de prevenție adoptate de fiecare comunitate în parte.

Contextul actual general

Problemele de mediu rezultă în general din interacțiunea activităților umane cu mediul înconjurător. Având în vedere că în comuna Țibana activitățile umane constau în activități edilitar-gospodărești, agricultură, silvicultură, circulație în transporturi, toate desfășurându-se la un nivel scăzut de tehnologizare, aceste activități se integrează în mediul natural fără a produce modificări profunde ai parametrilor fizico - chimici sau hidrologici.

Cele mai importante modificări ale mediului natural sunt cele determinate de fenomenele fizice naturale: alunecări de teren, eroziuni de suprafață - torențiale, exces de umiditate și inundații, etc., care determină degradări ale solului.

Calitatea apelor

Există o serie de aspecte negative generate de activități umane, care acționează local și în anumite situații asupra apelor: nerezolvarea corespunzătoare a evacuării și depozitării dejecțiilor de la ferme, depozitățile întâmplătoare de deșeuri menajere și dejecții de grajd, inexistența unui sistem de canalizare a satelor nerespectarea distanțelor sanitare în jurul surselor de apă, ignorarea perimetrelor de protecție, insuficiența numărului de platforme de gunoi amenajate corespunzător.

Se pot produce impurificări locale și accidentale ale apelor de suprafață în subterane din zona localităților, cu substanțe organice și chimice generate de activități umane.

Un alt factor care influențează calitatea apelor este scurgerea solidă care se face în proporție de peste 95% sub formă de suspensii. Turbiditatea variază între 1000-2500 g/m³, fiind favorizată de alcătuirea petrografică a dealurilor cu altitudini de 300-500 m, pantă și lipsa pădurii, condiții ce stimulează spălarea în suprafață, șiroirea etc. Este mai mică în regiunile joase (în câmpia colinară) unde pantele reduse ale albiilor determină viteze mici ale apei și stimulează depunerea.

Produsele pentru protecția plantelor

Limitarea utilizării produselor agrochimice (îngrășăminte și pesticide) și încurajarea dezvoltării și utilizării de produse ecologice în vederea atingerii obiectivelor agriculturii durabile, reprezintă măsuri ale legislației europene. În acest sens, promovarea unei agriculturi în acord cu protejarea mediului este o necesitate și la nivelul comunei Țibana.

Calitatea solurilor

Starea solului rezultă din interacțiunea tuturor elementelor mediului ca suport al întregii activități umane și este puternic influențată de acestea, atât prin acțiuni autropice, cât mai ales ca urmare a unor fenomene fizice naturale. Aceste influențe negative pe care le suportă solul, intră în categoriile de poluare și degradare.

Problemele solului sunt:

a) Poluarea solului este generată în principal de următoarele activități umane considerate ca surse:

- depunerea întâmplătoare de deșeuri menajere, localitățile comunei neavând rampe ecologice de colectare, sortare, depozitare și reciclare a deșeurilor menajere special amenajate;
- deversarea accidentală de dejecții zootehnice în condițiile nefuncționării corespunzătoare a platformelor de stocare;
- administrarea fără discernământ a substanțelor chimice folosite în agricultură.

Dintre acestea, unele deșeuri sunt inerte, altele sunt folosite ca îngrășământ natural, neproducând poluarea solului.

b) Degradarea solurilor din comună - determinată de un complex de fenomene naturale:

- alunecări de teren;
- eroziuni de suprafață și de adâncime;
- exces de umiditate și inundații accidentale;
- compactare, etc.

Aceste fenomene sunt rezultatul unor complexe de condiții care acționează de cele mai multe ori simultan în interdependență.

- activități umane:
 - vechi: deșteleniri, defrișări, tehnici agricole înapoiate;
 - actuale: tehnici agricole necorespunzătoare pe terenuri în pantă neîntreținerea lucrărilor de îmbunătățiri funciare, deștelenirea unor versanți cu risc de alunecare, de eroziune, dezafectarea de acumulări piscicole;
- factori naturali: ape subterane, pantele reliefului, substratul geologic, regimul ploilor, caracterul torențial al scurgerii apelor, gradul de acoperire cu vegetație în special arborescentă.

Consecințele poluării și degradării solurilor:

a) scăderea potențialului productiv, prin limitarea sau anularea calităților biologice de

fertilitate.

- b) ocuparea nerațională a unor terenuri;
- c) scoaterea unor terenuri din circuitul productiv;
- d) schimbări ale modului de folosință.

Distribuția în teritoriu a problemelor legate de sol, evidențiază:

- zone cu soluri degradate prin alunecări și eroziuni torențiale, localizate pe versanții cu pante mari și medii;
- zone cu soluri degradate prin eroziuni de suprafață, localizate pe versanți cu înclinări mici și medii ;
- zone cu soluri degradate prin exces de umiditate și inundații, localizate în șesuri.

Având în vedere legătura dintre calitatea apei și calitatea solului în general, cauzele care determină scăderea calității solului din cauza activităților antropice sunt cele care determină și scăderea calității apelor la acestea adăugându-se, în cazul solului și nerespectarea tehnologiei de exploatare și pregătire a terenurilor agricole, extinderea mediului construit și schimbarea destinației unor terenuri fără o analiză aprofundată a efectelor asupra mediului, fapte ce conduc la accelerarea fenomenelor de eroziune și degradare a solului, a factorilor de mediu în general.

Capacitatea administrației publice locale

Prioritatea Guvernului României în domeniul administrației publice locale impune realizarea unei reforme concrete prin care profesionalismul, transparența și responsabilitatea să fie caracteristici și attribute ale administrației publice românești. Creșterea gradului de informare, conștientizare și responsabilizare a structurilor din administrațiile locale, precum și creșterea transparenței și eficienței instituționale se numără printre măsurile menite să apropie administrația de cetățean și să reducă vulnerabilitatea la corupție.

Contextul general actual

Dezvoltarea durabilă a unei comunități implică și un proces de modernizare și adaptare a administrației publice locale la contextul național și european, cu atât mai mult cu cât atragerea de fonduri nerambursabile prin proiecte investiționale viabile reprezintă o sursă importantă de venituri pentru administrația locală.

Sediul administrației publice locale este localizat în comuna Țibana într-un imobil modernizat. De asemenea, primăria comunei Țibana este racordată la rețeaua de telefonie fixă și mobilă și la rețeaua de internet.

În comuna Țibana, autonomia locală se realizează sub directă conducere a autorităților publice locale, constituite din:

- Consiliul local, care hotărăște în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care aparțin de competența altor autorități publice sau centrale;

- Primarul (ca autoritate executivă): asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, precum și punerea în aplicare a legilor, a decretelor, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului și Hotărârilor Consiliului local.

În vederea aplicării activităților date în competența sa, primarul comunei Țibana este susținut de un aparat de specialitate, pe care îl conduce. Acesta este structurat pe compartimente funcționale, distribuite pe diferite domenii (financiar, juridic, administrativ, social, cultural, de mediu etc). De asemenea, administrația publică locală pune la dispoziția populației comunei și servicii de evidență a populației.

Autonomia locală a comunei Țibana, are în vedere organizarea, funcționarea, competențele și atribuțiile precum și gestionarea resurselor, care aparțin comunei, centralizate în cadrul inventarului domeniului public aprobat prin Hotărâre de Guvern. De asemenea, în scopul asigurării autonomiei locale, autoritățile administrației publice locale au dreptul să instituie să perceapă impozite și taxe locale și să aprobe bugetul local propriu în condițiile legii.

Administrația publică locală Țibana, are la momentul scrierii prezentului document programatic, următoarea structură departamentală:

Departamentul	Numele și prenumele
Primar	Rotaru Gheorghe
Viceprimar	Lețcanu Neculai
Contabil	Vieru Ioan
Secretar	Laurențiu Mihălceanu
Urbanism	Laurențiu Mihălceanu

Ordine și siguranță publică

Pe teritoriul comunei Țibana funcționează un Post de Poliție. Numărul redus de infracțiuni din comuna Țibana reflectă faptul că situația infracțională nu prezintă probleme majore, aceasta fiind ținută sub control de activitatea constantă desfășurată de organele de poliție pentru asigurarea unui climat de ordine și siguranță publică.

Comuna Țibana face parte astfel, dintre localitățile care dispun de post de Poliție local și care oferă locuitorilor săi posibilitatea unor intervenții prompte în situații speciale.

În cadrul postului de Poliție își desfășoară activitatea 4 persoane.

De asemenea, la nivelul comunei Țibana, funcționează serviciul pentru situații de urgență având următoarele atribuții principale:

- ✚ desfășoară activități de informare și instruire privind cunoașterea și respectarea regulilor și a măsurilor de apărare împotriva incendiilor;
- ✚ verifică modul de aplicare a normelor, reglementărilor tehnice și dispozițiilor care privesc apărarea împotriva incendiilor, în domeniul de competență;
- ✚ asigură intervenția pentru stingerea incendiilor, salvarea, acordarea primului ajutor și

protecția persoanelor, a animalelor și a bunurilor periclitare de incendii sau în alte situații de urgență.

Înainte de trecerea spre ultimele două părți ale strategiei, pentru a întregi analiza detaliată a comunei Țibana cât și pentru a ne forma o viziune de ansamblu, vom menționa și exemplifica câteva dintre evenimentele locale dar și obiectivele de cult din cadrul comunității studiate.

Ziua Comunei care se desfășoară pe data de 15 august.

Piața agroalimentară se organizează în fiecare săptămână în ziua de marți.

Comuna Țibana face parte din Asociația "Grupul de Acțiune Locală COLINELE IAȘILOR" (GAL COLINELE IAȘILOR).

Comuna Țibana face parte din Asociația "Grupul de Acțiune Locală COLINELE IAȘILOR" (GAL COLINELE IAȘILOR), asociație cu personalitate juridică, de drept privat și fără scop patrimonial care a luat ființă în februarie 2013, în conformitate cu cerințele și criteriile Programului LEADER.

Teritoriul GAL COLINELE IAȘILOR este situat în Regiunea de Nord-Est a României, în centrul județului Iași. În accepțiunea SDL 2014-2020 și implicit a acestei măsuri, teritoriul GAL „Colinele Iașilor” cuprinde 15 comune din județele Iași și Neamț: Bârnova, Ciurea, Dagâta, Drăgușeni, Grajduri, Ipatele, Mironeasa, Mogoșești, Scânteia, Șcheia, Tansa, Țibana, Țibănești, Voinești (din județul Iași) și Pâncești (din județul Neamț).

Administrațiile locale sunt deficitare la nivelul dotărilor cu mașini și utilaje moderne pentru intervenții la situațiile de urgență. De asemenea, nu dispun de utilaje de intervenție la situațiile de calamități naturale (inundații, alunecări de teren, zăpezi abundente, etc.).

Din datele culese în teren, au fost trase câteva concluzii:

- nivelul de asigurare a serviciilor publice este foarte scăzut în majoritatea comunelor din teritoriul GAL, infrastructura socială deficitară;
- există o mare deschidere, disponibilitate și expertiză din partea autorităților publice locale pentru efectuarea de proiecte de investiții pentru asigurarea infrastructurii locale;
- există o largă deschidere pentru dezvoltare de parteneriate în vederea accesării fondurilor nerambursabile necesare îmbunătățirii calității vieții pentru populația rurală;

Astfel, măsura M7 – „Dezvoltare locală în zonele rurale”, va contribui la îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement, culturale și a infrastructurii aferente, la îmbunătățirea infrastructurii la scară mică (inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei) dar și păstrarea și conservarea patrimoniului local.

Grupul de Acțiune Locală a derulat în perioada februarie 2013 -februarie 2015 diverse activități de animare și promovare prin care s-a adus la cunoștința populației din cele 13 localități de pe raza teritoriului GAL „Colinele Iașilor” oportunitățile de dezvoltare prin accesarea **fondurilor europene pentru agricultură și dezvoltare rurală**.

La capitolul Biserici, comuna bifează cinci lăcașuri de cult, și anume:

Carbanești: Biserica ortodoxă;

Domnița: Biserica ortodoxă;

Poiana Mănăstirii: Biserica ortodoxă "Sfântul Dumitru";

Alexeni: Biserica ortodoxă "Nașterea Maicii Domnului";

Moara Ciornei: Biserica ortodoxă "Cuvioasa Parascheva".

Biserica din comuna Țibana

Foto puse la dispoziție de Primărie: Biserica comuna Țibana

15. ANALIZA SWOT COMUNA ȚIBANA

PRIMĂRIA COMUNEI ȚIBANA

Comuna Țibana, județul Iași
CP 707530, Județul Iași, România
Telefon: 0232-325900; 0232-326900; 0232-325777
Fax: 0232-325900
E-mail: comunatibana2016@gmail.com
primar@primariatibana.ro
Website: www.primariatibana.ro

DEZVOLTARE ECONOMICĂ

Puncte tari

- ❖ amplasare teritorială favorabilă din punct de vedere al accesibilității rutiere, comuna Țibana este situată la doar 36 km de municipiul Iași și 22 km față de orașul Negrești, comuna fiind străbătută de șoseaua județeană DJ248D.
- ❖ existența în comuna Țibana a unor societăți comerciale și persoane fizice autorizate active în diferite domenii;
- ❖ existența unei forțe de muncă disponibilă, aptă, pregătită pentru integrarea pe piața muncii;
- ❖ existența unei suprafețe agricole extinse la nivelul comunei (4844 ha), care poate fi utilizată pentru o gamă largă de culturi agricole cerealiere și legumicole;
- ❖ rețele de comunicații și IT în dezvoltare, necesare pentru dezvoltarea antreprenorială a comunei;
- ❖ infrastructură dezvoltată în domeniul comerțului și alimentației publice; existența potențialului pentru obținerea de produse agricole ecologice; existența materiilor prime pentru dezvoltarea industriei alimentare; prețul scăzut al forței de muncă;
- ❖ lipsa aglomerării populației la nivel local, comuna Țibana având o densitate redusă a populației de 112 locuitori/km²;
- ❖ potențialul demografic al comunei Țibana în ceea ce privește populația activă tânără, pregătită în domenii de activitate diverse, disponibilă pentru a fi înglobată în cazul demarării anumitor investiții sau dezvoltării de afaceri la nivel local;
- ❖ cifră de afaceri ascendentă în ultimii ani, cu preponderență cea mai ridicată în domeniul agriculturii și comerțului;

Puncte slabe

- ❖ resurse financiare locale insuficiente;
- ❖ orientarea agenților economici cu precădere spre comerțul din alimentația publică;
- ❖ insuficienta promovare a IMM-urilor locale de a participa la licitații pentru derularea unor investiții locale;
- ❖ lipsa unui sistem de sprijin pentru implementarea noțiunilor de marketing, management, asigurare a calității în IMM-urile din județ;

- ❖ ponderea ridicată a populației ocupate în agricultură și administrația publică locală;
- ❖ pământul se cultivă în general individual, pe suprafețe de pământ mici, fărâmițate de către proprietarii individuali
- ❖ slaba activitate în domeniul de colectare și depozitare a produselor agricole și de valorificare a lor în comerț în industria alimentară sau ușoară;
- ❖ informare precară a operatorilor economici activi pe raza comunei referitor la normele europene din domeniul de activitate;
- ❖ lipsa infrastructurii de asistență pentru afaceri necesară antreprenorilor actuali și potențiali;
- ❖ ponderea redusă a investițiilor străine și a agenților economici în sectorul productiv și de servicii;
- ❖ lipsa unor inițiative antreprenoriale de prelucrare și industrializare a produselor agricole obținute pe plan local;
- ❖ lipsa promovării oportunităților de finanțare a afacerilor prin accesarea fondurilor europene; capacitatea redusă a mediului de afaceri local de a susține investiții cu potențial inovativ; promovarea redusă a produselor alimentare tradiționale obținute pe plan local;
- ❖ slabă dezvoltare a sectorului comercial, populația rezolvând problemele de aprovizionare în mod curent în orașul Negrești sau municipiul Iași;
- ❖ lipsa campaniilor de promovare a finanțării mediului de afaceri din fonduri nerambursabile;
- ❖ interes scăzut al agenților economici locali pentru formarea profesională a angajaților;

Oportunități

- ❖ utilizarea fondurilor nerambursabile europene pentru dezvoltarea IMM-urilor și pentru încurajarea de start-up-uri în vederea diversificării serviciilor oferite în spațiul rural;
- ❖ existența programelor guvernamentale de susținere a sectorului privat și a creării de noi locuri de muncă;
- ❖ cooperarea mediului privat cu autoritatea publică locală, unitățile de învățământ pentru integrarea pe piața muncii a elevilor absolvenți ai liceelor de profil tehnologic;
- ❖ oferirea de facilități investitorilor străini de către administrația publică locală, dacă va fi cazul; promovarea utilizării tehnologiilor moderne, performante în activitățile economice și în agricultură; dezvoltarea pieței de produse locale agricole ecologice;
- ❖ valorificarea terenurilor agricole degradate și pregătirea acestora pentru practicarea unei agriculturi ecologice;

- ❖ promovarea și stimularea asociațiilor agricole pentru o exploatare intensivă a terenurilor;
- ❖ dezvoltarea meseriilor tradiționale;
- ❖ existența programului Rabla pentru achiziționarea de tractoare/utilaje agricole;
- ❖ promovarea oportunităților locale de afaceri în rândul potențialilor investitori români și străini;
- ❖ potențial agricol și zootehnic;
- ❖ potențial pentru utilizarea surselor regenerabile de energie (solară, biomasă)

Riscuri

- ❖ menținerea crizei economice sau sanitare mondiale cu efecte negative asupra puterii de cumpărare a populației;
- ❖ adaptabilitatea scăzută la schimbare a agenților economici și a forței de muncă;
- ❖ existența importurilor de produse agricole din țări beneficiare a unor fonduri substanțiale de sprijinire a sectorului agricol, care împiedică producătorii locali în desfacerea produselor proprii;
- ❖ nivelul ridicat de fiscalitate și birocrație care pot determina orientarea investitorilor străini spre alte zone;
- ❖ blocarea creditării cauzată de climatul de criză mondial;
- ❖ lipsa lichidităților care conduc la falimentarea unor microîntreprinderi;
- ❖ practicarea agriculturii cu utilaje uzate fizic și care au o productivitate scăzută;
- ❖ continuarea fenomenului de migrare a forței de muncă către zone mai dezvoltate;
- ❖ scăderea calitativă a pregătirii profesionale a resurselor umane;
- ❖ instabilitate legislativă cu repercusiuni asupra activității agenților economici;
- ❖ lipsa de receptivitate a populației din mediul rural la programele de finanțare din fonduri guvernamentale sau europene;
- ❖ lipsa rețelei de gazificare, ceea ce poate conduce la pierderea unor potențiali investitori;
- ❖ resurse financiare insuficiente în cofinanțarea proiectelor finanțate din fonduri europene nerambursabile

INFRASTRUCTURA

Puncte tari

- ❖ comuna Țibana este străbătută de șoseaua județeană DJ 248A, care o leagă spre nord-est de Voinești și Miroslava, și spre sud de Țibănești, și mai departe în județul Vaslui de Todirești (unde se termină în DN15D). Lângă Poiana de Sus, din acest drum se ramifică șoseaua județeană DJ 282E, care duce spre nord la Mădârjac, Sinești, Lungani și Bălțați (unde se termină în DN 28)
- ❖ Aeroportul Internațional Iași, aflat la aproximativ 43 km față de centrul comunei;
- ❖ accesibilitate facilă la rețeaua rutieră și feroviară;
- ❖ infrastructura rutieră locală îmbunătățită;
- ❖ stații transport microbuze în Țibana;
- ❖ existența unei infrastructuri a telecomunicațiilor dezvoltată;
- ❖ existența unui spațiu suficient pentru dezvoltarea unei infrastructuri economice;
- ❖ sistem de energie electrică și iluminat public la nivelul întregii comune;
- ❖ existența unei infrastructuri educaționale, sociale, sportive, medicale, bune comparativ cu alte localități din județ;

Puncte slabe

- ❖ prezența rețelei de alimentare cu apă, proiect în stadiul de execuție;
- ❖ rețea de canalizare inexistentă;
- ❖ pietruirea drumurilor în procent destul de ridicat;
- ❖ existența unor resurse naturale limitate;
- ❖ lipsa sau proporția scăzută a izolației termice a clădirilor din comuna Țibana (publice și private);
- ❖ contaminarea pânzei freatice din cauza scurgerilor din fosele septice ale gospodăriilor datorită lipsei rețelei de canalizare centralizată;
- ❖ inexistența unei rețele de distribuție a gazului metan, este în faza Studiu de Fezabilitate.

Oportunități

- ❖ existența fondurilor europene nerambursabile pentru dezvoltare și modernizarea infrastructurii rutiere și a infrastructurii tehnico-edilitare;

- ❖ potențial de dezvoltare a surselor alternative de energie;
- ❖ existența unor programe guvernamentale pentru reabilitarea termică a clădirilor;
- ❖ existența Programului Prima Casă, care sprijină tinerii în achiziționarea sau construirea unei locuințe, inclusiv în mediul rural;

Riscuri

- ❖ lipsa capacității de cofinanțare și/sau a capacității de asigurare a TVA-ului aferent, în implementarea unor proiecte de reabilitare a infrastructurii rutiere din fonduri nerambursabile;
- ❖ întârzierea implementării unor proiecte investiționale în infrastructura fizică de bază din cauza contestațiilor la procedurile de achiziții publice organizate pentru contractarea lucrărilor de construcții;
- ❖ interesul scăzut al potențialilor investitori cauzat de starea precară a infrastructurii;
- ❖ fonduri insuficiente de la bugetul local pentru modernizarea infrastructurii rutiere;
- ❖ poluarea apelor din comuna Țibana ca urmare a deversării apelor uzate în mod necontrolat;
- ❖ tendința de creștere a prețurilor la sistemul centralizat de furnizare a agentului termic și a energiei electrice.

EDUCAȚIE, CULTURĂ ȘI SĂNĂTATE

Puncte tari

- ❖ derularea în cadrul unităților de învățământ a unor programe de incluziune socială a elevilor cu părinți plecați în străinătate, proiecte de implicare a părinților în actul educațional precum și proiecte de intervenție pentru reducerea agresivității;
- ❖ frecvența ridicată a elevilor în unitățile de învățământ din comuna Țibana;
- ❖ nivel bun de dotare a unităților educaționale (16 școli și grădinițe) de pe raza comunei Țibana;
- ❖ existența cadrelor didactice calificate și dedicate procesului educațional din comuna Țibana;
- ❖ implicarea unităților educaționale în activități și evenimente culturale;
- ❖ existența unui cămine culturale dar și a unei biblioteci, toate funcționale în cadrul comunei Țibana;
- ❖ păstrarea și conservarea unor evenimente și tradiții locale, în comuna Țibana;

- ❖ organizarea a numeroase evenimente culturale de instituțiile de învățământ în parteneriat cu administrația publică locală (atelieri de creație, expoziții de pictură, participări la olimpiade și concursuri literare etc.);
- ❖ accesul facil la servicii medicale, prin distanțele relativ scurte până la cel mai apropiat spital (Iași – 36 km);

Puncte slabe

- ❖ tendința de scădere a populației școlare și a cadrelor didactice din mediul rural;
- ❖ insuficiența numărului de calculatoare din instituțiile educaționale;
- ❖ lipsa conectării la internet a tuturor participanților la actul de învățământ;
- ❖ fonduri insuficiente pentru premierea performanței școlare a elevilor;
- ❖ starea motivațională scăzută a cadrelor didactice cauzată de lipsa unor facilități pentru predarea actului educațional în mediul rural;
- ❖ stare materială precară și nivel scăzut de cultură și instruire al unor familii;
- ❖ dotarea parțială cu sisteme de supraveghere și securitate din unitățile de învățământ;
- ❖ dezinteres ridicat pentru cultură și evenimente culturale;
- ❖ frecvente schimbări legislative privind sistemul de învățământ românesc;
- ❖ migrarea persoanelor talentate spre mediul urban;
- ❖ posibilități reduse de susținere din bugetul local a evenimentelor culturale locale;
- ❖ lipsa unei programări anuale a unor evenimente cultural-recreative;
- ❖ insuficiența numărului de medici la nivelul comunei Țibana;
- ❖ insuficiența cabinetelor medicale de familie;
- ❖ lipsa unor programe educaționale pentru sănătate, în special de diseminare a informațiilor privind prevenirea bolilor;
- ❖ infrastructură sanitară deficitară;
- ❖ lipsa dotărilor de specialitate în cabinetele medicale existente la nivel local;
- ❖ lipsa unui centru de analize medicale în comuna Țibana;
- ❖ lipsa interesului locuitorilor pentru efectuarea analizelor periodice;
- ❖ existența unei suprasolicitări a cadrelor medicale.

Oportunități

- ❖ promovarea derulării unor programe de dezvoltare a resurselor umane în acord cu cerințele de pe piața muncii din fonduri nerambursabile;

- ❖ existența programelor de formare continuă a cadrelor didactice;
- ❖ posibilități reale de accesare a fondurilor europene pentru dotarea cu echipamente IT și didactice a unităților educaționale;
- ❖ existența Programului Guvernamental de acordare a unei mese în cadrul școlilor și grădinițelor;
- ❖ colaborare bună cu Inspectoratul Școlar Județean Iași;
- ❖ dezvoltarea de parteneriate pe teme educaționale cu instituții publice, ONG-uri;
- ❖ organizarea mai multor activități extrașcolare în cadrul instituțiilor educaționale existente;
- ❖ posibilitatea accesării fondurilor europene nerambursabile pentru activități culturale precum și pentru reabilitarea monumetelor istorice;
- ❖ valorificarea sărbătorilor locale ca și evenimente culturale;
- ❖ realizarea unor parteneriate de promovare cu instituții culturale din alte localități sau din alte țări;
- ❖ existența fondurilor europene pentru reabilitarea structurilor sanitare și dotarea corespunzătoare;
- ❖ îmbunătățirea comunicării/colaborării dintre cabinetele medicale din spațiul rural și spitalele de la nivel județean;
- ❖ înființarea de ateliere vocaționale, centre de zi, centre comunitare, unde persoanele cu nevoi speciale să desfășoare activități care să le faciliteze reintegrarea;
- ❖ promovarea posibilităților de dezvoltare a unor cabinete medicale în spațiul rural prin atragerea de fonduri nerambursabile.

Riscuri

- ❖ modificările legislative frecvente ale sistemului educațional la nivel național;
- ❖ programe școlare încărcate și greoaie, neadaptate cerințelor de pe piața muncii;
- ❖ scăderea nivelului de trai atât pentru profesori cât și pentru elevi și părinți;
- ❖ birocrație excesivă în accesarea fondurilor guvernamentale și europene;
- ❖ motivație scăzută a elevilor pentru educație;
- ❖ riscul abandonului școlar pe fondul trecerii la învățământul on-line pe fondul pandemiei de coronavirus;
- ❖ instabilitatea cadrelor didactice cauzată de migrarea acestora spre mediul urban;
- ❖ lipsa condițiilor atractive pentru cadrele didactice tinere (salarizare, condițiile din școli, locuințe sociale etc.);
- ❖ scăderea interesului actorilor locali pentru cultură, din cauza nivelului scăzut de trai;

- ❖ diminuarea fondurilor publice pentru instituții culturale;
- ❖ costurile ridicate ale serviciilor medicale;
- ❖ număr restrâns de furnizori privați de servicii medicale în spațiul rural;
- ❖ deprecierea stării de sănătate a populației din mediul rural;
- ❖ politica de salarizare în domeniul sănătății slab motivantă pentru specialiști;
- ❖ modificările legislative frecvente ale sistemului educațional la nivel național;
- ❖ programe școlare încărcate și greoaie, neadaptate cerințelor de pe piața muncii;
- ❖ riscul abandonului școlar pe fondul trecerii la învățământul on-line pe fondul pandemiei de coronavirus
- ❖ instabilitatea cadrelor didactice cauzată de migrarea acestora spre mediul urban;
- ❖ lipsa condițiilor atractive pentru cadrele didactice tinere (salarizare, condițiile din școli, locuințe sociale, etc.)
- ❖ scăderea interesului factorilor locali pentru cultură, din cauza nivelului scăzut de trai;
- ❖ diminuarea fondurilor publice pentru instituții culturale.
- ❖ costurile ridicate ale serviciilor medicale;
- ❖ număr restrâns de furnizori privați de servicii medicale în spațiul rural;
- ❖ deprecierea stării de sănătate a populației din mediul rural;
- ❖ politica de salarizare în domeniul sănătății slab motivantă pentru specialiști.

RESURSE UMANE, PLAȚA MUNCII

Puncte tari

- ❖ existența unei forțe de muncă tinere, disponibile în comuna Țibana;
- ❖ gradul de pregătire destul de ridicat din punct de vedere educațional al populației active din comuna Țibana;
- ❖ repartizarea echilibrată a populației pe sexe;
- ❖ disponibilitatea populației active de angajare în diverse domenii / meserii;
- ❖ context natural favorabil dezvoltării afacerilor în domeniul agricol, dar și în domeniul serviciilor, oferite populației locale;

Puncte slabe

- ❖ sporul natural negativ înregistrat în comuna Țibana, coroborat cu tendința de îmbătrânire a populației stabile;
- ❖ migrarea persoanelor cu pregătire profesională, în special în străinătate;
- ❖ capacitatea financiară relativ scăzută a locuitorilor comunei Țibana;
- ❖ pierderea progresivă a resursei umane calificate din cauza lipsei de oportunități și a unei perspective de dezvoltare economico-sociale;
- ❖ ponderea ridicată a persoanelor asistate financiar prin sistemul de prestații sociale;
- ❖ grad scăzut de diversificare a structurii ocupaționale;
- ❖ lipsa cunostințelor specifice necesare demarării unei afaceri;
- ❖ lipsa programelor de formare profesională continuă a angajaților din diferite domenii;
- ❖ lipsa ofertelor de muncă atractive pentru persoanele cu studii superioare;
- ❖ dezvoltarea scăzută a mediului de afaceri de la nivel local ce cauzează lipsa locurilor de muncă;
- ❖ lipsa ofertelor locurilor de muncă pentru persoanele vulnerabile;
- ❖ slaba inserție pe piața muncii a persoanelor cu handicap.

Oportunități

- ❖ existența unor reglementări care stipulează acordarea de facilități angajatorilor care creează noi locuri de muncă pentru șomeri, tineri absolvenți sau persoane cu handicap;
- ❖ implicarea autorităților locale în problemele comunității, în vederea identificării de soluții financiare, materiale;
- ❖ promovarea programelor de reconversie profesională și atragerea de finanțare europeană nerambursabilă în acest sens;
- ❖ implicarea agenților economici în finanțarea serviciilor sociale și ca parteneri în proiectele sociale;
- ❖ înființarea de centre de instruire și formare profesională pentru persoanele mature cu handicap;
- ❖ introducerea unor programe educative în vederea dezvoltării calităților anteprenoriale ale elevilor, tinerilor;
- ❖ oferirea de facilități în vederea menținerii resurselor umane cu studii superioare sau specializate;
- ❖ dezvoltarea competențelor anteprenoriale și manageriale ale resurselor umane din

IMM-uri;

- ❖ adaptarea programei școlare la cererea de pe piața muncii.

Riscuri

- ❖ pierderea oportunităților de finanțare europeană din cauza slabei capacități de management de proiect a instituțiilor sociale beneficiare;
- ❖ criza economică sanitară și financiară de la nivel național dar și mondial, ce are impact asupra dezvoltării economice și a pieței locurilor de muncă;
- ❖ creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă;
- ❖ creșterea șomajului în rândul absolvenților de liceu;
- ❖ câștigul salarial scăzut al angajaților ce determină exodul forței de muncă calificată în țări din Uniunea Europeană cât și spre zone/orașe dezvoltate din țară;
- ❖ instabilitatea economiei naționale și persistența crizei sanitare și economico-financiare;
- ❖ reticența/inadaptabilitatea populației cu privire la programele de reconversie profesională, în funcție de solicitările existente pe piața muncii.

MEDIU

Puncte tari

- ❖ inexistența unor poluatori industriali la nivelul comunei Țibana;
- ❖ oportunități de valorificare a energiei alternative ;
- ❖ potențial ridicat pentru practicarea unei agriculturi ecologice durabile;
- ❖ existența perdelelor forestiere;
- ❖ colectarea selectivă a deșeurilor la nivelul comunei Țibana, este serviciu externalizat.

Puncte slabe

- ❖ rețea de canalizare, absentă la momentul prezentei analize,
- ❖ epurarea necorespunzătoare a apelor, cu efecte negative asupra mediului înconjurător;
- ❖ calitatea apei de suprafață necorespunzătoare din cauza fenomenelor meteorologice

care produc inundații sau alunecări de teren;

- ❖ poluarea apelor subterane ca urmare a deversării necontrolate a agenților economici, accidentelor precum și din cauza slabei dezvoltări a infrastructurii de canalizare;
- ❖ depozitare necorespunzătoare a deșeurilor în vecinătatea zonelor rezidențiale;
- ❖ insuficiența preocupare a agenților economici în recuperarea și refolosirea ambalajelor;
- ❖ lipsa unei infrastructuri de monitorizare permanentă a factorilor de mediu de către autoritatea publică locală;
- ❖ slaba conștientizare a populației și a agenților economici în privința protecției mediului;

Oportunități

- ❖ existența fondurilor nerambursabile pentru dezvoltarea zonelor rurale și protejarea mediului înconjurător (împădurirea terenurilor degradate, eliminarea eroziunii și curățirea cursurilor de apă, conservarea biodiversității, promovarea agriculturii ecologice, gestionarea deșeurilor reciclabile);
- ❖ existența unor programe cu finanțare nerambursabilă pentru extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată;
- ❖ existența unor programe cu finanțare nerambursabilă pentru reabilitarea termică a clădirilor;
- ❖ posibilitatea stabilirii de parteneriate între autoritatea locală și ONG-uri pentru promovarea responsabilității asupra mediului;
- ❖ desfășurarea de campanii de informare și educare a populației referitoare la principiile colectării selective a deșeurilor și implementarea unui sistem eficient de colectare selectivă și reciclare a deșeurilor;
- ❖ receptivitatea populației la campaniile prin care se promovează colectarea deșeurilor din echipamente electrice și electronice;
- ❖ posibilitatea practicării agriculturii și turismului ecologic;
- ❖ dezvoltarea pieței de reciclare a deșeurilor/materiilor prime rezultate din procesarea deșeurilor;
- ❖ amenajarea zonelor de camping, astfel încât să se minimizeze impactul acestor activități asupra comunei.

Riscuri

- ❖ schimbări climaterice datorate încălzirii globale pot duce la inundații și alunecări de teren;
- ❖ lipsa receptivității populației la campaniile de promovare a colectării selective a deșeurilor;
- ❖ reducerea spațiului verde ca urmare a dezvoltării economice a comunei;
- ❖ dezinteresul operatorilor economici de protejare a mediului înconjurător;
- ❖ poluarea accidentală a apelor de suprafață;
- ❖ exploatarea intensivă a fânețelor;
- ❖ lipsa depozitelor de deșeuri conforme;
- ❖ schimbări climatice care favorizează creșterea frecvenței ploilor torențiale care generează inundații și calamitarea culturilor agricole;
- ❖ risc de secetă severă.

16. VIZIUNE

Prin intermediul Strategiei de dezvoltare, comuna Țibana își propune o abordare revitalizantă a viziunii asupra dezvoltării locale prin crearea unui centru rural de competitivitate la nivel județean bazat pe creștere sustenabilă, mediu favorabil antreprenoriatului, incluziune socială și un grad sporit de ocupare a forței de muncă. Alături de acești vectori, promovarea identității culturale va constitui fundamentul pentru reconstrucția economiei locale, într-un ritm gradual, care să reducă disparitățile și echilibrul nivelului de dezvoltare între mediul rural și cel urban.

Viziunea de dezvoltare prezintă stadiul ce se dorește a fi obținut de comuna Țibana până în orizontul de timp 2030, ca urmare a implementării de măsuri și acțiuni propuse și detaliate în prezentul document strategic de dezvoltare. Dezvoltarea infrastructurii rutiere, hidroedilitare, a structurii pentru susținerea afacerilor, vor contribui la o creștere economică locală, cu efecte directe asupra calității serviciilor publice furnizate populației din comuna Țibana.

În vederea susținerii economiei locale, comuna Țibana va urmări o valorificare echilibrată a resurselor de care dispune, a avantajelor deținute în raport cu celelalte comune din județul Iași, pentru a deveni un pol economic important la nivel județean și regional.

Realizarea progresului dorit, impune o etapizare a gradului de implementare a strategiei în vederea unei dezvoltări a comunei Țibana în acord cu oportunitățile oferite de Uniunea Europeană, coroborate cu nevoile populației. O abordare sustenabilă implică o viziune asupra standardelor

urmărite atât la nivel național cât și la nivel european transpusă în idei de proiecte și direcții de dezvoltare prezentate în prezentul document programatic.

O dezvoltare a spiritului antreprenorial este esențială și va genera efecte benefice asupra posibilităților de angajare la nivel local, orice unitate economică nou înființată contribuind la crearea de noi locuri de muncă.

În perioada 2021-2030, comuna Țibana își propune și o îmbunătățire continuă și permanentă a domeniilor de referință din spațiul local, precum învățământ, sănătate, asistență socială, salubritate, iluminat public și toate celelalte servicii publice de care depinde calitatea și standardul de viață al populației.

17.MISIUNE

Misiunea Strategiei de dezvoltare a comunei Țibana în orizontul de timp 2021-2030 este de a crea premisele necesare unei dezvoltări economice și sociale integrate, care să conducă pe termen mediu și lung la un nivel sporit de bunăstare a locuitorilor și la transformarea comunității într-un centru comercial și rezidențial rural cu impact la nivel microregional.

Valori

Activitatea actorilor implicați în implementarea strategiei de dezvoltare vor avea ca referință următoarele valori:

Responsabilitate

- actorii responsabili de implementarea strategiei își asumă angajamentul de a realiza obiectivele strategice în perioada de referință, cu asumarea răspunderii pentru eventualele nereguli.

Transparență

- persoanele responsabile de implementarea strategiei vor asigura accesul persoanelor interesate la informații cu caracter public, vor consulta periodic localnicii și vor publica pe site-ul primăriei informații despre proiectele propuse spre implementare / implementate.

Profesionalism și etică

- în exercitarea activităților previzionate la nivelul strategiei, personalul va avea un comportament profesionist, bazat pe principii morale puternice, scopul final fiind de a obține rezultate rapide și eficiente.

Încredere

▪ parteneriatul prevăzut a fi realizat între actorii vizați de prezenta strategie va fi unul bazat pe o colaborare strânsă, bazată pe comunicare permanentă. De asemenea, în vederea câștigării încrederii localnicilor se va asigura transparență în activitatea administrației publice.

Inovare

▪ constituie pilonul principal în dezvoltarea comunei Țibana, competitivitatea și progresul local fiind asigurate de această valoare. Astfel, vor fi folosite procedee de lucru îmbunătățite, eficiente și eficace, care să contribuie semnificativ la reducerea disparităților de la nivel local.

18.OBIECTIVUL GENERAL

Valorificarea superioară a resurselor existente în comuna Țibana, în vederea dezvoltării și diversificării durabile a economiei locale, având ca motivație centrală îmbunătățirea calității vieții populației și a tuturor dimensiunilor acestui concept.

Obiectiv strategic 1

Modernizarea și extinderea infrastructurii;

Obiectiv strategic 2

Dezvoltarea economică a comunei;

Obiectiv strategic 3

Dezvoltarea serviciilor publice;

Obiectiv strategic 4

Asigurarea calității mediului și a condițiilor de locuire;

Obiectiv strategic 5

Dezvoltarea capacității administrative.

Domenii prioritare

Domeniul prioritar 1- Dezvoltarea gradului de accesibilitate și de acces la servicii publice

Măsura 1.1 Reabilitare/modernizarea infrastructurii rutiere de interes local

Măsura 1.2 Extinderea și reabilitarea rețelelor de utilități publice

Domeniul prioritar 2- Stimularea dezvoltării sectorului investițional

Măsura 2.1 Valorificarea resurselor autohtone prin inițiative de afaceri private locale

Măsura 2.2 Diversificarea economiei rurale prin promovarea de activități economice alternative în mediul rural

Măsura 2.3 Susținerea dezvoltării sectorului agro-zootehnic și desfacerii produselor pe piața locală

Domeniul prioritar 3- Alinierea standardelor de calitate a vieții rurale la exigențele Uniunii Europene

Măsura 3.1 Consolidarea fondului locativ existent

Măsura 3.2 Modernizarea infrastructurii educaționale

Măsura 3.3 Reabilitarea și echiparea infrastructurii serviciilor publice de sănătate

Măsura 3.4 Crearea, reabilitarea, modernizarea, infrastructurii de servicii sociale, inclusiv dotarea cu echipamente

Domeniul prioritar 4- Îmbunătățirea mediului natural și a managementului deșeurilor în spațiul rural

Măsura 4.1 Reconstrucția ecologică a terenurilor degradate

Măsura 4.2 Educare și informare privind consumul responsabil de energie

Măsura 4.3 Eficientizarea energetică pentru clădirile instituțiilor publice

Domeniul prioritar 5- Optimizarea serviciilor administrației publice locale

Măsura 5.1 Furnizarea de servicii publice prin mijloace electronice

Măsura 5.2 Dezvoltarea capitalului uman din administrația publică

Măsura 5.3 Promovarea parteneriatelor și colaborărilor interinstituționale în regiune.

Surse de finanțare

Implementarea portofoliului de proiecte propus pentru perioada 2021-2030 în vederea dezvoltării durabile a comunei Țibana, presupune identificarea de surse de finanțare. În acest sens susținerea financiară a acestora poate fi realizată din mai multe surse, precum fondurile europene nerambursabile, fonduri guvernamentale, bugetul local, fonduri rambursabile (credite). O altă posibilitate de susținere a intervențiilor locale o reprezintă și parteneriatele de tip public-privat.

În contextul noii programări de la nivel european, atragerea fondurilor nerambursabile din această sursă este purtătoare de multe avantaje având în vedere disponibilitatea acestora relativ diversificată atât în domenii precum infrastructura fizică de bază cât și în educație, servicii sociale, sănătate, cultură, turism, administrație publică locală.

Tipurile fondurilor structurale disponibile pentru orizontul de timp 2021-2030 sunt următoarele:

- ⇒ **FEDR – Fondul European pentru Dezvoltare Regională;**
- ⇒ **FSE – Fondul Social European**
- ⇒ **FC – Fondul de Coeziune (2021 -2027)**
- ⇒ **EMEF - Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime**

Fondul european de dezvoltare regională (FEDR)- va contribui la toate obiectivele tematice și se va concentra asupra domeniilor de investiție legate de contextul în care operează întreprinderile (infrastructură, servicii pentru întreprinderi, inovare, TIC și cercetare) și la prestarea de servicii pentru cetățeni în anumite domenii (energie, servicii online, educație, sănătate, infrastructuri sociale, calitatea mediului). Fondul de coeziune se va axa pe ameliorarea mediului, dezvoltare durabilă și TEN-T (rețeaua trans-europeană de transport).

Fondul european de dezvoltare regională finanțează:

- × investițiile în întreprinderile mici și mijlocii, în vederea creării de locuri de muncă durabile;
- × investițiile ce vizează activități de cercetare și inovare, telecomunicații, mediu, energie și transporturi;
- × instrumente financiare (fond de capital de risc, fond de dezvoltare regională, etc.) destinate să sprijine dezvoltarea regională și locală și să favorizeze cooperarea între orașe și regiuni.

Fondul Social European (FSE) - susține politicile naționale pentru ocuparea deplină a forței de muncă, asigurarea calității și productivitatea muncii, promovarea incluziunii sociale și reducerea disparităților regionale și naționale.

Pentru perioada 2021-2030 principalele obiective ale FSE vor avea în vedere: ocuparea forței de muncă, sprijinirea accesului tinerilor pe piața muncii, incluziunea socială (FSE va finanța proiecte ce îi va ajuta pe cei aflați în dificultate și pe cei proveniți din grupuri defavorizate să obțină competențe și locuri de muncă), creșterea calității educației (FSE finanțează activități pentru creșterea calității învățământului și formării; reducerea abandonului școlar fiind o prioritate) și o administrație publică mai puternică (FSE va sprijini eforturile statelor membre de a spori calitatea administrației și a guvernării publice).

Fondul social european vizează asigurarea accesului la angajare al persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și al persoanelor inactive, sprijinind inițiativele locale și mobilitatea forței de muncă. Acțiunile cheie ale acestui fond sunt următoarele:

- × măsuri active și preventive în ceea ce privește piața muncii, pentru identificarea nevoilor individuale, servicii personalizate și de orientare, cursuri de formare specifice și personalizate, validarea competențelor și a calificărilor dobândite și plasarea personalului disponibilizat;
- × anticiparea și consilierea privind oportunitățile de ocupare a forței de muncă pe termen lung;
- × furnizarea de informații cu privire la oportunitățile de angajare existente pe piețele europene ale muncii și la condițiile de viață și de muncă.

Fondul de coeziune (FC) - este destinat statelor membre ale Uniunii Europene al căror venit național brut pe cap de locuitor este mai mic de 90% din media Uniunii Europene, principalul scop fiind reducerea disparităților economice și sociale și promovarea dezvoltării durabile. Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe obiectivele 1 și 2. Acestor priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (EMEF) - este un fond structural ce vizează susținerea pescuitului, acvaculturii, sprijinind, în același timp sustenabilitatea mediului. EMEF va promova coeziunea socială și crearea de locuri de muncă în comunitățile dependente de pescuit, în special pentru diversificarea activităților în alte sectoare maritime, precum și prin acțiuni în domeniul politicii maritime integrate. Noul fond va sprijini următoarele: tranziția către un pescuit durabil, diversificarea activităților economice din acest sector, crearea de noi locuri de muncă și îmbunătățirea calității vieții în regiunile de coastă ale Europei, va facilita accesul la finanțare. Bugetul estimat al EMEF pentru perioada programatică 2021 – 2027 se ridică la aproximativ 6,14 miliarde euro.

Parteneriatele de tip public-privat:

Parteneriatul public privat reprezintă o soluție pentru un management mai eficient și fiabil al unei comunități locale. Deși este promovat în ultimii doi ani, acest tip de finanțare prezintă pași timizi în spațiul rural românesc. În România aceste parteneriate se regăsesc cu precădere în realizarea unor proiecte investiționale din domeniul infrastructurii și pentru operarea unor servicii publice de interes local.

Această abordare de susținere financiară a unor proiecte, prezintă o serie de avantaje precum: împărțirea costurilor realizării unei investiții, împărțirea riscurilor asociate exploatarei respectivei investiții, accelerarea utilizării obiectivelor și proiectelor de infrastructură, îmbunătățirea calității serviciilor de utilitate publică. Din punct de vedere legislativ, documentul de bază care reglementează parteneriatul de tip public-privat este reprezentat de Legea nr. 178/2010 cu modificările și completările ulterioare, care a permis autorităților locale să cunoască această nouă oportunitate de finanțare a dezvoltării locale.

Creditarea

Creditarea reprezintă o modalitate de contractare a sumelor necesare finanțării unui proiect de investiții prin semnarea unui contract cu o instituție bancară. Procedura de contractare a creditului este aparent facilă, debitorul având niște etape de urmat bine definite.

Costurile aferente unui credit sunt destul de mari și implică un anumit grad de risc vis-a-vis de posibilitatea rambursării datoriilor, mai ales într-o situație de incertitudine cum este cea generată de criza financiară. Mai mult, în calitate de instituție publică, în vederea contractării unui împrumut, solicitantul trebuie să obțină avizul de la Comisia de Autorizare a Împrumuturilor Locale, iar în cazul în care se epuizează plafonul de îndatorare publică externă este imposibilă contractarea unor credite de către instituțiile publice, avizul din partea Comisiei de Autorizare a Împrumuturilor Locale fiind obligatoriu.

În plus, un grad ridicat de îndatorare poate reprezenta o blocare a posibilităților de investiții pe termen scurt și mediu, deoarece administrația publică nu mai poate accesa alte credite și uneori poate afecta chiar și contractarea fondurilor europene.

Concordanța cu politicile naționale și europene

Strategia de dezvoltare locală a comunei Țibana, a fost elaborată în contextul unei noi programări a fondurilor europene pentru perioada 2021 – 2027, orizont 2030, ceea ce a generat necesitate de actualizare a obiectivelor strategice atât de la nivel european, cât și de la nivel național.

Scenariile de dezvoltare stabilite la nivelul prezentei strategii reprezintă proiecții viitoare ale comunei Țibana, alternative de dezvoltare ale acesteia. În vederea definitivării scenariilor de dezvoltare precizate în cadrul prezentului document, s-au luat în considerare toate documentele

strategice similare (în curs sau recent finalizate).

Unul dintre documentele de referință este Strategia Europa 2020, strategia pe 10 ani a Uniunii Europene, al cărei scop trece dincolo de depășirea crizei care continuă să afecteze multe dintre economiile europene. Strategia își propune să elimine deficiențele modelului de dezvoltare propriu fiecărui stat membru și să creeze condiții favorabile pentru o creștere economică mai inteligentă, mai durabilă și mai favorabilă incluziunii. În acest sens, au fost stabilite cinci obiective esențiale, care acoperă domenii precum: ocuparea forței de muncă, educația, cercetarea și inovarea, incluziunea socială și reducerea sărăciei, respectiv eficiența energetică.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Țibana, propune o serie de obiective și planuri de acțiune concordante cu obiectivele Strategiei Europa 2020: dezvoltarea infrastructurii, a mediului de afaceri, adoptarea de măsuri de protejare a mediului înconjurător, promovarea incluziunii sociale și modernizarea sectorului educativ.

Având la bază prevederile Strategiei Europa 2020, la nivel național a fost elaborată Strategia Națională de Cercetare,

Dezvoltare și Inovare 2020, care prevede ca în anul 2020 și după, *„România să devină mai competitivă la nivel regional și global, prin inovare alimentată de cercetare-dezvoltare, generând bunăstare pentru cetățeni”*. Obiectivele generale ale Strategiei Naționale de Cercetare, Dezvoltare și Inovație sunt următoarele:

- × creșterea competitivității României prin inovare;
- × creșterea contribuției României la progresul cunoașterii de frontieră;
- × creșterea rolului științei în societate.

Obiectivele generale ale strategiei naționale sunt în deplină concordanță cu obiectivele generale ale acestui document.

Mai exact, în cadrul strategiei comunei Țibana se creionează necesitatea unei creșteri a competitivității prin următoarele măsuri: implementarea de noi tehnologii în procesul de producție de la nivel local, stimularea activităților care se sprijină pe inovare, dezvoltarea sectoarelor de activitate slab valorificate, perfecționarea forței de muncă, etc.

Astfel, *Strategia de dezvoltare locală a comunei Țibana*, pentru orizontul de timp 2021-2030, prin intermediul principalelor măsuri și direcții stabilite în cadrul planului strategic de dezvoltare, vine în concordanță cu principalele obiective și priorități urmărite de Planul pentru Dezvoltare Regională 2021-2027 al regiunii Nord-Est și își asumă contribuția la îndeplinirea acestora.

***ESTIMAREA FINANȚĂRII STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ
A COMUNEI ȚIBANA***

Astfel, *Strategia de dezvoltare locală a comunei Țibana*, pentru orizontul de timp 2021-2030, prin intermediul principalelor măsuri și direcții stabilite în cadrul planului strategic de dezvoltare, vine în concordanță cu principalele obiective și priorități urmărite de Planul pentru Dezvoltare Regională 2021-2027 al regiunii Nord - Est și își asumă contribuția la îndeplinirea acestora.

Necesitățile de finanțare reprezintă o cuantificare a nevoilor locale, indiferent de sursa de finanțare (BL-buget local, BS-buget de stat, FC-fonduri comunitare, FP-fonduri private, FE-fonduri europene).

Sprijinirea proiectelor de dezvoltare în perioada 2021-2030, ciclu de finanțare european 2021-2027, din domeniul agriculturii, zootehniei, infrastructurii, transportului, mediului, economic, turistic, educației, culturii, sănătății, asistenței sociale, administrației publice, va duce la creșterea economică a comunei Țibana cât și la creșterea nivelului de trai a locuitorilor zonei. Pentru a-și atinge obiectivele propuse se urmărește atragerea de fonduri comunitare și private într-un procent cât mai mare și micșorarea fondurilor provenite de la bugetul de stat. Cofinanțarea proiectelor, cât și realizarea proiectelor tehnice, a studiilor de fezabilitate, întocmirea documentației, trebuie susținute din fondurile rezultate de la bugetul local.

Se va acorda o atenție deosebită și întocmirii documentelor referitoare la aspectele financiare ale proiectului, prezentate prin intermediul studiilor de fezabilitate și proiectelor tehnice (evoluția estimată a veniturilor și cheltuielilor pentru următoarea perioadă de timp – de regulă următorii 7 sau 10 ani, indicatori de rentabilitate, etc). Elementul cheie al oricărui proiect îl reprezintă modul de satisfacere al nevoilor comunității locale.

Volumul cheltuielilor trebuie previzionat cu atenție și monitorizat pe tot parcursul derulării proiectului. Cheltuielile care urmează să se efectueze în vederea realizării proiectului nu vor avea o structură omogenă și, din acest motiv, trebuie să se facă distincția între diferitele destinații ale resurselor de care dispune primăria comunei Țibana.

INDICATORI DE REALIZARE A OBIECTIVELOR COMUNEI ȚIBANA

Bugetul general al UAT Țibana, este instrumentul care stabilește și autorizează, pentru fiecare exercițiu financiar, suma totală a veniturilor și a cheltuielilor considerate necesare.

Principiile pe care se bazează și este întocmit bugetul local, sunt următoarele: unitate, exactitate bugetară, anualitate, echilibru, unitate de cont, universalitate, specificitate, bună gestiune financiară și mai ales, transparență.

Din punct de vedere al indicatorilor de realizare a obiectivelor propuse prin intermediul Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Țibana în perioada 2021 -2030, acestea se vor face prin:

- Elaborarea unor planuri de acțiune prin care obiectivele de dezvoltare locală se vor realiza, cât și aprobarea acestora în cadrul UAT;
- Identificarea, selectarea și dezvoltarea proiectelor strategice de la nivelul comunei (fișe de proiecte, analiză și corelarea proiectelor identificate în raport cu obiectivele sectoriale și strategice, precum și cu dezvoltarea locală, impactul estimat al proiectului local), în vederea identificării celor mai bune soluții pentru atingerea obiectivelor și priorităților locale propuse;
- Urmărirea calendarului de implementare a proiectelor strategice;
- Respectarea termenelor de execuție propuse pentru diferite obiective investiționale;
- Monitorizarea progreselor realizate;
- Raportarea periodică a obiectivelor realizate.

Portofoliul de proiecte

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna Țibana, Județul Iași

19. PORTOFOLIUL DE PROIECTE

Nr. Crt	Proiect	Localitatea	Stadiu proiect				Sursa de finanțare				1. Valoarea lucrării - estimativ euro fără tva 2. Lucrări în execuție 3. Alte detalii
			Idee	SF	PT	Execuție	Buget de stat	Buget local	Fonduri ue	Surse private (parteneriat public-privat)	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
0 Agricultură. Silvicultură și dezvoltare rurală											
1	Inițierea și modernizarea fermelor agricole		X								Idee - fermele agricole sunt private - este necesară modernizarea lor
2	Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere		X								Idee - domeniul privat
3	Sprijinirea exploatațiilor agricole (fermelor) de semisubzistență		X								Prin informare periodică
4	Suținerea formelor asociative		X								Idee - susținerea se face prin promovarea formelor asociative ca soluții eficiente
5	Sprijinirea fermierilor și deținătorilor de păduri să utilizeze serviciile de consiliere și consultanță în vederea îmbunătățirii performanțelor generale ale activității acestora conform înregistrării apia		X								Idee - se organizează acțiuni de informare
6	Reabilitare fond forestier										Nu este cazul
7	Adaptarea agriculturii și silviculturii în acord cu măsurile de creștere a competitivității		X								Idee - se ține cont și se aplică soluții de adaptare a agriculturii

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna Țibana, Județul Iași

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
8	Împădurirea terenurilor agricole și neagricole		X								Idee - este nevoie de împădurirea unei suprafețe de terenuri neagricole
9	Dezvoltarea grupurilor de producători - campanii de informare		X								Idee - pomicultură se face în grădini pentru consum propriu flora spontană se achiziționează de către direcția silvică
10	Înființarea grupurilor de producători - campanii de informare		X								Idee - se fac informări periodice organizate de către GAL Colinele Iașilor
11	Promovarea inițiativelor de dezvoltare		X								Idee – promovarea se face periodic
12	Îmbunătățirea și perfecționarea competențelor profesionale a persoanelor adulte care activează în domeniile agriculturii, silviculturii (inclusiv proprietari de pădure) și industriei agro-alimentare		X								Idee
13	Calificarea și recalificarea, instruirea și perfecționarea persoanelor ocupate în agricultura de subsistență		X								Idee
14	Prevenirea creșterii numărului de persoane implicate în agricultura de subsistență		X								Idee
15	Crearea de facilități persoanelor fizice sau juridice pentru încurajarea realizării unor împăduriri de mici dimensiuni, plantații de livezi și păduri de protecție		X								Idee - ocolul silvic organizează periodic acțiuni prin care donează puiți persoanelor fizice
16	Reabilitarea și întreținerea pășunilor		X								Idee - pășunea este reabilitată de către proprietarii care au concesionat sau au inchiriat

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna Țibana, Județul Iași

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Infrastructura localității și transport											
17	Modernizare drumuri comunale (se specifică distanța și denumirea drumurilor)			X							DS. 601- 5,3 km asfaltat prin PNDL 1; DC 75 – 6,8 km din fonduri proprii ; DS. 48- 900 m fonduri proprii , - Str. Arcasului și str. Săvenilor- 870 m se asfaltează prin CNI
18	Realizare de alei pietonale în comună		X								Idee - Construire parcare la noul sediu al primăriei cu alei pietonală în sat Țibana
19	Modernizarea sistemului rutier		X								Idee - este necesar
20	Construcție pod (a se specifica râul/pârâul peste care se construiește podul, distanța și drumul comunal)		X								Idee
21	Realizarea sau modernizarea sau extinderea rețelei de alimentare cu apă					X					Alimentare cu apă a localităților Țibana, Gârbești, Poiana Mănăstirii, Alexeni și Moara Ciornei, comuna Țibana, județul Iași
22	Realizarea sau extinderea rețelei de canalizare		X								Idee - Este necesar
23	Realizarea sau extinderea rețelei de apă		X								Idee - Este necesar, se va realiza odata cu înființarea rețelei de canalizare
24	Realizarea rețelei de distribuție gaz metan			X							Idee – faza S.F. Înființare sistem de distribuție gaze naturale în satele Țibana, Domnița, Gârbești și Poiana de Sus aparținătoare comunei Țibana, județul Iași

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna Țibana, Județul Iași

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
25	Lucrări de cadastru imobiliar intravilan și extravilan										Program de înregistrare și întabulare a imobilelor în sistemul integrat de cadastru și carte funciară prin programul PNCCF, ANCPI
26	Montarea unui post de transformare în localitate în vederea îmbunătățirii parametrilor curentului electric		X								Idee - este necesar
27	Lucrări de reabilitare a rețelei de iluminat public în comună		X								Idee - este necesar
28	Dotare cu utilaje și echipamente pentru serviciul de gospodărire comunală și salubritate (mașină de colectare, pubele etc) (a se specifica denumirea utilajelor necesare și numărul lor)		X								Idee – Tractor , remorcă și utilaj tip volă și utilaj de curățat terenuri cu vegetație
29	Îmbunătățirea serviciilor de transport pentru persoane prin construirea de stații de autobuz		X								Idee - este necesar – se finanțează prin buget local
30	Reabilitarea drumurilor agricole		X								Idee - este necesar pentru 10 km
31	Amenajarea spațiilor verzi din localitate, inclusiv cele situate lângă trotuare		X								Idee – este necesar
32	Construire/modernizare parcuri și trotuare		X								Idee – este necesar
33	Crearea unui sistem de supraveghere modern pentru creșterea siguranței cetățenilor							X			Sistem de supraveghere a zonelor de interes local în centrele satelor și zonele instituțiilor de interes local
34	Conectarea instituțiilor publice din localitate la internet prin conexiuni broadband și promovarea conceptului de e-educatie, e-guvernare, e-sanatate		X								Idee – există wi-fi

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna Țibana, Județul Iași

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
35	Asigurarea accesului la internet al populației prin crearea de acces point internet în zonă parc– primarie		X								Idee - este nevoie
36	Asigurarea de facilități și pentru investitorii care dezvoltă servicii IT în localitate		X								Idee - Asigurarea de terenuri și locații destinate amplasamentului de stații de control și distribuție fibră optică pentru asigurare servicii IT
37	Asigurarea spațiilor necesare astfel încât cimitirele să corespundă nevoilor comunei							X			Asigurarea sumelor necesare reabilitării bisericilor prin achiziție de materiale de construcție din bugetul local
38	Modernizare și extindere cimitire existente		X								Idee - este necesar. Cele 9 cimitire existente necesita modernizare
39	Modernizare și reabilitare capele conform standardelor U.E.		X								Idee - este necesar
40	Construirea de rampe de acces în toate instituțiile de interes public în vederea facilitării accesului persoanelor cu dizabilități										Există rampe de acces pentru persoanele cu dizabilități
41	Implementării unor mijloace de supraveghere și sistematizare a traficului (benzi producătoare de zgomot pentru atenționare), semnalizarea și protejarea trecerilor de pietoni în mod deosebit în proximitatea unităților de învățământ		X								Idee – este necesar
42	Extindere construire – zone noi de locuit		X								Idee – este necesar
43	Crearea de pontoane pentru zona de pescuit		X								Idee

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna Țibana, Județul Iași

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
MEDIU											
44	Lucrări de regularizare a albiei pârâu/râu și apărări de maluri pt. prevenirea și reducerea consecințelor distructive ale inundațiilor (a se specifica râul / pârâul unde se dorește efectuarea acestor lucrări și distanța în km)										Nu este cazul
45	Organizarea sistemului de colectare selectivă, a spațiului de depozitare temporară și transportul deșeurilor		X								Serviciu externalizat
46	Închiderea platformelor de gunoi										Nu este cazul
47	Studiu de fezabilitate amenajare groapă pentru deșeuri inerte și din construcții										Nu este nevoie
48	Identificarea rampelor de gunoi neautorizate și dezafectarea acestora.										Nu este cazul
49	Reabilitarea și modernizarea sistemelor existente de colectare și transport deșeuri		X								Nu este cazul
50	Dotări pentru intervenții în caz de situații de urgență (autospecială PSI, buldoexcavator, volă, tractor cu remorca și alte dotări)		X								Idee
50	Consiliere și informarea populației pentru protecția mediului și colectarea selectivă a deșeurilor		X								Idee – informarea se face permanent prin afișe și panouri

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna Țibana, Județul Iași

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
51	Implementarea unui sistem integrat de colectare selectivă a deșeurilor la nivel de localitate sau în parteneriat cu alte administrații locale învecinate										Serviciu externalizat
52	Achiziția de echipamente pentru stația de sortare și de transfer și punerea în funcțiune a acesteia										Nu este cazul – serviciul de salubritate este externalizat
53	Reducerea cantității de deșeuri biodegradabile depozitate prin realizarea unei stații de compost										Nu este cazul
54	Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice și a caselor prin lucrări de reabilitarea termică		X								Idee
55	Crearea de sisteme centralizate de furnizare a energiei termice pentru blocurile de locuințe utilizând sisteme convenționale de încălzire completate										Nu este cazul
56	Reducerea consumului energetic al localității prin modernizarea rețelei de iluminat public și înlocuirea lămpilor actuale poluante cu lămpi solare sau alte sisteme care reduc consumul de en electrică			X							Idee - este necesar
57	Acordarea de facilități pentru realizarea de infrastructuri de generare și distribuire a surselor de energie alternativă, promovarea culturilor energetice și a proiectelor de energie eoliană, biomasă, energie solară		X								Idee - este necesar

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna Țibana, Județul Iași

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
58	Ameliorarea progresivă a capacității de producție a terenurilor agricole degradate, menținerea biodiversității și dezvoltarea continuă a funcțiilor ecologice și sociale ale pădurilor		X								Idee - este necesar
59	Reducerea eroziunii solului prin lucrări de apărare a malurilor împotriva eroziunii în zonele afectate de acest fenomen și acțiuni de împădurire în zonele de formare a viiturilor, în zonele inundabile și în luncile râurilor		X								Idee - este necesar
60	Realizarea de perdele de protecție a căilor de comunicații, localităților și câmpului		X								Idee - este necesar
61	Prevenirea/reducerea efectelor riscurilor naturale prin modernizarea sistemului de intervenții în situații de urgență (sistemul de avertizare);		X								Idee - este necesar
62	Dezvoltarea activităților de conștientizare a populației asupra necesității conservării mediului înconjurător și de implicare a acestuia în activități de protejare a mediului		X								Se organizează activități periodice de informare
63	Reabilitare fond forestier										Nu este cazul
ECONOMIC											
64	Modernizarea și diversificarea piețelor agroalimentare în localitate		X								Idee - se dorește construirea unei piețe agroalimentare

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna Țibana, Județul Iași

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
65	Susținerea inițiativelor asociative pentru creșterea eficienței economice a exploatațiilor agricole, creșterea puterii de negociere pe piețele de desfacere și a capacității de valorificare superioară a producției		X								Susținerea inițiativelor asociative se face prin direcția agricolă
66	Stimularea înființării unor centre de prestări servicii pentru agricultură (mecanizare, reparații utilaje, furnizare semințe, îngrășăminte, insectofungicide etc.), prin acordarea de facilități		X								Idee – se realizează centre de prestări servicii pentru agricultură de către societățile private
67	Inventarierea terenurilor neutilizate, care vor fi puse la dispoziția întreprinzătorilor locali, în vederea dezvoltării propriilor afaceri, în agricultură și zootehnie, în baza unui acord avantajos pentru ambele părți		X								Este realizată inventarierea terenurilor neutilizate care vor fi puse la dispoziția întreprinzătorilor locali
68	Identificarea oportunităților de parteneriat public-privat în vederea demarării de activități în domeniul industrial		X								Idee
69	Informarea cetățenilor asupra programelor de finanțare nerambursabilă		X								Idee – informarea se realizează periodic
70	Sprijinirea cetățenilor în obținerea subvențiilor destinate dezvoltării agriculturii		X								Idee – acțiuni susținute de către APIA
71	Realizarea unui studiu asupra situației resurselor umane din localitate și furnizarea acestor informații potențialilor investitori		X								Idee

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna Țibana, Județul Iași

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
72	Elaborarea unei baze de date disponibile pe internet privind oportunitățile locale de dezvoltare a afacerilor în localitate		X								Idee
73	Elaborarea unui program de atragere a idee investițiilor		X								Idee
74	Elaborarea unui ghid de produse și servicii oferite de mediul de afaceri local		X								Idee
75	Promovarea IMM-urilor din localitate și a produselor/serviciilor acestora prin susținerea participării comune la târguri și expoziții, elaborarea de materiale de prezentare a localității cu secțiune de economie inclusă, promovarea prin încheierea de înfrățiri și schimburi de experiență cu localitate din străinătate		X								Idee
76	Asigurarea de facilități pentru înființarea unui birou de informare și consultanță în domeniul economic și juridic		X								Idee
77	Sprijinirea dezvoltării I.M.M.-urilor din domeniul industrial și al serviciilor (creșterea numărului IMM-urilor) prin acordarea de facilități la plata taxelor și impozitelor asupra terenurilor și clădirilor		X								Idee
78	Identificarea spațiilor disponibile și a terenurilor aparținând primăriei, care pot fi concesionate eventualilor investitori		X								Idee

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna Țibana, Județul Iași

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
79	Construirea infrastructurii publice necesare desfășurării activităților economice (utilități, construire spații de desfacere a produselor, spații pentru funcționarea firmelor gen incubator de afaceri)										Nu este cazul
80	Organizarea de evenimente, în parteneriat cu AJOFM pentru promovarea culturii antreprenoriale în rândul tinerilor										Se organizează evenimente periodic
81	Promovarea programelor derulate de guvern pentru stimularea înființării programelor micro întreprinderilor guvernamentale pentru stimularea înființării programelor derulate										Se realizează permanent promovarea
82	Dezvoltarea de parteneriate între autoritățile publice locale, societatea civilă și comunitatea de afaceri pentru dezvoltarea zonelor de agrement		X								Idee - este necesar
83	Facilitarea dezvoltării unor evenimente și activități tematice de promovare a pescuitului local tematice de promovare a pescuitului local		X								Idee
84	Diversificarea către activități non-agricole, crearea și dezvoltarea de microîntreprinderi		X								Idee
TURISM											
85	Construirea unui complex turistic și de agrement în comună (a se specifica locația și profilul complexului turistic)										Nu este cazul

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna Țibana, Județul Iași

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
86	Sprrijinirea înființării unor unități de alimentație publică										Nu este cazul
87	Promovarea turismului cultural-religios										Idee - este necesar
88	Includerea obiectivului cultural biserica în circuitele turistice existente la nivel de județ										Nu este necesar
89	Înfrățirea localității cu alte localități din spațiul uniunii europene și realizarea de schimburi cultural-turistice										Idee - este necesar
90	Crearea de evenimente culturale care să devină tradiționale										15 August ziua comunei
91	Crearea unui brand al comunei și promovarea obiectivelor și a evenimentelor culturale prin internet, pliante, broșuri și info-chioșc		X								Idee
92	Dezvoltarea și promovarea turismului gastronomic, prin valorificarea tradițiilor locale și a interferenței diferitelor culturi în domeniu										Nu este cazul
EDUCAȚIE											
93	Reabilitarea sau modernizarea școlilor / Grădinițelor din comună (a se specifica denumirea exactă a fiecărei locații și genul lucrării)				X						Reabilitare și modernizare școala gimnazială Gârbești comuna Țibana, județul Iași Construire grădiniță cu program normal pentru 5 grupe Gârbești

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna Țibana, Județul Iași

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
94	Dotarea cu mobilier a școlilor / grădinițelor (a se specifica denumirea exactă a fiecărei locații)		X								Idee - este necesar
95	Construire școală / grădiniță execuție										Nu este cazul
96	Amenajarea unei baze sportive în comună (a se specifica locația)		X								Idee - este necesar
97	Construcția unei săli de sport în cadrul școlilor (a se specifica locația)		X								Idee - este necesar
98	Amenajarea și dotarea unui centru de joacă și recreere pentru copiii comunei (a se specifica locația)		X								Idee - Este necesar în satul Gârbești zona grădinița cu 5 grupe
99	Construcția unei creșe		X								Idee - Este necesară construirea unei creșe
100	Dotarea cu materiale didactice a unităților de învățământ din localitate și îmbogățirea fondului de carte al bibliotecilor școlare		X								Idee, este necesar dotarea unităților de învățământ cu materiale didactice
101	Realizare website de prezentare a de instituțiilor de învățământ și a activității acestora		X								Este necesar realizarea website de prezentare a instituțiilor de învățământ
102	Asigurarea condițiilor pentru derularea de programe de formare în psihopedagogie aplicată, în parteneriat cu casa corpului didactic		X								Se asigură condiții pentru derularea de programe de formare în psihopedagogie aplicată

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna Țibana, Județul Iași

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
103	Asigurarea condițiilor pentru instruirea în managementul proiectelor pentru persoanele implicate în gestionarea proiectelor europene la nivelul unităților de învățământ, în parteneriat cu casa Corpului Didactic										Se asigură condiții pentru instruirea persoanelor implicate în gestionarea proiectelor europene
104	Sprijinirea școlilor din localitate pentru inițierea și derularea de proiecte de schimb de experiență și parteneriate în domeniul învățământului gen comenius regio (se pot derula activități precum vizite de studiu, schimburi de experiență și bune practici, școli de vară, sesiuni de formare comune, conferințe, seminarii etc)										Se sprijină școlile din localitate pentru inițierea și derularea de proiecte
105	Asigurarea condițiilor pentru formarea profesorilor, a formatorilor și a altor categorii de personal care lucrează cu persoane cu risc de părăsire timpurie a școlii, în parteneriat cu furnizori de servicii de formare și/sau Casa Corpului Didactic										Se asigură condiții pentru formarea profesorilor formatorilor și a altor categorii de personal
106	Asigurarea condițiilor pentru furnizarea serviciilor de educație remedială (validarea învățării anterioare, detectarea lacunelor în pregătire, ore de recuperare, orientare psihologică și profesională), în parteneriat cu furnizori de servicii acreditați;										Se asigură condiții pentru furnizarea de servicii de educație remedială

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna Țibana, Județul Iași

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
107	Derularea, în cadrul unităților școlare, a programelor de tip “a doua șansă” pentru reintegrarea în educație a celor care au părăsit de timpuriu școala (inclusiv activități de alfabetizare), în parteneriat cu inspectoratul școlar județean										Nu este cazul
108	Susținerea promovării spiritului antreprenorial și a cetățeniei active în educație, prin intermediul unui parteneriat cu inspectoratul școlar județean										Se susține promovarea spiritului antreprenorial și a cetățeniei active în educație
109	Asigurarea suportului material pentru realizarea unei publicații școlare										Nu este cazul
CULTURĂ											
110	Reabilitarea sau modernizarea sau construcția căminului cultural (a se specifica locația căminului cultural și genul lucrării)										Sat Țibana - Construcție nouă
111	Reabilitarea sau construcția bisericii din comună (a se specifica locația)		X								Idee - Este necesar reabilitarea bisericilor din satele: Cărbănești, Domnița, Poiana Mănăstirii, Alexeni, Moara Ciornei
112	Realizarea de materiale de promovare a obiectivelor de patrimoniu și a valorilor culturii locale (ex: pliante, album)										Nu este cazul
113	Montarea de panouri informative pentru localizarea spațială a obiectivelor culturale										Nu este cazul

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna Țibana, Județul Iași

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
114	Amenajarea spațiului bibliotecii și îmbogățirea fondului de carte		X								Idee - S-a realizat amenajarea bibliotecii, este necesară îmbogățirea fondului de carte
115	Campanii de marketing cultural pentru a crește vizibilitatea evenimentelor propuse sau consacrate										Nu este cazul
116	Realizarea centrului de tineret (activități de consiliere în domeniul educației pentru sănătate. Privind cariera și problemele tinerilor, consultanță pentru înființarea de ong-uri sau organizații de tineret dar și pentru programe europene/ guvernamentale adresate tinerilor, informații despre structurile asociative naționale, ateliere de creație artistică și populară, activități teatrale)										Nu este cazul
117	Elaborarea și realizarea unui program de manifestări culturale sezoniere		X								Idee, este necesar elaborarea unui program de manifestări culturale sezoniere
TINERET											
118	Înființarea unui Centru Comunitar de Comunicare, Educație și Resurse pentru Tineri										Nu este cazul
119	Promovarea voluntariatului în rândul tinerilor din localitatea în vederea susținerii unor servicii sociale destinate altor categorii de beneficiari (persoane vârstnice, persoane cu dizabilități)										Nu este cazul

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna Țibana, Județul Iași

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
120	Dezvoltarea de servicii prin care să se sprijine integrarea socială a tinerilor, de exemplu ateliere protejate, birouri de consiliere etc. în parteneriat cu furnizori de servicii acreditați										Program de parteneriat POCU, Școala după școală - pentru completarea studiilor persoanelor care nu au nivelul minim de studii , interesate să participe la cursuri de calificare
121	Promovarea derulării de activități culturale pentru tineri: înființarea de echipe de dansuri populare, dansuri moderne, înființarea de publicații locale (inclusiv publicații electronice)										Nu este cazul
122	Crearea unei legături între comunitatea locală și AJOFM, primarie și inspectoratul școlar județean în vederea analizării situației și elaborării unor strategii comune și eficiente în domeniul tinerilor și formării profesionale										Există o legătură între comunitatea locală și AJOFM
123	Acordarea de facilități tinerilor care înființează o afacere în localitate și creează locuri de muncă										Nu este cazul
124	Organizarea la nivel local a unor competiții sportive (concursuri / întreceri) pentru elevi pe diferite ramuri sportive		X								Idee
125	Revigorarea echipei de fotbal a comunei										Idee, Susținerea din bugetul local privind echiparea, dotarea și deplasarea echipei de fotbal în vederea participării la meciurile de fotbal

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna Țibana, Județul Iași

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
126	Înscrierea în circuitul județean a localității ca și organizator de competiții sportive										Nu este cazul
127	Construirea de locuințe sociale destinate unor categorii de persoane cărora nivelul de resurse și/sau de existență nu le permite accesul la o locuință în proprietate sau închirierea unei locuințe în condițiile pieței										Nu este cazul
128	Construirea de locuințe de serviciu pentru păstrarea tinerilor specializați în localitate		X								Nu este cazul
SĂNĂTATE											
129	Reabilitarea și dotarea corespunzătoare a dispensarului uman (a se specifica locația)		X								Idee - Dispensar sat Țibana
130	Asigurarea unei dotări tehnice corespunzătoare și implementarea sistemelor informatizate în cabinete		X								Idee
131	Înființarea unui serviciu de tip smurd și dotarea acestuia										Nu este cazul
132	Înființarea unui centru de permanență pentru dezvoltarea asistenței ambulatorii		X								Idee

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna Țibana, Județul Iași

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
133	Asigurarea necesarului de resurse umane în domeniul sănătății prin oferirea de facilități de cazare în locuințe de serviciu în scopul atragerii de specialiști										Este asigurat necesarul de resurse umane în domeniul sănătății
134	Organizarea unui sistem de primire a reclamațiilor și sugestiilor pacienților										Nu este necesar
135	Asigurarea spațiului necesar ptr înființarea de noi servicii de sănătate, în parteneriat cu furnizori publici și privați autorizați pentru fiecare domeniu abordat, astfel:		X								Idee
	-cabinet de planificare familială										Se asigură spațiul necesar pentru înființarea de noi servicii de sănătate în parteneriat cu furnizorii publici și privați
	-centru consiliere antifumat, antialcool și consilierea minorilor singuri										Se asigură spațiul necesar pentru înființarea de noi servicii de sănătate în parteneriat cu furnizorii publici și privați
	-centru de prevenire/consiliere pentru populația rroma, eventual cu personal sanitar de etnie rroma										Nu este cazul, nu sunt rromi în localitate
136	Implementarea unui sistem de asistare/monitorizare la domiciliu prin buton de panică pentru persoanele ce suferă de afecțiuni medicale grave, în parteneriat cu un furnizor de servicii de îngrijire la domiciliu										Idee, este necesar implementarea unui sistem de asistare/monitorizare la domiciliu prin buton de panică

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna Țibana, Județul Iași

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
137	Realizarea de campanii de informare-educare-comunicare pe probleme de sănătate publică (de ex. Educație pentru sănătate în școli în parteneriat cu Direcția de Sănătate Publică și Inspectoratul Școlar Județean										Se organizează campanii de informare educarecomunicare pe probleme de sănătate publică
138	Realizarea de campanii în școli împotriva fumatului, consumului de droguri, bolilor transmisibile, de planificare familială, de sănătate mintală, pentru un stil de viață sănătos, în parteneriat cu centrul de consiliere și prevenire antidrog, Direcția de Sănătate Publică și Inspectoratul Școlar Județean										Se realizează campanii în școli împotriva fumatului, consumului de droguri, bolilor transmisibile, planificare familială
139	Inițierea unui parteneriat cu sectorul ONG care să asigure organizarea unor rețele și grupuri de acțiune pentru promovarea unui stil de viață sănătos (alimentație sănătoasă, activitate fizică)		X								Idee, este necesar inițierea unui parteneriat cu sectorul ONG
140	Organizarea unor evenimente publice pentru promovarea sănătății populației, în parteneriat cu Direcția de Sănătate Publică										Se organizează evenimente publice pentru promovarea sănătății populației
141	Asigurarea sprijinului pentru medicii de familie în acordarea unor stimulente pentru comunitatea rromă în scopul prezentării acestora la campaniile de vaccinare										Nu este cazul, nu sunt rromi înregistrați în comună

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna Țibana, Județul Iași

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
142	Asigurarea sprijinului pentru medicii de familie în acordarea unor stimulente pentru gravide, în scopul prezentării acestora la consultația periodică prenatală										Nu este cazul
ASISTENȚA SOCIALĂ											
143	Construirea unui complex social care să cuprindă un cămin – azil pentru bătrânii comunei și dotarea acestuia cu mobilier										Nu este cazul
144	Construirea de locuințe sociale pentru grupurile dezavantajate										Nu este cazul
145	Implementarea, împreună cu alte autorități publice locale, a unor proiecte de dezvoltare regională, pentru dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii serviciilor sociale: azil de bătrâni, case de copii, etc										Nu este cazul
146	Dotarea unităților prestatoare de servicii sociale cu echipament special (medical, social, terapie reparatorie)		X								Este necesar dotarea unităților prestatoare de servicii sociale cu echipament special
147	Încheierea de parteneriate public private cu ONG-uri acreditate în domeniile:		X								Idee
148	Servicii specializate pentru persoane vârstnice aflate în nevoie;		X								Este necesar de încheierea de parteneriate publice private cu ONG – uri pentru a se asigura servicii specializate pentru persoanele vârstnice aflate în nevoie

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna Țibana, Județul Iași

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
149	Servicii specializate pentru persoane cu handicap;		X								Este necesar de incheierea de parteneriate publice private cu ONG – uri pentru a se asigura servicii specializate pentru persoanele cu handicap
150	Calificării și formării profesionale a adultului;		X								Este necesar de incheierea de parteneriate publice private cu ONG – uri pentru a se asigura servicii specializate pentru calificarea și formarea profesională a adultului
151	Servicii specializate pentru copii aflați în dificultate și familii monoparentale		X								Este necesar de incheierea de parteneriate publice private cu ONG – uri pentru a se asigura servicii specializate pentru copii aflați în dificultate
152	Crearea unei rețele cu alte autorități publice locale în vederea finanțării unor servicii ultraspecializate destinate grupurilor vulnerabile, la nivelul mai multor comunități		X								Idee, este necesar crearea unei rețele cu alte autorități publice locale în vederea finanțării unor servicii ultraspecializate destinate grupurilor vulnerabile
153	Crearea unei rețele de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice		X								Idee, crearea unei rețele de îngrijire la domiciliu a persoanelor vârstnice
154	Crearea unui serviciu de acompaniere la domiciliu pentru persoane vârstnice dependente, care locuiesc singure prin dezvoltarea unei rețele de voluntariat în parteneriat cu unitățile școlare din comuna		X								Idee, este necesar crearea unui serviciu de acompaniere la domiciliu pentru persoane vârstnice dependente

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna Țibana, Județul Iași

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
155	Asigurarea de suport pentru angajatorii locali care organizează cursuri de calificare/recalificare profesională pentru persoanele neocupate, în parteneriat cu agenția județeană de ocupare a forței de muncă		X								Se asigură suport pentru angajatorii locali care organizează cursuri de calificare/recalificare profesională
156	Asigurarea spațiului necesar înființării unui centru pentru sprijinirea șomerilor pentru a (re)intra pe piața forței de muncă prin scheme speciale de consiliere, tutoriat, mediere și plasare în muncă, pus la dispoziția prestatorilor de servicii în domeniu, în cadrul unui parteneriat										Se asigură spațiul necesar înființării unui centru pentru sprijinirea șomerilor pentru a (re)intra pe piața forței de muncă
157	Asigurarea spațiului necesar pentru organizarea de cursuri de antreprenoriat pentru angajatorii locali și persoanele neocupate în vederea dezvoltării de noi activități economice în localitate, pus la dispoziția furnizorilor de servicii de instruire în cadrul unui parteneriat										Se asigură spațiul necesar pentru organizarea de cursuri de antreprenoriat pentru angajatorii locali și persoanele neocupate în vederea dezvoltării de noi activități economice în localitate
158	Crearea unor servicii sociale de tip alternativ pentru persoanele cu handicap (centre de zi, cluburi, ateliere protejate, etc.)		X								Idee, este necesar crearea unor servicii sociale de tip alternativ pentru persoanele cu handicap, în parteneriat cu un furnizor de servicii acreditat
159	Crearea unui centru specializat pentru asistență și consilierea copiilor aflați în dificultate, în parteneriat cu un furnizor de servicii acreditat		X								Idee, este necesar crearea unui centru specializat pentru asistență și consilierea copiilor aflați în dificultate

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna Țibana, Județul Iași

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ											
160	Lucrări de reabilitare și mansardare a sediului primăriei										Nu este cazul
161	Dotări ale administrației locale (calculatoare, copiatoare, scanere, birouri etc.)		X								Dotarea administrației locale este realizată 70%. Se dorește modernizarea acestor echipamente
162	Achiziția și utilizarea unui sistem de backup, salvări de siguranță și utilizarea unor surse de alimentare de rezervă		X								Idee, este necesar de a achiziționa și de a utiliza un sistem back-up
163	Achiziționarea de aplicații informatice integrate pentru toate serviciile din cadrul administrației locale în vederea eficientizării procesului de furnizare a serviciilor către populație		X								Idee, este necesar achiziționarea de aplicații informatice integrate pentru toate serviciile din cadrul administrației locale
164	Crearea unei identități vizuale a primăriei prin standardizarea elementelor de identitate vizuală – formulare tip, materiale informative, adrese, răspunsuri		X								Idee
165	Extinderea procedurilor de informare publică – utilizarea de noi metode pentru informarea populației asupra activității administrației publice (ex: înființarea de puncte de informare de tip infochiosc, amplasarea de panouri exterioare cu afisaj electronic, amplasarea pe panouri informative în stațiile de autobuz		X								Idee, este necesar extinderea procedurilor de informare publică

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna Țibana, Județul Iași

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
166	Stimularea participării cetățenilor și a ONG-urilor la procesul decizional prin acțiuni de consultare publică, inițierea de proiecte în parteneriat pentru elaborarea de statistici și documente oficiale pentru localitate										Se realizează stimularea participării cetățenilor și a ONG-urilor la procesul decizional prin acțiuni de consultare publică
167	Creșterea eficienței în administrația locală prin facilitarea, urmărirea și documentarea proceselor de lucru utilizând programe informatice de management al documentelor										Se lucrează eficient prin utilizarea de programe informatice de management al documentelor
168	Creșterea nivelului de pregătire profesională a salariaților din administrația locală prin realizarea unui program anual de pregătire profesională și participarea la cursuri de formare profesională continuă		X								Idee
169	Constituirea în cadrul primăriei a unei unități de implementare a proiectelor și instruirea membrilor săi pentru atragerea și implementarea de proiecte finanțate din fonduri de la uniunea europeană		X								Idee - este necesar a se constitui în cadrul primăriei a unei unități de implementare a proiectelor
170	Realizarea de parteneriate și activități de înfrățire cu localități din țară și din străinătate în vederea promovării de proiecte		X								Idee - este necesar a se realiza parteneriate și activități de înfrățire cu localități din țară și din străinătate

Măsurile prioritare în perioada 2020 – 2030, în concordanță cu noile politici la nivel european :

Măsura 1.1 . Modernizarea și extinderea infrastructurii rutiere

Proiecte:

- Reabilitarea și extinderea drumurilor comunale și sătești;
- Reabilitarea și extinderea drumurilor de exploatare;
- Reabilitarea trotuarelor existente și amenajarea de trotuare și alei acolo unde nu există;
- Reabilitarea podurilor și podețelor (dacă este cazul);
- Crearea/Reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare pluvială;
- Modernizarea și extinderea sistemelor de protecție și siguranță rutieră;
- Îmbunătățirea sistemelor de marcaje rutiere

Obiective:	Ținte cheie:
- Creșterea lungimii drumurilor - Asfaltarea sau pietruirea tuturor drumurilor din comună - Creșterea siguranței naționale;	drumuri comunale modernizate; inclusiv a drumurilor de exploatare agricolă;

Durata : 2020 -2027	Valoare estimată : 6 500 000 €
Responsabilități: - Consiliul Local Țibana; - Consiliul Județean Iași; - Poliția Rutieră; - CNAIR (Compania Națională De Administrare A Infrastructurii Rutiere)	Posibile surse de finanțare : - Programul Național de Dezvoltare Rurală 2020 – 2030; - Programul Operațional Infrastructură Mare 2020 – 2030; - Bugetul local al comunei Țibana (co-finanțare) - Fonduri Europene (UE).

Masura 1.2. Modernizarea și extinderea infrastructurii rețelei de canalizare

Proiecte:

- Înființarea rețelei curente de canalizare la nivelul localității ;
- Înființarea stației de epurare, tratare și clorinare apă – Com. Țibana;
- Asigurarea întreținerii permanente a stației de epurare;
- Dezvoltarea de parteneriate în vederea atingerii obiectului investițional;

Obiective:	Tinte cheie:
- Creșterea lungimii rețelei locale de distribuție;	- Extinderea rețelei de canalizare la nivelul întregii comune;
- Creșterea calității vieții ;	

Durata : 2020 -2027	Valoare estimată : 2,5 – 3 000 000 €
Responsabilități:	Posibile surse de finanțare :
- Consiliul Local Țibana;	- Programul Național de Dezvoltare Rurală 2020 – 2030;
- Consiliul Județean Iași;	- Programul Operațional Infrastructură Mare 2020 – 2030
- CNAIR (Compania Națională De Administrare A Infrastructurii Rutiere)	- Bugetul local al comunei Țibana (co-finanțare).
	- Fonduri Europene (UE).

Masura 2.1. Sprijinirea activităților culturale și dotarea corespunzătoare a instituțiilor locale

Proiecte:

- Organizarea de evenimente culturale cu participarea publicului larg;
- Modernizarea, sistematizarea și dotarea căminelor culturale din comuna Țibana;
- Dotarea grădinițelor, școlilor din comuna Țibana;

Obiective:	Tinte cheie:
- Conservarea patrimoniului local	- Creșterea cu minim 15% a numărului de evenimente culturale sportive, anuale,
- Creșterea notorietății comunei Țibana la nivel regional.	organizate la nivel local;

Durata : 2020 -2025	Valoare estimată : 120 000 €
Responsabilități: - Consiliul Local Țibana; - Consiliul Județean Iași; - Institutii culturale; - Ministerul Culturii;	Posibile surse de finanțare : - Programul Național de Dezvoltare Rurală 2021 – 2030; - Programul Operațional Regional 2021 – 2030; - Ministerul Tineretului și Sportului (MTS) - Fonduri Europene (UE)

Alte măsuri / proiecte propuse de Consiliul Local Țibana în perioada 2021 -2030

Proiecte ale Consiliului local Țibana:

- Asfaltare drumuri;
- înființare sistem de canalizare;
- Extindere rețea de apă;
- Modernizare cămin cultural pentru satele Gârbești și Țibana;
- Modernizare dispensar uman;
- Înființare piață agroalimentară;
- Construire sală de sport;
- Construire stadion sintetic;
- Construire parcuri auto;
- Construire remiză pompieri;
- Reabilitare și modernizare școli + grupuri sanitare;
- Aducțiune rețea gaze naturale;
- Înființare centru de zi;
- Înființare azil pentru bătrâni;
- Înființare parc industrial;
- Înființare centru adăpost pentru mamele abuzate;
- Construire cantină specială;
- Înființare platformă pentru gunoi de animale.

20.IMPLEMENTARE ȘI MONITORIZARE

Implementarea Strategiei de dezvoltare locală a comunei Țibana are în vedere atingerea principalelor obiective stabilite în etapa de elaborare, prin intermediul unui proces complex de transformare a resurselor materiale, financiare sau umane disponibile în rezultate calitative și cantitative.

Monitorizarea implementării Strategiei de dezvoltare a comunei Țibana are drept scop aprecierea gradului de realizare al activităților propuse de document, și este un proces continuu de colectare a informațiilor relevante despre modul de implementare a strategiei.

Demersul de implementare a direcțiilor de dezvoltare propuse și derularea acțiunilor propriu-zise destinate realizării acestora, este lansat în momentul adoptării Strategiei de dezvoltare locală de către Consiliul Local. Ulterior acestei etape, autoritățile publice locale vor coordona elaborarea planurilor de acțiuni trimestriale și anuale privind realizarea strategiei, în conformitate cu planul strategic de acțiuni.

Acest proces fructifică eforturile colaborative ale administrației publice locale, societății civile, agenților economici, factorilor externi, în realizarea tuturor acțiunilor.

În continuare se va realiza o prioritizare a proiectelor, și anume selectarea celor de interes major. Pentru fiecare proiect se vor descrie activitățile necesare, responsabilii și perioada de desfășurare, ulterior fiind identificate și asigurate sursele de finanțare a proiectelor propuse spre implementare.

Având în vedere că autoritățile publice locale ale comunei Țibana nu dețin suficiente resurse financiare pentru a susține finanțarea tuturor proiectelor propuse, va fi necesară o mobilizare în vederea atragerii de resurse suplimentare, precum accesarea unor finanțări nerambursabile, care să asigure resursele materiale necesare implementării strategiei.

De asemenea, în vederea implementării Strategiei de dezvoltare locală a comunei Țibana se impune stabilirea unei structuri organizatorice apte să coordoneze implementarea planului strategic, să colaboreze și să negocieze cu ceilalți actori implicați. De aceea, constituirea unei astfel de echipe constituie o prioritate în cadrul procesului de implementare.

Aceasta trebuie să contribuie la:

- × efectuarea de rapoarte cu privire la stadiul în care se află procesul de implementare față de obiectivele stabilite în cadrul strategiei;
- × revizuirea și adaptarea planurilor de acțiune strategică;
- × reformularea obiectivelor (dacă se impune);
- × revizuirea termenelor de implementare în funcție de ajustările sau evenimentele neprevăzute apărute pe parcurs;
- × comunicarea permanentă a evoluției procesului de implementare autorităților publice locale și părților interesate.

Pe de altă parte, finalizarea procesului strategic de dezvoltare al comunei Țibana implică necesitatea unui proces coerent de monitorizare a implementării proiectelor propuse, activitate ce trebuie să constituie un efort permanent de-a lungul implementării strategiei.

Fără îndoială, în urma activităților de monitorizare vor fi identificate probleme sau necesități de redresare sau adaptare în anumite privințe a direcțiilor strategice, care trebuie semnalate de către factorii de decizie competenți în monitorizarea întregului proces.

Raportarea implementării strategiei se va efectua prin elaborarea și prezentarea de către responsabilii de implementare a rapoartelor de monitorizare.

Acestea vor fi prezentate Consiliului Local și Primarului comunei.

Nu în ultimul rând, se va stabili pentru fiecare direcție planificată anumiți indicatori de implementare care vor fi monitorizați.

În baza informațiilor furnizate de aceștia, responsabilii de implementare vor putea stabili nivelul de implementare a acțiunilor și gradul de realizare/atingere a obiectivelor fixate. Acești indicatori pot fi de natură economică, politică sau socială și se pot enunța sub această formă:

- × cifra de afaceri totală;
- × densitatea IMM-urilor;
- × creșterea/descreșterea locurilor de muncă;
- × rata șomajului;
- × ritmul de creștere/descreștere a numărului mediu de salariați;
- × sporirea/reducerea producției agricole;

- × sporirea/reducerea producției silvice;
- × gradul de conectare la rețeaua de alimentare cu apă și canalizare menajeră;
- × gradul de acces la rețeaua de alimentare cu apă și canalizare menajeră;
- × lungimea drumurilor asfaltate, a pistelor de bicicliști și a trotuarelor;
- × lungimea și gradul de conectare la rețeaua de distribuție a gazului metan;
- × gradul de modernizare/echipare a unităților de învățământ;
- × numărul echipamentelor IT din cadrul unităților de învățământ;
- × numărul unităților de învățământ reabilite/modernizate;
- × rata de abandon școlar;
- × numărul unităților medicale;
- × numărul cadrelor medicale raportat la populația comunei;
- × creșterea/descrășterea numărului beneficiarilor de ajutor social;
- × gradul de colectare selectivă a deșeurilor;
- × calitatea factorilor de mediu;
- × numărul centrelor de agrement și a spațiilor de recreere.

Pentru realizarea acestui proiect de importanță strategică, ce va constitui baza următorului exercițiu financiar, 2021 -2030, la nivel local, regional cât și european, și-au adus aportul:

- *Primarul comunei Țibana Dl. Rotaru Gheorghe;*
- *Echipa primarului, care include aparatul administrativ și consilierii locali;*
- *Cetățenii comunei, care și-au manifestat interesul pentru stabilirea proiectelor prioritare la nivel local;*
- *Specialiștii Simpa Consult Iași, care au elaborat prezentul document programatic.*